། །དགེ་མ་ལ་འཛུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགེས་བརྒྱད་གྱུར་ཞིང་གི་

ཆོས་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ཕྱོགས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁ་འགྱུ་རིན་པོ་ཆེ།

ལྷ་ཀ་བཟང་པོདྲུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༦༥། །དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱམ་བཤད་དྲག་སར་བརྒྱད་གྲྭ་པ་ཤིང་གི་ཚོ་ག་འགྲེལ་གཅོས་བཏུས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

ཀརྨ་བས་རྡེ་མ་ཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY
Khajuhee, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India
Phone: 00-91-542-2595744, 2595748
Email: vvlibrary48@yahoo.in
www.vajravidya.org
www.rinpoche.com
* * * * * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE
RM 912, 9/F., Wah Shing Centre,
11-13 Shing Yip St., Kwun Tong, Hong Kong
Phone: (852)2760 8381, Email: info@thranguhk.org
Website: www.thranguhk.org

Ebook prepared by Ngodup Gyaltsen

eBOOK

འགན་འཛིན་པ། སྨོན་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས།
ཞུ་དག་པ། རྒན་གཟ
ོ་བས་རྒྱས།
དཔེ་སྒྲིག་པ། དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།

Paper Book

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ། དགེ་སློང་ཚེ་རིང་།
ཞུ་དག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས།
དཔེ་སྒྲིག་པ། འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས།
༢༠༠༧ ལོའི་རྒྱ་༡༢པར་ཕྱི་ལོར་པར་ཕེབས་དང་པོ་རྒྱབ།

ཐོན་བརྗོད།

།ཀུན་ཞིག་དྲན་པས་མིག་ཟུང་ནི་མཆིམས་བརླན་པར་གྱུར།།
དཔལ་ཉིད་དུ་མན་ངག་ཞིག་ཞུ་སྟེང་ཤིན་ཏུ་སྨོ་ཡང།།
དངོས་སུ་མཇལ་ཚེ་ཞུ་སྨོབས་འབྱལ་ཞིང་ལུས་པར་གྱུར་པའི།།
བུ་བདག་ལ་བླ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་བཟུང་མཛོད།།

རི་ཡི་བུ་བྱས་ན་བུན་གྱི་ནི་གོས་གྱོན།།
ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱོང་ལ་བསྒྲུར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱང།།
ཚེ་འདིའི་སྣང་བར་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བའི་ཆྱེན་གྱིས།།
ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་མེད་པར་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་མཛོད།།

ཅེས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ལ་སྨོ་གསུམ་གྱིས་དད་པ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཟས་གཙང་སྲས་པོའི་གདུལ་ཞིང་འཛམ་བུས་མཚན་བའི་གླིང་འདིར། དམ་ཚོས་ལྷ་བའི་ཡང་རྩེ་རྒྱར་པ་ཟབ་གསལ་དབུ་མའི་ལྷ་གྲུབ་འདི་ཁྱེད་དབུ་མའི་སྲོལ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དར་བར་མཛད་ཚུལ་ཆེས་ཚམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ནི། ཐོག་མར་གནས་ལུན་ཚོགས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་བསྟོད་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱ་ཏོད་ལྟར་བོའི་རི་བོར། སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ས་ཐར་རྒྱས་སྟོང་རྩ་ཀུན་ལས་སྟེང་སྟོབས་ཆེཆེར་ལྟག་པ་སྟོན་མཚོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས། འགོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱར། དུས་ལུན་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནོ་སྟོད་སྟོད་རྩ་ན་མེད་པ་ཐོག་མར་བསྟལ་བའི་དུས་འདིར། ཚོས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནོ་སྟོད་གསུངས་པ་ནི། མི་མཇུག་ལྡན་པའི་ཞིང་འདིར་ཐུབ་དབང་ཁྱེ་མས་སྟོས་བླལ་དབུ་མའི་ཚོས་ཚུལ་གྱི་འོད་ཟེར་ཐོག་མར་སྟོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ།།

མཁན་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་མོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ལ་ས་བོགས་པའི་རྣམས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནོ་སྟོད་ལ་ཕལ་ཆེར་སྟོན་པ་བྱུང་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ནོ་སྟོད་དེ་ཙམ་མ་དར་བ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་བི་དཀར་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་བྱམས་མགོན་སོགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནོ་སྟོད་དངོས་སུ་གསན་ཞིང་དར་བར་

མཛད། ལྷ་ཀླུ་དྲི་ཟ་སྲིན་ཡུལ་སོགས་ལས་ཕེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དགོན་བཀྲེགས། ཚལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། རྒྱན་སྣུག་པོ་བཀོད་པ། ཆོས་ཡང་དག་བར་སྣང་པ་སོགས་མང་དུ་ཕེབས་པས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེག་ཆེན་ལ་ཚལ་ཆེར་སྦྱོང་པའི་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་རྗེས་བྱམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོས་གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོ་ལས་ཚོས་གསན་ནས། ན་ལེནྡྲར་ཕེག་མཆོག་དབུ་མའི་ཚོས་ཚུལ་ཕོག་མར་གསལ་བར་མཛད། དེའི་སྐབས་དབུ་མའི་སྲོལ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་བརྒྱད་ཙམ་བྱུང་བ་ལས་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་བྱ་ཀླ་ཤ་ཏྲམམ་ཏི་ཞེས་བྱ་བས། ས་འོག་གི་འཛིག་རྟེན་ནས་འདུས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པ་ལེའུ་སྟོང་ཡོད་པ་སྦྱན་དྲངས་པར་མཛད། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་བཅོ་དཀྱུའི་ཡུལ་དུ་དབུ་མའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བསྟན་པའི་སྒྲེས་ཆེན་དེ་ཉིད་བྱོན།

དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྷོ་ཕྱོགས་བཅོ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ།།
དེ་མིང་གྱུ་ཞེས་འཚོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ།།
ངས་ཕེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །བློ་མེད་ཕེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།།
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ།།

ཞེས་དང་།

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྡ་བོ་ཆེའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་བྱུང་། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་སུ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཉིས་བརྒྱ། དཔལ་གྱི་རིན་བཟང་བྱ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་སྐོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚུབས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་འཚང་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེ་ཐ་ཡས་ཀྱི་ཁོ་ན་ཚད་ཅིང་ཆུ་ཁ་དགུར་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་སྐོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚུབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་ཆེ་ཐ་ཡས་མི་ཚད་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཐོད་པ་བཟློག་པར་མཛད། ཟླའི་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སྦྱན་དྲངས། བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཏམ་ཚོགས། བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་རིགས་ཚོགས། ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བསྟོད་ཚོགས་ཏེ། ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀྲལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིན་རྒྱལ་བསྟན་སྲུང་དང་བྱ་བྱག་དབུ་མའི་རིང་ལུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པས་དབུ་མའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་གྱུར།

ཆོས་གསུམ་གྱི་དོས་འཛིན་ནི། གཏམ་ཆོས་ལ་ཐག་རིང་ནས་འཕྲིན་དུ་བསྒྲར་བ་བཤེས་སྦྱོང་། དངོས་སུ་གཏམ་མཛད་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་གཉིས། རིགས་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་ཆོས། ཟ་བ་ཤེས་རབ། རིག་པ་དྲུག་ཐུབ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ། ཚོད་ཟློག་སྟེ་བཞི། སྒྲུབ་ཁྱད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་ཆོས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་བཅས་ལྟ། བསྟོད་ཆོས་ལ་གཞིའི་སྒྲབས་སུ་ཆོས་ཅན་ལ་གསལ་བར་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། ལམ་གྱི་སྒྲབས་སུ་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྒྲ་གསུམ་སོ་སོར་བསྟོད་པ་དང་། སོ་སོར་མ་ཕྱི་བར་ལྟ་བ་རང་གི་ངོའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅོ་བོ་ནི་དབུ་མ་ཟ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རབ་འབྱེད་དང་པོ་ཆྱེན་བརྒྱ་པ་ནས། ལྟ་བ་བརྒྱ་པའི་བར་རབ་བྱེད་ཀྱི་ཤུ་ཟ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཚམོ་སྟོན། དེ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་བོད་དུ་བསྒྲུར་བ་བཞི་ནི། གা་ལས་འཇིགས་མེད། ས་དས་རྒྱས་བསྒྲངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་བློ་ཡི་ཏ། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཚོག་གསལ། ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་བཅས་སོ། ।དེ་ལས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ནི། སྟོན་ཀྱི་དཀར་ཚུལ་རྣམས་དང་ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་བཞེད། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། འཕགས་པའི་སྒྲོན་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དེའི་ལུང་དྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་འབྱེད་ཀྱི་ཤུ་ཟ་བདུན་པའི་ཐང་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ནས་གླུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། ཞི་བ་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མར་སྒྲ་བ་ལ་དབུ་མར་སྒྲ་བ་སུས་ཀྱང་མི་ཏོལ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པར་གྲགས། ཕྱིས་སུ་སྒྲོན་དཔོན་ས་དས་རྒྱས་བསྒྲངས་ཀྱིས་ཤ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་ལྡན་ཡི་ཏ་མཛད་དེ་ཀླུ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས་སུ་བཀླལ། དེ་ནས་སྒྲོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་ཤ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོག་གི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་དོན་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་གཉིས་མཛད་དེ་ས་དས་རྒྱས་བསྒྲངས་ལ་དགག་པ་བརྗོད་དེ་ཤ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་ལུགས་སུ་བཀླལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཐལ་རང་གི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་གྱེས།

ཕྱིས་སྲུས།བ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་མགོན་གྱུ་སྒྲུབ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ནུ་ལེན་ཐུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དུ་ཞིམ་ནུབ་བོ་ཞེས་ངས་མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་མཁྱེན་གཅིག་ཏུ།

དེ་ནི་འདི་ནས་ལོ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་ན།།
ས་ནི་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་སྟེ།།
ཞིམ་ནུབ་ཀྱང་རྒྱ་བས་མྱུན་སེལ་བ།།
རྣམ་དག་རིགས་ལས་འཕྲུངས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ།།
རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མཁས་པ་བྱུང་།།

ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་པའི་སྨོན་དཔོན་དེ་ནི་འཕགས་པ་ལྷའི་སྨོན་མའོ། །ཞེས་རྗེ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་འི་གསུང་བཀའ་བཞི་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱས་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡིག་རྟེར་དུ་གསལ་ཡོད་པ་ཀུན་མཁྱེན་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ཏེ་ཀ་ལས་གསུངས། བཀའ་གཏམས་པ་དག་ནི་དཔལ་ལྡན་བླ་གྲགས་གྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དངོས་སྨོན་ཡིན་པར་འཆད། དཔལ་ལྡན་བླ་གྲགས་བློན་ནས་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་ས་ངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་ཆོ་ལ་བར་མཛད་པ་དེ་ལའང། ས་ངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང། ལེགས་ལྡན་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཚོག་གི་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ་དང། དོན་འགྲེལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་གཉིས་བརྩམས་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དེ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྨོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོར་གྱུར།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས། ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས། ཀླ་མ་ལ་ཤྲ་ལས་དབུ་མ་སྟང་བ་དང། སྒོམ་རིམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བཅས་བརྩམས་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་འཛིན་པར་མཛད་པས་དེ་གསུམ་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་དུ་གྲགས།

དེ་ལྟར་ཐལ་རང་གི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང། དོན་དམ་རང་གི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་མཛོད་ལས། སྲོལ་གཉིས་སུ་ཀྱགས་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྣྱིད་ཚུལ་གྱི་སྨོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་རང་གི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཟུར་གནས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གི་སྨོན་དཔོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང། མཐར་ཕྱག་གི་དབུ་མའི་བཞེད་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཇི་བརྗོད་པའི་དབུ་མ་དཔྱིས་བརྗོད་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ལས། དེས་ན་བོད་འདིར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཆེས་མཁོར་དུ་སྣ་བ་དག་ དབུ་མ་པ་ལེགས་ལྟན་དང་བླ་གྲགས་སོགས་ལའང་ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་གྱུར་མཐའ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྣ་བར་བྱེད་དོ། ।དེ་ལྟར་ན་ནི་གང་དམན་པ་དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དབུ་མའི་དོན་མ་གྱུར་བཞིན་དུ་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་པར་མིང་གིས་བོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཐལ་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཇི་བརྗོད་པའི་དབུ་མ་དཔྱིས་བརྗོད་གྱུར་ཤིང་ལས། དེས་ན་ དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དབུ་མའི་ཆོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ན་དེ་བཟློག་ཆེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ནས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བཟློག་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཀྱི་ཚད་མའི་གྲགས་བརྟོད་ཀྱི་རྟེས་བློས་ལས། དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དོན་དམ་པར་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་བླངས་ན་དངོས་པོར་སྣ་བའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཏེ་ཐལ་རང་གི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཁོ་ནས་འབྱེད་ཅིང། གཞན་དུ་མ་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་མི་གཅིག་པའི་བཞེད་པ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། འདི་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཐལ་རང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་ཟབ་ཁྱད་ཡོད་པས། དེས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ་ཞེས་ཇི་བཙུན་བྱམས་པས་རིལ་བ་ཁུར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སེང་གེ་ལ་བཞོན། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཅོད་སྤྱིན་གྱི་དཔྱང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ནས་བྱོན་ཏེ་ཇི་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱང། ཁོ་བོས་ནི་བྱང་དོན་ལས་བདེན་སྟམ་དུ་ མི་བཀྲིད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པར་སྟོན་བྱེད་པའི་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་སྐྱེའོ་ཅོག་གི་ལུགས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཇམ་མཁོན་བློ་ཁོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཛོད་ལས། གཞན་ཡང་འདི་གཉིས་ལ་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གམ་བདེན་རྫུན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་དང་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་འདོད་པ་དང་ མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་སོགས་ཕན་བུ་དང། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མ་དག་ལས་སྣང་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་དག་སྣང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཁྲུལ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སྣང་བའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལས་སྣང་གཏན་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་ཕན་བུ་མངའ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་སྟོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེས་ན་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེ་བ་ལྟ་བ་དང་སྨོ་བསྟན་ནས་འཇོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞན་པ་དང་བསྟན་ནས་འཇོག་པ་དང་། དོན་དམ་རྟམ་འཇོག་གི་ཚེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཡུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་མ་ལེན་དང་། ལམ་དུས་སུ་སྣང་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འཇོག་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་མི་འཆར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲོས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་འགོག་པ་དང་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། དབང་རྟོགས་ཅིག་འཆར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དབང་བརྟུལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

ཐལ་རང་དབྱ་མའི་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཅན་ཕྱོགས་སུ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་མཛོད་ལས།

འཕགས་གཞུང་ཅོག་ར་རྟོག་ལོ་དག་གིས་སྒྲེལ།།
ཕྱོ་བ་སེང་ཆེན་བརྒྱད་དང་རོང་སྟོན་སོགས།།
རང་རྒྱུད་སྲོལ་བཟང་པ་ཚབ་བུ་བཞི་བཅས།།
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གཞུང་གི་ལམ་སྲོལ་ཕྱེས།།
གང་ཅན་ཐལ་འགྱུར་སྒྲ་རྟགས་དེ་ལས་ཀྱེས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་པཎ্ཌི་ཏ་ཛ্ཉ་ན་གཟུ་དང་ཅོག་ར་གླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཟ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་བརྒྱར་པ་དང་། ཞི་བ་འཚོའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཚད་ཉན་བྱུང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་རྫོག་ལོ་ཐུ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ལ་འཚད་ཉན་མཛད་པས་རང་རྒྱུད་པའི་

ལུགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོལ་བའི་རྒྱན། དཔལ་ལྡན་གསང་ཕུའི་གདན་ས་འཛིན་པ་རྣམས་དང། ཁྱད་པར་དུ་གདན་རབས་ལྔ་པ་ཕྱི་བ་ཚོས་སེར་དང། དེའི་སྨོན་མ་སེར་ཆེན་བརྒྱད། ཇོ་སྲས་གསུམ། ཤེས་རབ་ཅན་གསུམ། གྲུབ་ཐོབ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བ་ལས། གཙང་ནག་པ་དང་རྨའུ་བ་གཉིས་གཙོ་ཆེར་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་འཛིན་པར་མཛད། ཕྱིས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོའང་མ་ལ་ཤྲཱ་ལའི་བག་ཚགས་སད་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་བཟུང་བར་མཛད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུན་ཏུང་ཚུགས་པ་ནི་ཕྱིས་སུ་མ་བྱུང་བར་གསུངས།

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ནི། པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཁ་ཆེར་བྱོན་ནས་ས་ཕྱོ་ནའི་སྒས་གཏིས་སོགས་བསྟེན་ནས་ལོ་ཀེ་ཤུ་རུ་གསུམ་དུ་སྦྱངས་པ་མཛད་ནས་བོད་དུ་རུ་ཧ་འཇུག་བཞི་གསུམ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བླ་བས་མཛད་པའི་རིགས་རྣམས་བསྒྱུར་ཅིང་འཚད་ཀྱན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབས། དེའི་སྨོན་མ་ཚོག་ལ་མཁས་པ་གང་ས་པ་ཤེལ། དོན་ལ་མཁས་པ་གཙང་པ་འབྲེ་སྒྲུར། གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་རྨའུ་བྱང་བཙོན། གཉིས་ཀ་ལ་མི་མཁས་པ་ཞང་ཐང་ས་ཡི་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཏེ་པ་ཚབ་བུ་བཞིར་ཀྱགས་པ་སྨོ་བ་ཚོགས་དང་བཅས་པས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ཀྱགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཚད་ཙོ་ཙོ་མ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཆེན་པོ་ཕྱིས་ཤིང། ཁྱད་པར་དུ་ཞང་ཐང་ས་ལས་རང་གི་གདན་ས་འཛིན་པ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་དང། ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། མཁས་མཚོག་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་རེད་མདའ་བ། དེའི་སྨོ་བ་མ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཀྱགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱལ་དབང་མི་བསྐྱོད་ཞབས་དང་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཡུལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཕལ་མོ་ཆེས་བཤད་སྲོལ་འདི་ཉིད་འཛིན་པར་མཛད་པས་གང་ས་ཅན་ལྷོར་ཡང་ཀ་ཕལ་འགྱུར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིས་ཀྱི་སྨོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་འཕྲུངས་ཚུལ། རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའི་ངོ་བོ་དང། དེས་ཆོག ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གམ་བཅུའི་རྣམ་གཞག ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དེ་ཡང། རྒྱ་ལ་དབྱོད་པ་རྣོ་རྗེ་ཟེག་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབས། ཤིང་རྟ་རྣམ་བདུན་ཀྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དང། ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན། འབྲས་བུ་སར་རས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའང། གནས་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ། བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུའི་རྣམ་གཞག བྱང་ཆུབ་གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་སྟེ་ལྔའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པར་མཛད་པ་རྣམས་སོ།།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ལའང་རྒྱ་འགྲེལ་དང་བོད་འགྲེལ་མང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། སྒྲུབ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་དུ་གྱུར་པ་སྒྲུབ་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་གསུང་དང་སྦྱར་ནས་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟལ་དུ་བཏོན་པ་ཏྲིན་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དཀར་གསལ་བརྒྱད་གྲྭ་པའི་ཤིང་ཏ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱད་གསེར་ཕྲེང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། ཞང་གཡུ་བྲག་པས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་སྣང་བ་ཐུང་ཏེ་མཐར་ཐུག་དབུ་མའི་འཇོག་མཚམས་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ལུགས་སུ་བཞེད་ནས། འཇུག་པའི་ཏི་ཀā་ཆེན་བརྩམས་པར་མཛད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་འཇུག་པར་གནང་ནའང་གཙོ་བོར་ནི་རྗེ་རང་ཐུང་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་སྟོང་གཙོ་བོར་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་བརྩལ་དུ་བཏོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལས།

དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༡. ཐ་སྙད་དུའང་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ༢. ཐ་སྙད་དུའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པ། ༣. ཐ་སྙད་དུའང་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟེས་རྒྱུས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་རང་ལུགས་ཁས་མི་ལེན་པ། ༤. ཐ་སྙད་དུའང་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ། ༡༢༣༤༥. བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པ། ༦. རིགས་བྱེ་གཅིག་ལ་སྣང་ཚུལ་སོ་སོའི་ངོར་བདེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ༧. རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་གང་ཟག་དེ་བབྱ་མ་པ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་ལྷལ་ནས་འདོགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་པ། ༨. ས་བས་རྒྱས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ༩. ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ༡༠. གཞན་གྱགས་ཙམ་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟེས་རྒྱུས་བྱེད་པ་ལས་རང་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ། ༡༡. བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་ཚེ་ས་བས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན། ༡༢.བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་དང་།

སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༡. ཐལ་རང་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན། ༢. མདོ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་དབྱ་མ་གཉིས་སྟོས་བྱལ་ལྟ་བའི་ཚན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན། ༣. ཅན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྟོང་བར་ཁས་ལེན། ༤. བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་ཁས་ལེན། ༥. མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་དེ་དག་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རིགས་པར་ཁས་ལེན། ༦. མ་དཔྱད་པ་སྣང་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན། ༧. བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན། ༨. འཕགས་ཆུང་འོག་མ་

གསུམ་གྱི་རྟེས་ཐོབ་ལ་བདེན་སྟང་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་གས་ལེན། ༩. སྟང་ཙམ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གས་ལེན། ༡༠. ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་གས་ལེན། ༡༡. ཀུན་བརྟགས་དང་ཡུན་སྲེས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡུན་སྲེས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་གས་ལེན། ༡༢. མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཕུང་པོ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་བདག་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གས་ལེན། ༡༣. འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གས་ལེན། ༡༤. འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་མིན་པར་ཡུན་སྲེས་སུ་གས་ལེན། ༡༥. མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་གས་ལེན། ༡༦. མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་གས་ལེན། ༡༧. གཟུགས་སྒྲ་སངས་རྒྱས་སུ་གས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཞིབ་ཚགས་ལ་བར་སྟོན་པས་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེམོད། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་བློ་གྲོས་གསར་བུ་པ་རྣམས་ལ་ཐུང་ཟད་རྒྱ་ཆེའི་དགས་པར་བརྟེན། ༷སྒྲུབས་རྟེ་རྟོ་རྟེ་འཚང་མ/གས་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གཞན་ལ་བཤད་ཁྱིད་དངོས་སུ་གནང་བ་དང་གནང་བཅོལ་བའི་སྒྲུབས་སུ། ཀུན་གཟིགས་ཞྭ་དམར་ལྟ་བས། ཉུང་ངུམ་གསལ་ལས།

གང་ཚེ་སྒོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མོའི་མཏན་དུ་གྲོ་བྱར་རྒྱ་མཚོ་ལུང་གྱུར་ན།།
དེ་ཚེ་རབ་ཏུ་སྒྲག་ཅིང་འཕྲུང་བའི་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་དཀར་བརྒྱུད་གྱུབ་ཤིང་དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཆེན་པར་བརྟེན། བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་པ་རེད་ཅེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་སོགས་བྱེད་བས། བློ་གྲོས་གསར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཚོགས་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་སྦྱང། དེ་རྟེས་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་ལ་འཇུག་ན་སྒོ་བས་པ་དང་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བར་གཟིགས་ནས་རྟེ་བརྒྱད་པའི་གསུང་སོར་བཞག་ནས་ཚོགས་འགྲེལ་རྣམས་གཅེས་བཏུས་གནང་བ་ཡིན་པས། དད་བཙོན་བློ་གྲོས་དང་ཡུན་པ་རྣམས་རང་དབྱིན་རང་ལ་ཆེབའི་ཐབས་སུ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཉེ་རིང་མེད་པ་བློ་གཟུ་ཐོར་གནས་པའི་སྒོ་ནས། ཐོག་མར་དབུ་མ་དཀར་བརྒྱུད་གྱུབ་ཤིང་གི་ཚོགས་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་འདི་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་འཚང་ཉན་དང། ཕྱིས་སུ་དབུ་མ་དཀར་བརྒྱུད་གྱུབ་ཤིང་གི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འབད་པར་ཞུ། གཞུང་འདི་ཉིད་པར་བསྟན་གནང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ལྟག་བར་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཇོ་ཁོར་ཡོངས་ཅན་གྱི་ཇོ་ཁོ་ཀོང་ཁྲ་འགུ་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་ཏླ་མ་ཀཱམ་ཐྭ་བ་མཆོག་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྟོན་བདག་གནང་བ་དང། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཉམས་བཞེས་ལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་པར་བསྒྲུན་གྱི་ཚོ་སྒྲིག་གནང་བ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་ཆོགས་

རྒྱབས་པོ་ཆེར་བཙོན་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བཅས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཏུར་སྒྲིག་གི་རྒྱས་ཅམ་འཛིན་པ་མ་ཁན་མིང་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༧ ལ།

༦༣། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དྲགས་བརྒྱད་ཕྱག་ཤིང་གི་ཚོགས་འགྲེལ་གཅིས་བཏུས་བཞུགས་སོ།།

ཕྱོགས་ལྷུང་ཞེ་རིང་བྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས།།
ཟབ་རྒྱས་དམ་ཆོས་སྨོ་འཕར་དབྱེ་མཛད་པས།།
འགྲོ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་དབུགས་དགྱེ་བའི།།
སྟོན་མཆོག་དོན་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་དགེ་ལེགས་སྩོལ།།

ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དངོས་འཛིན་མ་རིག་ཀུན།།
རྣམ་དཔྱོད་རིག་པའི་རྩལ་གྱིས་བསལ་ནས་ཀྱང་།།
ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་དུ།།
སྟོན་མཛད་བླ་བ་གྲགས་པ་གང་དེར་འདུད།།

ཀཱམ་པ་ཡི་སྐྱེས་རབས་རིམ་བྱོན་རྣམས།།
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྲིན་ལས་སྒྲ་ཚོགས་ལས།།
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རལ་གྲིས་ལོག་རྟོག་ཀུན།།
གཅོད་མཛད་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་བས་ཤིས་པ་སྩོལ།།

གང་དེའི་རྒྱས་འགྲེལ་དྭགས་བརྒྱད་གྲུབ་ཤིང་ལ།།
བློ་གྲོས་གཞོན་ནུ་ཐོག་མར་འཛིན་བདེའི་ཆེད།།
ཚོགས་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཟླར་དུ་བཀོལ་ནས་ཀྱང་།།
རང་བཞོས་བཅོས་བསླད་མེད་པར་འགོད་པར་བྱ།།

དེ་ཡང་རང་རིའི་སྟོན་པ་སྒོན་ཀྱི་ཚུལ་ཁད་ཀྱང་མི་མངའ་ཞིང། ཡོན་ཏན་ལྷས་པ་དང་བྲལ་བ་མངའ་བ་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་དེས་འཇིག་རྟེན་དུ་བརྗོད་བྱ་དང། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་དང། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྒྲོར་བར་མཛད་པ་ལས། སྟོམ་དུ་བཅས་པའི་སྡེར་བསྡུ་ན། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱ་བ་དང། གཏམ་གསུམ་བྱ་བ་དང། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་གྲགས་པ་དང། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང།།
བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི།།
བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན།།

ཅེས་དང།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན།།
ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད།།
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་དག་མིན།།
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྟེས་བསྟན་པའོ།།

ཞེས་དང། རྒྱལ་བ་མ་ལམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ར།

མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང།།
ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས།།
སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྒོ་བསྒྲེང་ནས།།
མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད།།

ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ།།
མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན།།

དམ་ཆོས་པཎ་དཀར་ལ་སོགས།།
ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས།།

དེ་དག་ངར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ།།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས།།
ཕྱག་པ་མཆོག་ལ་སྨོན་མཛད་དེ།།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ།།

ཞེས་དང། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག།
བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་།།
ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀུན་བློག་པ།།
གང་གིས་ཤེས་དེ་མ་ཁས་པ་ཡིན།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ལས། གང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་གང་ཟག་དང། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་དང། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟར་ནའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང། དེ་ལས་གཞན་མུ་སྟེགས་དང། བོན་དང། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བའི་གཞུང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆེས་མང་དུ་འབྱུང་ཡང། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནི། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ངེས་པར་མ་བསྟན་ན་ལམ་དེས་དེར་ངེས་པར་འཕྲིན་མི་ནུས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མདོ་ལས།

སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ།།
མ་ཤེས་པས་ནི་འགོར་བར་འཁྱམས་གྱུར་ཏེ།།

ཞེས་དང། ཡང་མདོར།

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཆོས་འདི་སྲས་ཤེས་པ།།
དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར།།

ཞེས་དང། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།།
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས།།
དེ་ནི་ཚངས་པར་བསྟན་པ་ལགས།།

ཞེས་དང།

སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། ཞི་སྨོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཉན་རང་ཞི་བར་བགྱིད་པ་གང་དེ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མ་གྱུབ་པར་ནི་རྟོགས་དགོས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་འགའ་འགར་ཆོས་ཀྱི་བདག་བདེན་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་ཀྱི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང། རྒྱུ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུ་མའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཏུ་ཆེས་གསལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིར་ནི་སྨྲས་མཚན་གྱི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

འོན་དབུ་མའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་གང་གིས་ཕྱི་སྟེ་མ་ན། ལུགས་དེ་འབྱེད་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེས་ནས། དེའི་སྨོན་མ་འཕགས་པ་ལྷ་དང། དཔལ་བོ་དང། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་སྔར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མར་སྨྲ་བ་ལ་དབུ་མར་སྨྲ་བ་སྲས་ཀྱང་མི་ཏོལ་བས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མར་གྲགས་ལ།

ཕྱིས་ནས་སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མའི་དོན་འཚད་པ་ལ། སྨོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཏོལ་བར་མཛད་དེ། ཏོལ་བ་དེ་ལའང་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་

འཕྲལ་བར་གྱགས་པའི་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྱགས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པར་
མཛད་ལ།

སྨོན་དཔོན་འདི་དང་སྨོས་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་སྣྲ་བའི་རྒྱུན་སྣང་བདེན་གསུམ་རྫོམ་པ་པོའི་སྨོན་དཔོན་སོགས་དབུ་མ་པའི
སྨོན་དཔོན་འབྱམས་ཀླས་པ་བྱོན་མོད། སྨོན་དཔོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མའི་བཞེད་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པར་སྣྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།།
བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
སྟོང་ཉིད་འདི་ལ་གཞོལ་བར་འབབ།།

ཅེས་དང་། སྡུད་པར།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ།།
ཀུན་ལམ་ཁ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།།

ཅེས་དང་།

རྟེ་འབྲི་གྱང་གྲོང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྱང་པ་ཆེན་པོས་རྟོ་རྟེའི་གསུང་རྟེ་སྙིང་ཅིག
གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ས་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ས་དས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་པ
ཡིན། ཅེས་འབྱུང་བོ།།

དེས་ན་བོད་འདི་ར་མངོན་སུམ་དང་རྟེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཆེས་མུ་ཅོར་དུ་སྣ་བ་དག །དབུ་མ་པ
ལེགས་ལྟན་དང་ཟླ་གྲགས་སོགས་ལའང་ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྣ་བར་བྱེད་དོ།
།དེ་ལྟར་ན་ཞི་གང་དམན་པ་དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མའི་དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་པར་མི་
གཅོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རྟམ་རྫུན་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྐལ་བ་དམན་མཆོག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྣྲ་བ་འོག་མ་གསུམ་ནི་དྲང་དེས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྟངས་བ་ཡོད་ཀྱང། གོང་མ་བཞི་པ་འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དེས་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ལས། དྲང་དེས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པར་སྣྲ་བ་དག་ལ་ལྟ་བ་མཆོག་དམན་འགྱུར་བར་གལ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་བཞིན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས།

བྱེ་བྲག་སྣྲ་དང་མདོ་སྡེ་དང།།
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ།།
ཐུང་ཟད་བདེན་དང་མི་བདེན་ཀྱང།།
ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དབུ་མའི་ལུགས། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བློའི་སྟོབས་པ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་བཅོམ་པ་ལ་བློའི་ནུས་པ་སུ་ཆེ་ཞེ་ན། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་འགན་ཟླ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དུའང་གནས་པས། སྟོབ་དཔོན་དེས་དབུ་མའི་གཞུང་རང་ཆང་དང། གཞན་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ཆེས་མང་བ་ལས།

འདིར་རང་ཆང་དུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་བསྡུ་ཞིག་འགོད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང། བསྟན་བཅོས་དངོས་དང། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང། འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང། བཤད་པ་དང། ཅི་ལས་བཏགས་པ་དང། བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་མ་ཏ་ཡ་ཏ་རྀ་ཀ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་བཞི་ལས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། མ་ཧཱ་མ་ཏི་དབུ་མ། ཡ་ཏ་ཏ་རའི་འཇུག་པ། ཀ་རི་ཀ་ཏི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ནཱ་མ་ཏི་ཞེས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབྱེ་མདོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་པར་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་འཇུག་བ་ལྟོས་བཞག་གི་མིང་ཐ་སྙད་ཙམ་སྒྲོ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་མཐར་གང་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། དབྱས་ཞེས་པར་ཡང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་ལ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀུན་རྫོབ་མིང་ཙམ་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོང་དུ་ཚུད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇུལ་པའི་སྒོ་སྐར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་བཞིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་འདྲའི་མ་ཏཏ་མཐའ་མེད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་འདྲའི་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཕྱིན་བྱ་གཞི་བསྡུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་བསྟན་པས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གསལ་ལ་སྟོང་རང་བ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་སྒྲིབ་གསུམ་མངོན་ཐུར་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་མཚམས་སྒྲོར་བ་བཅད་ཅིང་། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་བྱས་ནས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གོ་འཕང་བཏེས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་རང་བ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་གདུལ་བྱ་མ་ཁའ་མཉམ་དག་གི་ངོར་ལ་གང་འཚམ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐལ་པ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སོགས་མཛད་ཕྲིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་གོ་འཕང་བཏེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱ་མ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབྱ་མ་ནི།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་ལ་བསྟན་ནས་བླང་དོར་འབྲལ་པ་མེད་པར་སྟོན་བཏང་བརྟན་འགྱུར་གྱི་གསུང་རབ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཕྱེ་བ་དག་གིས་སྒྲོ་སྐར་དུ་གང་བྱས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ནས་དངོས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཆད་པ་སྟོན་དགོས་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བླ་ལྟག་ཏུ་རྗོད་བྱེད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ཡང་སྒོ་བཅོན་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་སོགས་ཟབ་རྒྱས་དབུ་མའི་སྒོམ་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟུ་བ་མེད་པ་མི་འཛིགས་པའི་ཏག་གིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཤས་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ནང་འགལ་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཙུག་ནས་སྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོང་ནས་གོང་དུ་བོགས་དབྱུང་བར་མཛད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ངེས་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་སྒྲས་ཟིན་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་དག་ངེས་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ས་ལམ་ཆེན་པོར་དབྱུགས་འཇུག་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་ཅི་ལས་བཏགས་པ་ནི།

མཚན་ནམ་མིང་དེ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དེ་ལ་བཏགས་པའོ།།

བཞི་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི།

མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན།།
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྨོངས་པར་འགྱུར།།
དེ་བས་སྨོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།།
མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད།།

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པའི་ཚོས་ལས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་འཛམ་པར་མཛད་ཅིང། དོན་གཉིས་མཚོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ལུས་ཅན་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཏེ། མ་དག་ས་ལས་བརྒལ་ནས་དག་པའི་ས་གཞོན་ནུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བཞིན་པར་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོའི་ཉམས་ཀྱིས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ལོ་བཅུ་དག་གིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཕྱག་གི་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཆེད་དུ་སྨོ་གསུམ་གྱིས་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བཀོད་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱ་མ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། དབྱ་མ་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཟབ་མོ་དང། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞི་ལས་བསྒྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བས་བསྟར་ཏེ་ས་མས་ཅན་མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་མཆོག་ཏུ་འགོད་པའི་བསམ་པ་ཆུ་ཆེབ་དང། བསམ་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྒང་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུངས་ནས་འཕྲིན་པར་བྱེད་ཅིང། རྟེས་ཐོབ་ཏུ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་དང། ས་འོངས་སུ་སྨྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྨྲོ་བ་ཆུ་ཆེབ་ཡིན་ཅིང། ཟབ་ཆུས་ཀྱི་བྱེད་པ་དེས་ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་སྣ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཟད་དུ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆུ་ཆེབ་ཡིན་ལ། འདིར་མ་འདུས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་བཟུང་དོ།།

དགོས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་གི་དགོངས་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ནས་ཡོན་བར་གྱུགས་པའི་སྒོ་བཡོན་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཕེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང། དངོས་པོར་སྣ་བའི་སྒོ་བཡོན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའང་རང་གི་བློ་མོས་ཉེ་ཚེ་བར་འདྲེན་ལ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཙུག་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པའང་རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་འཛིག་པའི་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའོ།།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེས་པའི་གསུང་ལྟེམ་པོ་དང་བྲལ་བ་དཔལ་མགོན་ཀྱ་ཞབས་ཀྱིས་བཀལ་བ་དེ་ལ་འཕེང་སྣད་དུ་བྱ་བའི་ཀློན་ཀ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་སྟོབས་ལྡན་ཀྱིས་བསལ་ནས་ལུགས་འདིའི་ཚོས་ཚུལ་གྱི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོབ་མ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འཇོག་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ།།

དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དགོས་པ་དེ་ལྟའི་བརྗོད་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་བྱས་ནས་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུགཅིག་གི་གོ་འཕང་རིམ་ཀྱིས་འཕོབ་པར་བྱེད་པའོ།།

འབྲེལ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལུས་པར་འབྲེལ། དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རག་ལུས་པར་ འབྲེལ་བའོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བཙུམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་ བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། བཙུམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་ རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་ པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལས་འཕྲུངས་པར་བསྟན། ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོས་བྱ་མཆོག་གི་བྱ་བ་དབྱ་མ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་ན། ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་ཅན་ལ་ མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དགེ་རྩ་བས་གནས་རྩོམ་པར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་ཉན་རང་རྒྱམས་ལས་རྫོགས་སངས་ལ་མཆོད་བསྟོད་རིགས་ ཤིང་། རྫོགས་སངས་ལས་བྱང་སེམས་ལ་དེ་རིགས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ ལ་མཆོད་བསྟོད་འོས་སོ་ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་རྒྱམས་ཕྱབ་དབང་སྒྲོས།།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས་ཤིང་།།
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱུ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་རྒྱམས་ཕྱབ་དབང་ལས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་རྒྱམ་གྲོལ་དེ་དག་ནི་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་བསྒྲོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱབ་དབང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕྱབ་ པ་ཅམ་ནི་ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གསུམ་བསྟམས་པས་དུལ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱབ་ པའི་དབང་པོར་འཛིག་པའང་ཆེས་འཕད་དེ། ལྷར་མཐོ་ཤས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལྟན་སྲུམ་ཆོགས་པར་ཐུར་ཅིང་། དེའི་ བཀས་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མངའ་བསྒྲུར་བའི་ཕྱིར།

འོན་རང་རྒྱལ་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་རང་གི་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཕྱབ་དབང་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲོས་ཤེ་ན། དང་ པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་ནས་མཐོང་

ཆོས་དེར་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་མྱོང་བེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གཞན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་རྣོ་གས་བའི་ས་བཅས་རྒྱས་མེད་པའི་སྐབས་བབ་ཏུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ལས་འཕྲུངས་པར་གྱུར་བོ།།

ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཡེས་སོ། །ཞེས་སོགས་རང་གི་རྟོགས་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་རྣོ་གས་ཁངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་གཉིས་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།

> མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར།།
> བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བགྱི།།
> བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད།།
> དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདུ།།

ཞེས་ཐོས་པ་མི་ཟད་པར་བཟུང་སྟེ། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚན་ས་བྱང་སེམས་དེ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་ཆོས་སུ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲའི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་འདིར་ལྟའི་བྱང་སེམས་དེ་ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་དེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣོ་གས་ཁངས་ཀྱི་ལམ་ཐོས་པ་རང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་རྣོ་གས་ཁངས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཅམ་གྱིས་ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་ཡིན་ཅེས་དོགས་པ་ནི་མཛངས་པའི་བློ་ཅན་ལ་གা་ལ་སྐྱེ།

རྣོ་གས་པའི་ཁངས་རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་ཅིང་ལམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བས་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་བསྒྲུན་པའི་བདག་ཏྲེན་མཛད་པའི་ཕྱིར་བདེན་ཡང་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དང་པོར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉིད་སློབ་དཔོན་དུ་བཟུང་ནས། སློབ་དཔོན་དེས་བདག་རྒྱན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཐུ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བ་ཉིད་འཐོབ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རིས་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་པ་མི་འགྲུལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པོར་སོང་བའི་ཚན་ཞིག་རྒྱུར་བཞག་པའོ། །རྒྱུར་འཛིག་བྱེད་དང་པོ་དེ་ལའང་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་སློབ་དཔོན་འདིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མི་བརྗོད་ཀྱི། འདིར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲིབ་གསུམ་གནས་བཅན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་མཐའ་དག་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇོ་གས་སངས་ཀྱི་སྨན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་སྲས་སྨན་ལྷོན་གྱི་ལྟ་གུ་ལེགས་པར་བཙལ་དགོས་པ་དང་པོ་དོན་དུ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱོགས་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་དཔའ་དེ་དེར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། འཚད་འགྱུར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་སོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་པ་ཚོས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི་འོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེར་མེད་དང་མཉམ་པའོ། །གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མི་གནས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དུ་བས་པས་ན། ཚོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་རྒྱུ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཀྱི་བོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང། བླ་ན་མེད་པའི་སེམས་
དང། བྱམས་པས་བསྟེན་པའི་སེམས་དང། སྙིང་རྗེས་མི་བཟློག་པའི་སེམས་དང། དགའ་བས་འགྲོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་
དང། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲྭ་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས
སྤྲོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་དཔར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེའང་སྙིང་རྗེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ལ་
བསྟོད་དེ། དགེ་བ། ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཐོག་བར་མཐའ་གསུམ་དུ་ཉེར་མཁོར་ས་བོན་དང་ཚུད་བསྡོན་པ་རྣམས
དགོས་ཏེ། ཕྱི་ཀུ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང། སྐྱེས་ཟིན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང། འབྲས་བུ་སྨིན་པས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ
ལེགས་པར་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་དེ་སྙིང་རྗེ་ལ་སྦྱར་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་བཙུ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།
ས་བོན་དང་ནི་སྲེལ་ལ་ཚུལ་བཏུ་ཡུན་རིང་བུ།།
ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱར་པ།།
དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བགྱི།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཙུ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུས་གསུམ་གར་རྒྱལ
བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིའི་ཉེར་མཁོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་དེ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་ནི་འདུ
བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས
གཉིས་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་དེའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། མདོར་པོ་གླུས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས།།
སྙིང་རྗེ་སྟོན་བཏང་ཀུན་སྤྱོད་དང།།
ཡེ་ཤེས་དྲྭ་མ་མེད་བཞད་པ།།
སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད།།

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བར་དུ་དེ་ལ་དེ་ཉིར་མཁོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་གོང་དུ་སྤེལ་བྱེད་ལ་ཆུང་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་ཡང་མ་བཅུས་ན། ས་བས་རྒྱས་ཆེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་པར་མ་བསགས་པ་གང་དག་དམན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཐ་མར་དེ་ལ་དེ་ཉིར་མཁོ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་མ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་བྱའི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་ལོ་ཏོག་སྟོན་བྱེད་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་མེད་ན་སྨོན་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱད་བྱར་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་ལ་སྨོན་མ་སོ་སྐྱེ་དང། འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟེན་བྱར་བྱས་ནས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བསྐལ་པ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཇི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེའི་ཚོགས་རབ་མང།།
དཔག་མེད་གྲངས་མེད་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད།།
དེ་བཞིན་སྨིན་པ་གཅིག་ལས་སྨིན་པའི་ཚོགས་རབ་མང།།
གྲངས་མེད་དཔག་མེད་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད།།

ཅེས་འབྱུང་བོ། །རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྨོན་དཔོན་བླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོད་པར་བགྱིའོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོང་རྗེ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློས་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང། བློས་སེམས་ཅན་རྫས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང། བློས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟྲག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར།

སྨོན་རྗེ་འདི་དག་སྒེག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཅིག། ཁྱན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་དང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱན་རང་དང་། གསུམ་པ་རྒྱལ་སྲས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་། གྲུབ་མཐའི་སྒོ་ནས་བཞག་ན་དང་པོ་མུ་སྟེགས་དང་། གཉིས་པ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་། གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་ན། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྒྲོར་དང་། གཉིས་པ་མ་དག་ས་བདུན་དང་། གསུམ་པ་དག་པ་ས་གསུམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཁྱན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་སྨྲོན་རྗེ་ཐ་མ་གཉིས་བློའི་ངོས་གཅིག་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་བས་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་།།
བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།།
ཐོ་ཚུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།།
འགྲོ་ལ་སྨྲོན་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད།། ༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདག་གིར་ཞེན་པའི་དང་པོར་ངའོ་ཞེས་རྟོག་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་ལ་བདག་གོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་དར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་བདག་གི་འདི་འོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་སྒྲ་བོ་འདི་ནི་ཐོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་འཕྱན་པ་ལྟར་ལས་ཀྱིན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་མཁར་མེད་ནས་སྲིད་རྩེ་འི་བར་གྱི་འགོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོར་ཐོག་མེད་ནས་བར་མེད་དུ་འཕྱན་པའོ།།

དེ་འང་ཐོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐག་བས་བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་མ་ཁན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཁྲོན་པར་འཁོར་བར་བྱེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་དར་གྱིས་འགྲེང་ཁ་ཁ་ཏ་དགོས་པ་དང་། ཆུའི་སྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པའི་ངེས་པ་མི་ཟིན་པ་དང་། ཁ་མ་ཏེ་ཏེ་ཞིང་འཆག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ལས་ཁོན་གྱིས་ཆེས་བསྟན་པ་དང་། ཆུམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དབང་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་ནས་མཁར་མེད་བར་འཕྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་ལ་འཕྱར་དུ་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་ལྟ་མི་རྒྱུན་དུ་འབད་ནས་དྲང་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཁོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཁོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པ་མི་ཟིན་པ་དང་། ཁ་མ་ཏེ་ཏེ་ཞིང་སྟག་བསྟལ་གསུམ་གྱིས་བཅོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་འགོར་བའི་དབེན་པ་ཡིན་པའོ།།

དེ་ལྟའི་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སྙིང་རྗེས་སྐྱོབ་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་མེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་དང་དེ་ལྟན་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀར་བསྟོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུཡི་ནང་གི་བླ་བ་ལྟར།།
གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡིས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུ་ཤིན་ཏུ་དྲང་བ་རྩྭ་དབྱ་པོ་མིན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་བླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་འཚར་བ་འཚར་གཞི་དང་ལྡན་ཅིག་བླ་བ་དངོས་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ན། རྒན་པོས་བླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང། དེའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཚུ་དང་བཅས་པ་སྣོད་ཅིག་རེར་མི་རྟག་པ་དང། བླ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་དཔེའོ། །དེ་སྣར་དཔེ་དོན་དུ་སྟོར་ན། འཇིག་ལྟའི་མཚོར་མ་རིག་པའི་ཚུལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཚུལ་མིན་རྟོག་བྱེད་གིས་གཡོ་བའི་ནང་གི་རྟེན་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཏུན་དུ་སྣང་བ་ན། སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་ཅན་དག་གིས་མཏུན་དུ་སྣང་བའི་ལས་ཉོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སྣོད་ཅིག་རེར་མི་རྟག་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་གྱི་གཡོ་བ་དང། དེ་ལྟའི་ཆོས་དེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། གཡོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་བྱེད་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་འཆུ་ཕྱིན་ལོག་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། འགྲོ་ཀུན་གྱི་གཉེན་གཅིག་པུ་ས་དས་རྒྱས་ཉིད་ཕོ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་སྨྲར་རོ།།

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་དང། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་དངོས་དང། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ། རབ་ཏུ་དགའ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་བ། སྦྱང་དཀའ་བ། མངོན་དུ་གྱུར་པ། རིང་དུ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གསུམ། ཁྱད་གཞི་སྒོའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། ས་འི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོན་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་དཔའ་དག་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་ཚཤས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ནམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལ་ས་བཅས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྟེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།
བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཅིར་མི་མཐོང་བ།།
དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཀྱང་།།
བརྗོད་མི་ནུས་ན་མ་ཉན་པར་གা་ལ་ནུས།།

ཞེས་སོ།།

དེས་ན་ས་འི་དབྱེ་བ་ནི། ས་དེར་བརྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དང། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་དང། སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་དག་གི་བླུགས་པ་དང། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བས་ལུས་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་འཛམ་བུའི་གླིང་དང། ས্ལུ་རྟེན་དང། འཕགས་ལྷན་དང། འཕྲུལ་དགའ་དང། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང། སྟོང་ཁ་གནས་དང། སྟོང་ཁ་ཉིས་ཀྱི་གནས་དང། སྟོང་ཁ་ས্ལུམ་གྱི་གནས་དང། འོག་མིན་གྱི་གནས་དག་གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཇི་ཆེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་དཔའ་དག་གི་རབ་དགའ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྤྲིན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའོ།།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྟོང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཞིང་། ། ཅ
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་རབ་བསྟོས་དགའ་བ་ལ།།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་འདིའི་བྱང་སེམས་གང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྟོས་པའི་དགའ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་བློའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

སེམས་དཔའ་དེའི་སྨོན་ལམ་ནི།

གང་ཡང་དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡི།།
བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་སྨོན་ལམ་བྱེ་བྲག་རྣམས།།
བཟང་པོར་སྦྱོང་པ་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ནས།།
དེ་ཀུན་མ་ལུས་བདག་གིས་རྫོགས་པར་བགྱི།།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བཅུ་པོ་ས་དང་པོར་འདེབས་པ་དག་གོ།། །མོས་སྦྱོང་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྦྱོང་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་ས་འོ། །ཞེས་དང་། མོས་སྦྱོང་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེར། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འགོར་ལོས་སྣྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་ཁ་དོག་ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་ཁ་དོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། གཙོ་བོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་

བོ་ནི།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཕོ་བ་ཐུར་པ་ཡིས།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་རབ་དགར་ཞུགས་པར་ཐུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཕོ་བ་ཐུར་པ་ཡིས་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བླ་དྭགས་ཏེ། གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མ་བསྒྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་དུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རློམ་སེམས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའི། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཅིས་སོགས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྟེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་རི་སྐད་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། ཚོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་ཚོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྟེས་སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། དེ་ཚོག་ཙམ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ནི་འགལ་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སལོ།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོའི་དོན་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དང། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང། ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང། དེའང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བཤད་འཇུག་གཏན་འགོག་པ་མིན་ཏེ། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ཟྭོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེ་དག་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྨོ་སྒྲུར་གྱི་མཚན་མ་བྱང་བར་བྱས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་འཇུག་དོན་མཐུན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་ཐོབ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། དོན་ཀྱི་དབང་འདིས་ནི། རྒྱུད་བླར།

> མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང།།
> ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཁོ་རིམ་བཞིན།།
> སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང།།
> དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཞེས་དང། མདོ་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྟན་ལས།

> བྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་བསྒྲིབས་ནས།།
> ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་སྣང།།
> བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བས་ལ་ནས།།
> ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྣང།།

ཞེས་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་འདོགས་པར་མ་མཛད་ལ། མདོ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་བྱ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དཔར་འཇོག་པར་མཛད་ནས། སྨོན་ལམ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྨོན་ལམ་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟན་ཆནས་སེམས་དཔར་མི་འཇོག་པ་དང། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱན་སོགས་ལས་ཕྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཆནས་སེམས་དཔར་འཇོག་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་ཀྱི་ངེས་ཚིག་མི་འགྲུལ་བར་སྟོན་པའི་ཆནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཞེས་སྒྲ་སྨོན་ལ། སོ་སྐྱེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

།བ་ཅིག་སྦྱིར་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་ལམ་དང་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་མོད། ལམ་བདེན་མེད་པ་བདེན་ཚུག །གཞན་དུ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཉིས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕགས་པ་གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ།།
འདི་ཡིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཚང་ཞིང་།།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་འདི་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དཔའི་སྤྱར་བརྟེད་པར་མ་ཟད། སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་ས་བར་ཆད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཕར་འགྲོ་བའི་ས་དང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྦྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་འདིར་ནི་ཉེ་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། རིང་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ནི་བཏང་བྱང་གི་སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་འཇིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས།

དེ་རིང་ས་ངམ་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།།
ས་ངམ་རྒྱས་སྒས་སུ་ཐུར་ཏོ།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ཚེ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་འཇིག་ལྟ་དང་། ཕ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བཏུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇོན་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར་ནས་སྣར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་འཇིག་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཚང་ཞིང་བསྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སངས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤངས་པས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགའ་བའི་ཁྱད

པར་ཆེས་མང་བ་སྣུ་བའི་ཕྱིར། ས་འདི་རབ་དགར་ཡང་བརྟོད་དེ། རབ་དགའ་ཁྱད་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གྱན་ནས་གཡོ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་པོའང་དེར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི།

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།
དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་གྱུར།།
དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྣུ་བཞི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།།
འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ས་འོག་མ་ནས་ས་གོང་མར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང། གོང་ནས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚོས་ལ་གོམས་པས་ས་གཉིས་པ་སོགས་གཞོན་པར་སྟོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འདིའི་རྒྱུད་ལས་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་མེད་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དང་སྨོ་ང་དང་དྲོད་གཤེར་དང་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ཚེ་འདི་ཡི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དང་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ས་ས་སྐྱེ་བཞི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མངོར་ན་བྱང་སེམས་འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རང་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་འཕགས་ཆོས་རྟོགས་པས་སྟོན་དང་བླལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་འདིའང་སྐྱེ་རྟོགས་པ་ལས་རང་འཚམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་སྟོན་ཟད་པ་བརྒྱད་པ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དཔེས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ།།

འདིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པར་མི་འཐད་དེ། བརྒྱད་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གང་ཟག་ཟུང་བཞི་དང་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་པ་དེ་ཟུང་བཞི་པོ་གང་དུ་འདྲེན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བརྒྱད་པ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དབེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་གང་བྱས་ཀྱང་བདེ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་ཀྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའང་སྟོན་པའི་ལུགས་སུ་བཞག་དགོས་སྟེ། སྟོར་ལམ་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པར་སྟར་བཤད་ཅིང། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དུ་མ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་དང་པོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟེང་རྟེ་ལྟག་བསམ་གྱིས་དང། བདུན་པ་ནས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང།།
ཕྱབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།།
བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱབ་དབང་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ལྟག་བསམ་དག་པའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཕམ་པར་བྱས་པས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་སྣར་ཡང་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པས་ནི། བློན་པོའི་ཚོགས་རྣན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟེང་རྟེ་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚར་བར་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ།།

རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟེང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྩྭ་གི་ཤུགས་དང། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟེང་གི་དབང་པོའི་རིགས་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟེང་གི་དབང་པོའི་ཕྲུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང། ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསླུ་ལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་རེས་པར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བདུན་པ་ནས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འཚོད་པ་ན་ཉན་རང་གྱན་ཟོ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློས་གནོན་པར་མ་ཟད། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློའི་ཆནས་ཀྱང་གནོན་པས་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པས་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཚེག་རེ་རེ་ཞིང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྟང་བའི་ཕྱིར་དང། རང་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སྟེ་སོགས་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མིན་པར་མཚན་མ་དང་བྲལ་བར་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་འདི་ནི་ཉན་རང་དང་དང་ས་འོག་མ་དག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེར་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་བདུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚགས་བྱལ་བཞིན། རྒྱགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་གྲུབ། འདོད་ན་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་བདེན་དུ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་ཚགས་བྱལ་བཞིན།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ལུང་བོ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཉན་རང་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་གདགས་པ་སྟེ་བཞག་པའི་རྒྱུ་ལུང་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འགོར་ལོ་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མ་བརྗོག་ན། དེ་འདྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་བརྗོག་པ་བཞིན་ནོ།།

ལུང་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཕྲེང་ལས།

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།།
དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།།
ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།།
དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།།

ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ།།
འགོར་བའི་དཀྱིལ་འགོར་མཁལ་མེ་ཡི།།
དཀྱིལ་འགོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་ཀྱི།།
རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འགོར་བར་འགྱུར།།

དེ་ནི་ར་ངམ་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།།
དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་མཐོང་ཕྱིར།།
ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར།།
དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་།།

ཞེས་གསུངས་པས། འགོར་བ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་ཞེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

ལུང་གཉིས་པ་ནི། ཡང་རིན་ཕྲེང་ལས།

ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྱལ་པ་ཡིས།།
མཁལ་མེའི་འགོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ།།
དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།
བ་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད།།

དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས།།
འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།།
འབྱུང་བ་ས་སོར་དོན་མེད་པས།།
འདི་དག་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

འབྱུང་རྣམས་ས་སོར་ཐ་དད་ན།།
བྱང་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།།
འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ།།
ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རིས།།

དེ་ལྟར་འབྱུང་རྣམས་རྣམ་གཅིས་སྡུད་ང།།
དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།།
འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།།
གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

རྣམ་ཤེས་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་།།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ།།
ས་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར།།
དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

ཇི་ལྟར་སྒྱུ་བས་བསྟན་ཕྱིར་བཅོས་ལ།།
དོན་དུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།།
དེ་བཞིན་བདེ་འཇོམས་འབྱུང་བ་ལས།།
སྒྱུ་བས་བསྟན་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།།

དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར།།
བདེ་དང་ཕྱད་པའི་སྒེད་པ་དང་།།

སྒྲག་བསྟལ་བྱལ་བའི་སྒེད་པ་སྒོང་།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་གྲོལ།།

གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།།
ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན།།
སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ།།
དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཏེ་བཞིན་དུ།།
འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།།
རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ།།
གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདས།།

ཞེས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་སྡུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། །ལུང་དེ་མི་གནས་པའི་སྡུང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ངོའོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕན་རང་ཚད་པའི་སྡུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་མཇུག་ཏུ།

མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།།
འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྟེ་ཡིས།།
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར།།

ཞེས་འབྱུང་ངོ།།

ཁྱད་པར་ཕན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཇོན་ཐྲིན་སྒྲོང་བའི་སྣང་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཕན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ལུང་གསུམ་པ་ནི།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བརྗོས་པ་འདྲ།།
ཚོར་བ་ཆུའི་ཆུ་བུར་བཞིན།།

འདུ་ཤེས་སྨིག་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ།།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཚུ་ཤིང་བཞིན།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལྟར།།
ཁེ་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འགོར་ལོ་དང་པོར་དངོས་པོ་འཛིག་པས་ཟད་པར་བྱེད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཁྱད་ཀྱང་དེ་ཁྱད་དུ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འགག་པས་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཁྱད་བསྟན་པ་ན། ཉན་རང་རྣམ་དེ་ལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམ་དེར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ཅན་དག་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྤྱོ་བའི་ཉན་ཐོས་པར།ཁས་ལེན་པས་རང་ལམ་གྱི་མྱང་འདས་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བཞི་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཐྲེང་ལས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྲ་མེད་བསྟན།།
གཉན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཁྱད།།
ཟད་དང་མི་སྒྲ་དོན་དུ་ནི།།
གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས།།

ཞེས་དང་།

ལུང་ལྔ་པ་ནི། ཙ་བར།

བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ།།
མཁྱེན་པས་ཀུ་ཌ་ན་ཡི།།
གཏམས་བཀ་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་།།
མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད།།

ཅེས་འབྱུང་བོ།།

ལུང་དྲུག་པ་ནི། ཏི་རྐང་དཀྱ། རིན་ཕྲེང་ལས།

ཉན་ཐོས་ཕྱག་པ་དེ་ལས་ནི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་།།
སྦྱོང་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གཡ་འགྱུར།།

བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དོན།།
མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ།།
ཕྱག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ།།
དེ་ཕྱིར་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་།།

ཞེས་སོ།།

ལུང་བདུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།།
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་ཆེན་ལས།།
དེ་ནི་ཚངས་བར་བསྟན་པ་ལགས།།

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་དེར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྟན་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཚོ་དེ་ལ་རྟོག་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར།།
དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་རྟོག་སངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གཞན་ཡང་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི།

རང་ཤ་སྟེར་ལའང་གྱས་པར་བྱས་པ་ཡི།།
སྙིང་དུ་མི་རྩང་དགོ་བའི་རྒྱུར་ཡང་གྱུར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སེམས་དཔའ་དེས་དངོས་པོ་ཕལ་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྲོག་མོ་པར་རང་ཤ་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལའང་གྱས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ལས་དེ་ཚོས་ཅན། སྙིང་དུ་མི་རྩང་བའི་ས་དང་པོའི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དགོ་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བདག་གཞན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་རང་ཤ་སྟེར་བ་ལ་གྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ས་ཐོབ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁྱབ་པ་བཅས་ཀྱི། གཞན་དུ་རྟགས་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་ཤ་སྟེར་བ་ལ་གྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྟན་གས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མདོ་བའི་རྒྱ་མཚན། གཉོད་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཆུར་དུ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ། རྒྱལ་སྲས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཤ་བཅད་ནས་སྦྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པར་དངོས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ས་སྐྱེའི་སྦྱིན་པས་བཀྲེས་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་འཚོས་པ་དང་འགོར་བར་བདེ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང།།
མི་རྣམས་བདེ་བཞང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ།།
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྨྲིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།།
ཕྱབ་པས་དང་པོར་སྨྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་ས་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་འགོར་བའི་བདེ་བ་སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བཞང་རང་རྒྱུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡོད་ན་འབྱུང་ཞིང། མེད་ན་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྨྲིན་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང། སྨྲིན་པ་མ་བཏང་ན་མི་འབྱུང་བར་ཕྱབ་པས་མཁྱེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་དང་པོར་སྨྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།།

འདིར་འགོར་བའི་ཚོར་བདེ་འདོད་དོ་ཅོག་ལ་མི་རྣམས་ཞེས་སྒྲ་སྒྱར་བས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སོགས་མིའི་འགྲོ་བར་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་མི་རྣམས་ཞེས་ཚོར་བདེ་འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཞེས་ཆོག་གི་བསྟུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཉིས་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྨྲིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཕྱག་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་དང། མཐར་ཕྱག་གི་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་སེམས་ཅན།།
རང་དོན་ལྷུར་ལེན་ཉིད་དུ་ཀྱུར་པ་གང།།
དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས།།
སྤྲུག་བསྟལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྨྲིན་ལས་བྱུང།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་བ་པོ་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་གཞན་སྤྲུག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་དམན་ཞིང་གཉིང་བའི་ཚེ་ན་བསམ་སྤྱོར་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཚོང་པས་ནོར་ཆུང་དུ་བཅོངས་ནས་ཆེན་པོ་རྣོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཚེ་འདིར་སྨྲིན་པ་བཏང་ན་ཚེ་རབས་འདི་ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕོབ་བོ་ཞེས་རང་དོན་ལྷུར་ལེན་ཉིད་དུ་ཀྱུར་པ་གང་དེ་རྒྱལ་ཐས་སྨྲིན་འབྲས་མི་གཉེར་བར་སྨྲིན་པའི་དགའ་སྟོན་འཕེལ་བ་ལས་རྦོག་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཀྲས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་ཉེར་ཞིར་བྱེད་ཅིང། དེའི་རྒྱུར་ཀྱང་ནི་སྨྲིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་མི་སྨྲིན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཕྱག་གི་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ཡང་སྨྲོན་པའི་སྒྲབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།།
འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་སྡུར་དུ་འཚོབ།།
དེ་ནས་སྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།།
དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བླལ་བ་ན་ཏཱའི་སྟག་བསྟལ་སྒོང་འདོད་ཀྱི་སྨྲོན་པ་གཏོང་པོ་འདི་ཡང་སྨྲོན་པ་གཏོང་བའི་སྒྲབས་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་གཏོང་པོ་དེ་ལེན་པོ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་སྨྲོན་བདག་གཏོང་བ་པོའི་ཕད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བསྒོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བྱོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྨྲོན་བདག་གིས་སྨྲོན་ཡུལ་འཕགས་པ་སྐྱན་དྲངས་ནས་སྨྲོན་བྱ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བསྟལས་པ་ན། དེས་ཡོན་བསྟོ་བཤད་སོགས་འགོར་བ་ལས་བཟློག་པའི་གདམས་པ་བཤད་པས་གཏོང་པོ་དེ་ཕྱུར་དུ་གདམས་པ་ཕོབ་པའི་ཟླས་དེ་ནས་འགོར་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ཏེ། འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་རང་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཅན་མྱང་འདས་དེ་ཕོབ་པའི་རྒྱུའང་ཉན་རང་གི་སྨྲོན་པ་ལས་བྱུང་བོ། །ཡང་ན་སྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་སྲིད་རྒྱུན་བཅད་པའི་ལམ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་སྨྲར་རོ།།

གསུམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྡུར་དུ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ནི།

འགྲོ་བ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།།
སྨྲོན་པས་རིང་པོར་མི་ཕོགས་དགའ་བ་ཕོབ།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་མས་དཔལ་མིན་པའི་སྨྲོན་པ་བྱིན་པ་ནི། སྨྲོན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྨྲོན་འབྲས་ལ་ལॊངས་སྤྱད་པ་མིན་ཏེ་སྨྲོན་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་སྨྲོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་དེ། སྨྲོན་འབྲས་མངོན་དུ་མ་ཐུར་པས་སྨྲོན་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ས་མས་དཔལ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ནི་སྨྲོན་པས་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཕོགས་པར་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལॊངས་སྤྱོད་པས་དགའ་བ་ཕོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བར་གཞན་བདེའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱ་མཚན་དེས་སྨྲོན་པ་ལ་དགའ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བརྩེ་བདག་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་སྙིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིན་པ་ལ་བསྟན་པའི་གཏམ་ཉིད་འདོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་དང་། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྙིན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྷ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྔགས་བསྟན་འགྲུངས་ཡང་གཞན་དོན་འཚེལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་དཔས་སློང་པོ་ལ་གཉོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཡིད་ཚོམ་པ་ན་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་ཕོས་བསམས་ལས།།
རྒྱལ་སྲས་བདེ་འགྲུང་དེ་ལྟར་ཕྱུབ་རྣམས་ལ།།
ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱིན་མིན་ན།།
ཐམས་ཅད་བཏང་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློང་མོ་པ་འགའ་སེམས་དཔའི་སྨོ་བྱང་དུ་འོངས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སློང་བའི་སྔ་སེམས་དཔས་ཕོས་པ་ན། སེམས་དཔའ་དེས་བསམས་པ་ལས་སློང་བ་པོ་འདི་བདག་དང་གཞན་གང་ལ་སློང་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ལ་སློང་བར་རྟོགས་པ་ན། རྒྱལ་སྲས་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འགྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཕྱུབ་པ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་སྦྱིན་བསྟལ་ཀུན་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ལས་ཕོབ་པའི་བདེ་བ་དེས་ཀྱང་འགྲན་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། སེམས་དཔས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བཏང་བས་གཞན་དོན་གྱིས་ཡིད་ཚོམ་པའི་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་འགྲུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། ཡང་ན་ཉན་རང་གི་ཞི་བདེ་ལས་བྱང་འཕགས་ལ་སློང་བའི་སྔ་ཕོས་པའི་བདེ་བ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བཏང་བས་དེ་འབྲས་དམན་པའི་ཆུང་འདས་ཕོབ་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྟག་པའི་བདེ་བ་འགྲུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས་ཞེས་འཚད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྔལ་འབྱུང་ཡང་ཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི།

དེ་ལྟར་སེམས་དཔས་ལུས་སོགས་གཏོང་བ་ན་ལུས་སྟུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཆགས་མེད་དང་ཆགས་བཅས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་བཅད་པ་ལས་སྟུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བེམས་པོ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྡ་ལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྡ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྡ་ལ་ལྟག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མ།གཙང་དང་མ་ཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། འཕགས་པའི་ལུས་བཅད་པས་ལུས་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད་དེ། ལུས་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྲིག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཅད་པས་ཡིད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད་དེ། སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད།།
ཡིད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་གཅིག་ལ་ཡོད།།
དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྟུག།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།།

ཞེས་དང། སྒོ་བཞི་ལས།

སྲིག་པ་སྤང་ཕྱིར་སྟུག་བསྔལ་མེད།།
མ།བས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད།།
འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང།།
སྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད།།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ།།
མ།བས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན།།

གཞན་དོན་འགོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི།།
སྟོང་ཟེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཆགས་བཅས་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྙིག་བསྡལ་གྱིས།།
གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།།
སྙིག་བསྡལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི།།
དེ་གཅད་བྱ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔས་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་ཞིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གི་སྙིག་བསྡལ་གྱི་གདུང་བས་གཟིར་བ་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྙིག་བསྡལ་ཆེས་ཆེན་པོས་ལུས་སྙིག་བསྡལ་བ་ནི་བདག་གི་ཤ་བཅད་པ་འདི་ལས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་སྙིག་བསྡལ་བསྲན་དུ་མེད་པ་དེ་འང་རང་གི་སྙིག་བསྡལ་ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས། སེམས་དཔའ་དེས་ནི་རང་ལུས་བཅད་པའི་སྙིག་བསྡལ་ལ་སྙིག་བསྡལ་ཙམ་དུའང་མི་ལྟ་བར་དམྱལ་སོགས་ཀྱི་སྙིག་བསྡལ་དེ་རྒྱུན་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆེད་དུ་མྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་།།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་གང་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཕ་རོལ་ནི་འགོར་བའི་ཕར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲར་བ་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེར་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇུག་བྱེད་དངོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྟོག

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་སྨྲྀན་ས་གསལ་ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དུའང་འཛིག་གོ །དེས་ན་སྨྲྀན་པ་སྨྲྀན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟའི་སྨྲྀན་པ་ནི་འཕོར་གསུམ་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་སྨྲྀན་པ་ནི།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཚགས་སྒྲེས་གྱུར་པས་དེ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨྲྀན་པ་གང་ལ་སྨྲྀན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཚགས་པ་སྒྲེས་པ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་གྱུར་པས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན་ཏེ། དེར་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མདུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།།
དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཚགས་མཛོས་པ་རྣེད་གྱུར་པའི།།
དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་རི་བཞིན་དུ།།
ལུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྟེས་སུ་བསྟོད་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འོད་ཚགས་པས་མཛོས་པ་རྣེད་པར་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འདི་ནི། དཔེར་ན། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བས་ལུན་པ་སེལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོས་ལ་ཀྱི་སྲིན་པའི་ལུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པའོ།། ||

སེམས་རྒྱུད་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་སའི་ངོས་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྨིན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཚུལ་ལྷན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར།།
སྒོ་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ལྷལ་དུ་བྱུང་བས་ས་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དེར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དེ་བྱི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་སྡུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲས་ནི་ས་དང་པའི་ཚེ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། དེ་འབྲས་སྡེག་མི་སོག་པས་སེམས་སིམ་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ནི། སྒང་བྱ་བདུན་སྒོ་ང་བའི་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུའོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ས་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ་དང་། དགེའི་སྒོ་ནས་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་གྱུར་པས།།
དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཚར་སོགས་པར་བྱེད།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཚར་ཡང་རང་གི་ངང་གིས་སོག་པར་བྱེད་དེ། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་མཐུན་པའི་དྲི་མ་དག་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ས་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ་ནི།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང།།
དེ་ལ་གླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ལས་ལམ་འདི་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་མི་སོག་གམ་ཞེ་ན། སོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ས་འདི་ར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དང་པོའི་ས་པ་ལས་དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་གླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གཅོ་བོར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་དག་ཚུལ་ནི།

སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྒྱ་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ།།
ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཏུ་འཆལ་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་དབང་པོ་བསྟན་པས་ཞི་ཞིང་ལྟམ་མེར་གསལ་བས་འོད་ཆགས་པར་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་མདངས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ནི་སྟོན་ཀའི་ཟླ་འོད་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་པོར་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྱིམས་མ་དག་པ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྱིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་ཟག་ཏིད་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཚར་ལའང་།།
གཉིས་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་བྱལ་བར་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དེའི་ཕྱིར་རམ། ཆེད་དུ་གང་ལ་དང་། གང་ཞིག་དང་། གང་གིས་སྦྱོར་བའི་འགོར་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སོགས་རྟག་ཏུ་གཉིས་བློའི་རྒྱུ་བ་དང་ཡང་དག་བྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གང་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད།།
འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་བྱལ་ལ་སྟོམ་མིན་གা་ལ་ཡོད།།
གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་རྣོམ་སེམས་མེད།།
འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོམ་པར་རྣམ་པར་འདྲེན་པས་གསུངས།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བྱག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཕྱེ་གས་པ་དང་། ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཕྱེ་གས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྱོ་ངན་ནའང་།།
སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟངས་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྒྲོན་པ་ལས་འབྱས་བུ་ཆེཉིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་པས་སྒྲོན་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལྷ་མིའི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་འབྱུང་བ་དག་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། གཏོང་ཡང་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་པས་ངན་འགྲོ་ནའང་གྲུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟངས་པ་ཉམས་པ་ལའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཕྱེ་གས་པ་དངོས་ནི།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།།
ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྨྱོད་འགྱུར་མི་འགྱུར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་མི་ལྡན་གྱི་གཏོང་པོ་བན་སོང་བ་དེ་སྟོན་འབས་རྒྱུན་བཅས་སུ་འཕྱུང་མ་ཞེ་ན། མི་འཕྱུང་སྟེ། དེ་ལྟའི་གང་ཟག་དེ་ཚེ་སྔ་མར་ལྟ་མི་འཇུག་ལ་སྟོན་པ་བཏང་བའི་འབས་བུ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་དངོས་པོའི་འདུ་བ་སྟོན་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་བན་སོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་དགེ་བྱེ་སྨྲུབ་པ་ཆེས་ཁྱད་བས་སྟོན་འབས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་མི་ཆད་འཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྨྱོད་འཇུག་ལས།

གང་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་སྐྱལ་ལྡན་ཡང་།།
དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན།།
བན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་སྤྱོངས་པ།།
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད།།

ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བན་སོང་ལས་མི་ཐར་བ་ནི།

གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།།
གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།།
གཡང་ས་ལྟུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ།།
དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྲོང་བར་འགྱུར།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་དང་བྲལ་ན་ཕྱིན་ཆད་ལོངས་སྤྱོད་མི་འཕྱུང་བར་མ་ཟད། བན་འགྲོ་ལས་ལྡང་བ་ཡང་ཆེས་དཀའ་སྟེ། དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་གང་གི་ཚེ་དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་ལྟ་མི་འགྲོ་བར་དགེ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པར་གནས་པས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱོང་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བན་འགྲོ་སོགས་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན་དཔའ་བོ་ལྟུགས་སྣྲོག་གིས་བཅིངས་ནས་ཇི་སྲུལ་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར་བན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྟུང་བ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་བན་འགྲོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན་བན་སོང་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྲོང་བར

འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཟད་པར་བཙན་ཐར་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ནས་ཐར་ཐབས་ལ་མི་བརྩོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་ཕུང་བ་དང་བདེ་འགྲོའི་ལས་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་དོ།།

དེ་སྐད་དུ། སྨོན་འཇུག་ལས།

སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྟོག་པས་ཀྱང།།
བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྲུར་ན།།
ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྟོག་གིས།།
བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས།།

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྨོང་གྱུར་ནས།།
དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྲུར་ཏེ།།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྨོང་བཞིན་དུ།།
སྟོག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ། ।

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྟྲིན་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩེན་དུ་བསྟན་པ། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྟྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།།
ཚུལ་ཁྲིམས་རྟེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བས་སྟྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྟྲིན་འབྲས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བས་དེའི་གཏམ་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྟྲིན་འབྲས་ཆུད་གསོན་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེས་མང་བ་བསྟེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།།
འབྲས་བུ་ཉིར་སྦྱོང་ཚད་པ་མེད་པར་འགྱུར།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཉིར་སྦྱོང་ཚད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་།།
རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།།
མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཟོ་དང་ལྡན་ཅིག་དང་།།
བཀྲ་ཤིས་སྟ་ནག་མ་དང་ལྡན་ཅིག་བཞིན།།
དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།།
དེ་འཚལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་མི་འདོད།། ༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་འདིར་གནས་པ་དེ་འཚལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཟོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཞག་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་བཀྲ་མ་ཤིས་སྟ་ནག་མ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྒོང་བྱེད་པ།།
གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བཤད།།
གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས། སྒང་བྱ་གང་ཞིག །གཞི་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྒོང་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ནས་འགོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་རྣམ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མེན་སྲིད་པ་ཡི།།
དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།།
སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།།
འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་འགོར་བར་མ་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་ཚོགས་པས་གྲོང་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་སྲིད་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་དྲི་བྲལ་གྱིས་ནི་སྒྲེ་བའི་གཏུང་བ་སེལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བརྩེ་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་བ།

གསུམ་པ་འོད་ཟེར་པ་ལ་གསུམ།ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེ།།
འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།།
འོད་ཟེར་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྲས་དེ་ལ།།
དེ་ཚེ་ཉེ་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བརྩེ་པ་གསུམ་པ་ཐོབ་ནས་སེམས་དཔའ་འདིའི་ས་ནི་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་འོ། །དེ་ལྟའི་བདེ་བར་གཤེགས་སྲས་པོ་དེ་ལ་དེ་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། སྦྱར་བས་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ས་དེ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེས་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གནས་མེད་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།།
ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྒྱས་བཅས་ཡུན་རིང་བ།།
སྲང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་ཐུར་ཀྱང་དེའི།།
བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྐྱེ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཁྲོ་བའི་སྐྱབས་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིང་། གཞན་ཀྱི་སེམས་བསྡུང་ལ་མཉན་སེམས་དགྱེས་ཀྱན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཐོ་གསུམ་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གལ་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་གནས་མིན་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྒྱས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ་གཅོད་ཅིང། དེའང་སྲང་རེ་རེ་ནས་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་དཔའ་དེའི་བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡུག་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྲིག་པའི་ལས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡུག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་གནས་ལ་འདི་ལྟར་སྲིད་མཐའ་བཟུང་ནས་ཁོང་མི་འབྲུགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ས་འདིར་གནས་ལ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པས་ཁྲོ་བའི་དངོས་ཡོལ་གা་ལ་འོང།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པ་ནི།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།།
གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཅོད།།
གང་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར།།
མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པར་མ་ཟད་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཅད་བྱ་ཤ་རྒྱས་གང་ཞིག །གཅོད་པོ་གང་གིས། དུས་གང་གི་ཚེ་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཅོད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རོ། །ཀྱང་སྒྲས་ནི་བཟོད་རྒྱ་སྟ་མཚར་བསྟན་སོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་བོ། །དེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྦངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་འགལ་བ། འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།།
དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གམ་ཅི།།
དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་དེས་པར་འདིར་དོན་མེད།།
འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་ནི་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་མ་ཟད། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིའང་ཡོན་ཏན་བསྡུར་བའི་རྒྱུར་ཁྱོ་བ་ལས་བརྗོག་རིགས་ཏེ། བདག་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་དེར་ཞེ་ལན་ཕ་སྟེ་ཆགས་པར་བགྱི་ན་ཚོས་ཅན། གནོད་བྱེད་དེར་ཞེ་བགྱི་ནས་ཁྱོ་བ་ནི་ངེས་པར་ཚེ་འདིར་ཡང་དོན་མེད་དེ། ད་དེ་ལ་བདག་གིས་ཞེ་བགྱི་པས་བདག་ལུས་ལ་རྨས་གས་བྱས་ཟིན་གྱི་གནོད་པ་བྱེད་གམ་ཅི་སྟེ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲོད་འཇུག་ལས།

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི།།
དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང།།
དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན།།

ཅེས་སོ།།

དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་དེར་བཀོན་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་འཕེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་།།
ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ།།
གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར།།
ས་བོན་ཉིད་དུ་རི་ལྟ་བུར་ན་ཁྲིད་པར་བྱེད།། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཚེ་སྔ་མར་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཞན་ཀྱིས་གནོད་པར་རྟོག་པའི་བློ་ནས་སེམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་ཕམ་པར་བྱེད་པར་རློམ་པ་ནི་བརྗོག་རིགས་ཏེ། སྨྲོད་འཇུག་ལས།

བདག་གིས་སྟོན་ཚད་སེམས་ཅན་ལ།།
འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས།།

དེ་བས་ཐེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ།།
བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འགྲུང་རིགས།།

ཞེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

མཆོག་རྟོན་པོ་འདེ་བས་པའི་དགྲ་ལ་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། རང་གིས་སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བན་སོང་དུ་རྒྱམ་སྨིན་དང། འདིར་རྒྱུ་མཐུན་སྨིན་པ་གང་ལ་བཟོད་པར་བྱས་པས་ལས་འབྲས་ཆད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས།

འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།
བཟོད་པས་བདག་སྲིག་མང་དུ་འབྱུང།།

ཞེས་སོ།།

གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་མ་བསྐྱེས་པར་དེའི་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་ན། རང་ཉིད་ལ་རང་གིས་སྣར་གནོད་པའི་ས་བོན་རྒྱ་ཉིས་ཀྱིས་བན་སོང་དུ་འཕྲིད་པར་བྱེད་དེ། ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེས་པ་ནི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། ནད་གསོ་བ་ལ་སྨན་བསྟེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་འདས་ཆེས་ལྟག་པའི་སྟུག་བསྔལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནོད་བྱེད་གཞན་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྟུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དགེ་དོན། སྲིག་པ་འདག་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་རིགས་ཏེ། སྨན་པས་ནད་གསོ་བའི་གཙུགས་ཆའི་ལས་ནད་པས་བཟོད་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཡིས།།
སྟོན་དང་ཕྲིམས་འབྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་བ་བརྒྱར།།
བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། ཆེས་ཡུན་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་ཡང་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་དཔས་གཞན་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་སེམས་དཔར་ཤེས་མ་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པཉམ་ཟླུན་པའི་ཉེས་པ་སྨྲོ་བཏགས་ནས་ཁྲོས་པ་ཡིས་བསམ་པ་སྣོད་ཅིག་གིས་ཀྱང་སྨྲ་ན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྣལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་དུས་སྣོད་ཅིག་གིས་འཛོམས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དཔའ་མིན་པས་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུས་དགེ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྡིག་པ་ཆེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་དགེ་བ་སྟར་བསགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདི་དང་པོ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།

མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་དགྱེ།།
ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།།
མི་བཟོད་པ་ཡིས་མྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱེར་བར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་མི་ནུས་པས་ནི་བདག་ཁོ་ན་འཛོམས་ལ། ནུས་པས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཁོ་གཉིར་སྡུད་པ་སོགས་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། མཚོན་ཆས་གསོག་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་དམ་པ་མིན་པར་བཀྲི་བ་དང་། ཁོ་བས་ནོན་ཏེ་བློ་ངོར་ལ་སློངས་ནས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྲོག་འཕྲོག་པ་ན་མི་བཟོད་པའི་ལས་དེས་རང་ཉིད་མྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱེར་བར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ།། ༧
བཟོད་པས་མཛོས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།།
ཕངས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།།
མ་ཁས་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།།
ལྟ་མིར་སྐྱེ་དང་སྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པས་མི་སྡུག་སོགས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདིར་བཟོད་པས་གཟུགས་མཛོངས་མ་ཐག་ཏུ་མཛེས་ཤིང་། གཞན་དང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། གཤེ་ཡང་སླར་མི་གཤེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འཕངས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་གཞན་དག་གི་དང་བས་གྲུས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་ཏེ་རིགས་པ་དང་། ལུགས་མིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་ལྟ་མེར་སྐྱེ་བ་དང་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་སྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གདམས་པ་ནི།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི།།
ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།།
མི་བཟོད་སྦྱངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།།
བསྟན་པའི་བཟོད་པ་རྒྱ་ཆུ་མཐར་བསྟེན་བྱ།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྦྱངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་དུས་རྒྱ་ཆུ་མཐར་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

རྟོག་ས་ཐམས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོས་ཀྱང།།
གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།།
དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་ས་ཐམས་རྒྱས་ཀྱིས།།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་གང་འཁོར་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྟོག་ས་ཐམས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོས་ཀྱང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཟོད་པ་གང་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་ས་ཐམས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་།།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།།
དེས་ཀྱང་རྣམ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།།
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ས་འདིའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ལྷའི་དབང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་རྣམ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་ཁམས་ནས་འདོན་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།

སྨྲིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར།།
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན།།
བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།།
ས་རས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣུ་ཡི་རྒྱུ།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བརྗོད་དེ། སེམས་དཔའ་དག་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྨྲིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་བྱར་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་དག་བསྒྲུབ་སྟ་བའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་ལ་ནི་བརྩོན་བསམ་ཤེས་རབ་དག་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་ཏེ། སྔ་མ་དག་མི་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་རས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་

ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུའི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།།

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉིམ་ཚ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།།
རང་གཏོགས་མྱན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།།
འགྲོ་བའི་མྱན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།།
ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉིམ་ཚ་གནས་པའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རང་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པའི་མྱན་པ་རྣམས་དང་པོར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྒྲིབས་སུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པའི་གེགས་ཀྱུར་གྱི་མྱན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་དོ། །ས་མས་དཔལ་དེའི་ས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་གེགས་ཀྱུར་གྱི་ཉེས་པའི་མྱན་པ་ས་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ལྟར་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་ཀྱུར་ཀྱང་། སྒོན་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ཁོམས་ཤིང་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་སྨྱམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དགེ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ།

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ལ་གཉིས། བརྩོན་འགྲུས་ལྟག་པའི་སྨོན་ནས་ངོའོ་བསྟན། སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྡེས་འགྲོ་ཞིང།།
བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ།།
བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་འགྱུར་པ་ཡི།།
ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་སྨོན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྡེས་སུ་འགྲོ་ཞིང། དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ། དགེ་ལས་ལ་མི་སྨྲ་ན་སྨྲིན་སོགས་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་ཅིང། བསགས་པ་ཅན་སྨྲ་ལྟན་ནི་དགེ་ཚོས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང། ཐོབ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་དེ་གང་དུ་འབར་ཞིང། ལྟག་པར་གྱུར་པའི་ས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ས་འི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མིང་དོན་དང། སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲས་ལ་རྟོགས་པ་ཡི།།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྟག་བསྨོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི།།
སྙང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྟག་འབྱུང་ཞིང།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་སྲས་པོ་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སོ་བདུན་ལྟག་པར་བསྨོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙང་བ་སྤར་བ་ཤད་ཀྱི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དཔེར་བྱས་པ་བས་ལྟག་པ་འབྱུང་ཞིང། རྒྱ་མཚན་

དེའི་ཕྱིར་ས་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འཕྲོ་བས་འོད་འཕྲོའི་ས་བཟློ་དགོ།།

གཞིས་པ་སྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།
རང་དུ་ཡྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྨོན་ལྡུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ཟད། ས་དེས་རང་དུ་ཡྱ་བ་དང། བདག་གིར་བཡྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་དུ་མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དཀྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་པ་སྒྲུབ་དཀའ་བ།

ལྷ་པ་སྒྲུབ་དཀའ་བ་ལ་གཉིས། ས་འདི་མིང་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེད་བདུད་རྩམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།།
སྒྲུབ་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་གནས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྩམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། སྒྲུབ་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པ་སོགས་ལྷ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་འི་མིང་ནི་ སྒྲུབ་དཀའ་བར་བརྗོད་དེ། སྒྲུབ་བ་དེ་བདུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བར་དཀའ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་དོན་ཉིད་དེ། ཆོས་ དབྱིངས་བསྟོད་པར།

ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་དཀའ་ལས།།
རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྒྲུབ་དཀར་འདོད།།

ཅེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།

བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།།
ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

འདིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་དང་སྡུག་བསྔལ། བླང་བྱ་རྣམ་བྱང་གི་ཆུ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེའང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་

བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟག་ཀུན་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བསྟན་ལ། འགོག་བདེན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་པ་མངོན་དུ་ཐྱར་པ།

དགེ་པ་མངོན་དུ་ཐྱར་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་སའི་ངོས་མདོ་བཤད། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དངོས་དང། ཡོན་ཏན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།།
རྗོགས་པའི་ས་དས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།།
འདི་རྣམ་འགྱུར་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།།
ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ལྔ་པ་བས་མ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སེམས་གནས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲོས་མཚན་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་འདི་པ་ཅོམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཟུང་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྟར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ལྔར་སྒྲིན་སོགས་ལྔ་གཅོ་བོར་སྒྲོད་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྔ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་བར་ཐུགས་རྗེ་གས་པའི་ས་དས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེན་བརྗོད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལོངས་པའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ།།
མིག་ལྟན་སྣྲོས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།།
ཡུལ་དུ་ཁྱོད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས།།
མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བློངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་བས་ས་འདིར་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བློས་མིག་ཉམས་པ་ལྟ་བུའི་སྨྲེན་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མ་ཟིན་པ་འདིར་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་བློངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བློག་ཏུ། །མིག་ལྟན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྱོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེའི་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ལ་སྒོ་སྐྱེ་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བས་ལ་ནས་དེར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཞི་བ་ལ་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གང་གི་འང་སྣྲ་བས་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་ལས།

གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་།།
འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་།།
གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ།།
དེ་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ།།
ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྡུག་པར་གྱིས།།
དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།།
མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་ནུས་མ་ཡིན།།
གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཚོས་ཀུན་མཐོང་།།

ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས།

ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།།
བློ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ།།
དེ་ཉིད་མཉམ་མེད་དེས་མཁྱེན་གསུངས།།

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་། ཚོས་གང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགོག་པ་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ནི་གང་། སེམས་དཔའ་དེས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་ཅག་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་གྱི། ས་བྱག་ལ་སོགས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ནངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་དྲི་བར་བྱའི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་གལ་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་སོགས་འདོན་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་བའི་ལན་བཤད་པར་རིགས་ཞེ་ན། བདག་ཕྱི་བྱས་ནི་ལུང་ལ་རང་དབང་དུ་བརྟེན་ནས་ལན་འདོན་མི་བྱས་ཏེ། ལུང་དོན་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་དེའི་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣྲ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུང་དོན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཚད་པ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ལན་གཏབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཚོས་རྟོགས་པ།།
ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
དེ་ལྟར་འཕགས་པ་བླ་སྣྲ་གཞུང་ལུགས་ལས།།
ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་དམ་པ་དག་གི་ལུགས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པས་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་བླ་སྣྲ་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུང་རིགས་མན་ངག་གི་ལུགས་བཞིན་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་དོན་མ་ཧོར་བ་འཕགས་པ་བླ་སྣྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་གཤེགས་ལས།

ལྷ་ཕྱོགས་བཅོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ནི།།
དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ།།
དེ་མིར་གྱུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ།།
ཡོངས་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་བྱེད།།

ང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར།།
བློ་མེད་ཕེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས།།
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ།།
བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།།

ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་འཕགས་པ་གྱུ་སྒྲུབ་ཕེག་ཆེན་དེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྟོགས་ནས་དེ་དོན་འགྲེལ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་མང་བཏེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མདོ་ར་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲོལ་བར་རྟོམ་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་གསུམ་དང་། གྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་གིས་ནི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་ལོན་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་གནས་བཞིན་རྟོག་གེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།

སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ།།
ངོས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།།
བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོས་པར་ནི།།
རྟོག་གེ་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།།
ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།།
བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་པ།།
ཇི་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས།།

ཞེས་གང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་སྟེད་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣ་བ་ཁོ་ནར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོའི་སྟོང་བརྡུག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྡུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྟོང་བརྡུག །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟེན་འབྲེང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་འདིའི། སྔར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྐལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། དེ་ལས་སྐལ་མེད་ལ་བསྟན་མི་རྩྭར་སྟེ། དེས་མཉན་ཀྱང་དེ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་བསམ་པས་དོན་མིན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལོག་ཞུགས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པའི་ངོས་རྟོག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐར་ལམ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྨན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན་གསོར་མི་རྩྭར་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དུ་མར་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ན་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས།

> སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན།།
> ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར།།
> ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་གཟུང་ཉེས་དང་།།
> རིག་སྟགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན།།

ཞེས་དང་།

ལང་གཤེགས་ལས། ཏོ་ཏོས་ཆེན་པོ་ངས་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ངརྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཚོས་ཚུལ་འདི་སྟོན་པོས་སྒྲོ་བ་མའི་སྐལ་བ་བརྡུགས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐལ་བ་ཡོད་མེད་ནི་ཚོས་ཚུལ་དེ་བསྟོད་པ་ན་ཕྱིའི་རྡུགས་ཀྱིས་ངེས་པར་ནུས་ཏེ།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།།
ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྱུར།།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆོག་མིག་བརླན་ཞིང་།།
ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྟང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ།། ༥

དེ་ལ་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།།
དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནང་དུ་སྟེ་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དང་བའི་དད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆོག་མིག་བརླན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྟང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་རྩོལ་ན་སྤྱོད་དུ་མངོན་པར་རྟོག་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འཚང་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།། ༥
རྒྱུ་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།།
སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད།།
བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།།

འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྨོ་བྱེད་ཅིང་།། ༦
རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོ་དེ་ལ་དེ་བསྟན་པས་དོན་མིན་མི་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། བསྟན་དོན་དེའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་ཚུལ་འདི་ལ་གཏེར་རྟེད་པ་ལྟར་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་

བསྟེན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཆུ་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར། ཡང་སྨྲྀན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་གྱུར་ཀྱང་དབྱལ་ན་ཟས་སོགས་འཚོ་ཆས་ལྡན་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་རྡེ་ཚད་མེད་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་ཅིང་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེ་རྡེས་ཟིན་པས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་ཀྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། ཁོ་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུན་དེས་འཕགས་པ་མ་མཉེས་ན་གདམས་པ་མི་ཐོབ་པས་སྡུག་ཅིང་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཟུགས་མི་མཛོས་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ལས་ངན་བསགས་པ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གནས་པས་འཕགས་པ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་པར་མི་འཚོགས་ལ། འཕགས་པ་སྐྱེ་རྡེ་ཅན་དག་ལས་ཀྱིས་མན་བའི་གཟུགས་ངན་དེར་གཤེགས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བསྟེན་པའང་ལས་ཀྱི་མཐུ་ངན་པས་བསླལ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་དཔའ་དེའི་དག་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྨོ་བར་བྱེད་ཅིང་སྟེ། དེར་མ་བསྨོས་པའི་དག་བ་ནི་ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་དེ། སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པས་རྡེན་འགྱུར་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲེ་བོས་ནི།།
རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།།
དེ་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུན་རིང་བར་མེད་དུ་དགེ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་ཅིང་སྨྲྀན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲེ་བོས་ནི་ཚོགས་སྤྱོར་བགྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། རབ་དགའི་ས་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བས་འཚང་འགྱུར་གྱི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ།

གསུམ་པ་ཚོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཧཱུ་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་རེས་གཏན་ལྡན་ནི། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང། མ་སྐྱེས་པ་དང། དབེན་པ་དང། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང། སྨྲས་པ་མེད་པ་དང། ཏླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆད་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྨྲུ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བཏ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་རྟོ་ཞིང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྟེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པར་སེམས་དཔས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་དང། རབ་དགའ་དོན་གཉིར་གྱིས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟའི་འཕྲུལ་གཞི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྨྲིང་གཉིས་སྤོང་བར་བྱེད་པས་གཙོ་བོར་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་དོན་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣལ་པོ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང། ཁན་རང་གི་གང་ཟག་དག་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་དང། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རྟེས་སུ་བརྗོད་པ་དང། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ལུང་གི་དང་པོ་བརྒྱད་དོན་དམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། དགུ་པ་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་པོ་བདུན་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཐ་མ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ལས་སྐྱེ་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྟན་པས། མཉམ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་པར་སྣོ་བ། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།།
གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན།།
དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།།
སྒྲ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཅེས་ཞེའང་བཀོད་པའི་དོན་ནི། བདག་ལས་བརྟེན་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ཡུལ་དང་། དུས་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ན་ཡང་སྒྲ་བ་ནམ་ཡང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་རོ།།

དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དང་པོར་བརྗོད་ནས་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གা་ལ་ཞིག།
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གা་ལ་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ལས་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་མིན་ཏེ། རང་ལས་མི་འབྱུང་ན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གা་ལ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་མིན་ཏེ། རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གা་ལ་ཡོད་གྲོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།།

ཅི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་སྟོན་པ་དཔོན་གྱིས་སྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་རལ་ལང་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་ཞེན། སྟོན་པ་དཔོན་གྱིས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་གཅོ་བོར་གཞན་སྒྲ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབས་འདིར་བསྟན་གྱི། གཞན་གསུམ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་གཞན་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་སྒྲ་འགོག་པ་ལའང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཅིའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་དཔོན་གྱིས་བདག་ལས་སྒྲ་བ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྒྲུབས་འདིར་སྟོན་པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། བདག་སྒྲ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྟར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཐུ་པ་ལས།

རེ་ཞིག་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས།།
མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟོག་ཟིན་ཀྱི།།

རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཀྱིད་ཀྱང།།
བཟློག་པར་འགྱུར་བ་མཁན་པར་གྱིས།།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

སྨོན་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང། བདག་གིས་བྱས་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟགས་པ་སོགས་སུ་གསུང་བར་འགྱུར་བས་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བཀོད་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དང། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟག་པོ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གྱིས་འགོག་ཀུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་བདེན་སྟུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བศད་པ་ལ་བཞི། རང་དང། གཞན་དང། གཉིས་ཀ་དང། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བศད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་དགག་པ་དང། སྒྲུབ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང། བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གྲངས་ཅན་པ་དག་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་དུས་ན་མངོན་པར་གསལ་བའོ་ཞེས་ཟེར། འདི་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པའི་སྒྲ་གུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ས་བོན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་གུ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་པ་ལྟག་པ་འགའ་ཡང་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་སྟར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དང། འཐད་པ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཞིན།། ༢

ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཡང་འདི་ལྟར་བརྗོད་དེ། ས་བོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ལས་ས་བོན་དུ་གྱུར་ཟིན་སྐྱེ་བར་ཐལ། ས་བོན་ལ་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་ལས་སླར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས་ཐལ་བླངས། ཁྱབ་པ་མེད་ན་ས་བོན་ལ་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་ལས་སླར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ན། ས་མྱུག་རྩ་ས་གཅིག་ཡིན་པ་བྱེད། འདོད་ན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ས་བོན་སླར་ཡང་འདུབས་ནས་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཞིད་དེ། དེའི་འཐད་པ་ནི།

གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅིང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང། བློ་ལ་སྣང་མི་སྣང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི།།
མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེད་མི་འགྱུར་ཞིང།།
ས་བོན་གྱིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་ས་བོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྱིད་ན་ནི་ཚོས་ཅན། མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་སྦུབས་འཚར་བ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གོ་སྒྲིབས་འདིར་ཁྱད་ཟྟེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་ལས་ས་བོན་སོགས་སྐྱེ་བ་གནས་སྒྲིབས་སྟ་མ་སྟ་མ་མ་འགགས་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་ལ། གློ་བུར་དུ་ས་བོན་རང་རང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ནའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་སྐྱེ་ལ་གེགས་མེད་པས་ནམ་ཡང་ས་བོན་ཉིད་ལས་ས་བོན་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བོན་གྱིད་པ་སྟེ་འགོར་བ་སྟོང་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་ན་རང་སྐྱེ་བའི་ཆྱེན་ནམ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་གེགས་མེད་པས་ས་བོན་འགགས་མི་གྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། མྱུ་གུའི་ལྟན་ཅིག་ཏེད་ཆྱེན་ཆུ་དང་དུས་སོགས་ཀྱིས་ཆུ་ས་བོན་འགྱུར་བར་ཏེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་ཏེད་ལ། འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ཡང་རང་སྐྱེད་པར་ཏེད་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས་ཆུ་དེས་ས་བོན་དེ་འཇིག་པར་ཏེད་ཅིང་འབྲས་བུས་མྱུ་གུ་འགྱུང་བས་ས་བོན་གྱིད་མཐར་ཐུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་མྱུ་ཐུ་རས་གཞན་མིན་པས་བདག་སྐྱེ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར

སས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་མྱུག་རྩ་ས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྗགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།།
ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་སྟར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།།
ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་མྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་ན་མྱུ་གུ་སྣོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཆོས་ལྔ་ལས་ཐ་དད་པར་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་པ་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་མྱུག་བདག་གཅིག་གི་རྩ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མྱུག་གི་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མིན་པར་འདོད་ན། ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་མ་མཐོང་བ་ལྟར་མྱུག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱང་མཐོང་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ལས་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་སོགས་གཞན་དུ་རིགས་ཏེ། ཐོག་སྐྱའི་ས་བོན་ལས་ཚུ་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་གཞན་བཞིན་ནོ།།

ཡང་གྲངས་ཅན་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་བཏང་ནས་མྱུག་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་མྱུག་དེའི་རྩ་ས་གཅིག་པ་སྟེ་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྟར་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱ་བྱག་པས་ས་མྱུག་གི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་རྩ་ས་གཅིག་པ་མི་འདོར་བས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ས་མྱུག་གི་དབྱིབས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ས་མི་རིགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དབྱིབས་སོགས་མ་བཟུང་བར་དེའི་རྩ་ས་འཛིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བློ་ལ་སྣང་མི་སྣང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།།
ས་བོན་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ།།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།།
དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན། མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ན་ས་བོན་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པའམ། ཡང་ས་མྱུག་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དུ་ས་བོན་གྱི་ངོས་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་ལ་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཆགས་ཉིས་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་འདི་མི་འདོད་པ་དག་གིས་ས་མྱུག་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་ངོ།།

འོན་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་མིན་དུ་སྣྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་འགྱུར་ན་དབུ་མ་པ་ལའང་ཉེས་པ་དེ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་སྟེ། དབུ་མ་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པ་དང་གཞན་པ་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དཔྱད་ན་མི་རྟེད་པ་ལ་ཁྱད་ཚོས་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ཕྱོགས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཚེ་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཙམ་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའང་མ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྒྱུད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།
དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཐར་པའི་དེ་ཉིད་འཚོལ་བར་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་དེ་མི་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡང་བདག་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི།།
དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྱངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗགས་པ་འདི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང།།
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།།
གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་པར།།
བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆ་བུ་དང་མེ་དང་བུད་ཤིང་སོགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ན་བདེན་གཉིས་གྱི་དོན་འཐུལ་མེད་ལ་འཇུག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་དཔོན་གྱིས།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ།།
ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན།།
བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ནི་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའང་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པའི་ཁྱོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་དགག་པ་ཡང་རིགས་ན། གང་འདི་སྐད་དུ། གཞན་དག་ལས་ལྟ་གা་ལ་ཞིག་ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་པོ་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགས་བླང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཅི་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན། མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅིས་སྲིད་གྱི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྲིད་པ་མིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྒྱུན་དངོས་པོ་བ་འགའ་ཡང་གར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་གཞན་དག་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་བཞི་འདོད་ནས་དེ་གཞན་སྐྱེ་བ་ཞེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

> གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།།
> འོ་ན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།།
> ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།།
> སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་དེར་ཐལ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནུས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བས་བསལ་

བའི་ཕྱིར། སྨོན་བདོན་གྱིས།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ།།
ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།།
རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དེ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་སོགས་མ་ལུས་པ་ལའང་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་ལས་སྣ་ལྷའི་ས་བོན་གཞན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་དོ་ཞེ་ན། མདོར་སྡུམ་གྱིས་བསལ་བས་གা་ལ་འགྲུབ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།།
གང་ཞིག་དེས་བསྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།།
རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་གང་གིས་རབ་ཏུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་དེས་པར་བརྗོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཅོམ་རྒྱར་བཟུང་ནས་གཞན་པའི་སྟེ་ལྟོག་གིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ནི་མ་སྨྲས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྣ་ལྷའི་ས་མྱུག་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་འབྲས་བུ་སྣོད་ཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྣོད་ཅིག་བར་མ་ཚོད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་སོགས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་འགྱུང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

འདི་མི་རིགས་ཏེ་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ནི་སྣ་ལྷའི་ས་བོན་དང་། སྣ་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནས་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་རྟོག་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། རིས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མ་གྱུབ་ལ། གྱུབ་སྟེ་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གིས་སྣ་ལྷའི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ཙམ་མཐོང་དུ་ཆུག །ས་མྱུག་ཟླས་གཞན་དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་མ་གྱུབ་སྟེ། མཐོང་ན་ས་བོན་ཞིག་ནས་སྐྱེ་འམ་མ་ཞིག་པར་སྐྱེ། མ་ཞིག་པར་སྐྱེ་ན་རྒྱ་བར་འགྱུར་ལ། ཞིག་ནས་སྐྱེ་ན་ཚད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒ་རྒྱས་གྱུབ་ཏུ་ཆུག །དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཟླས་གཞན་བསྒྲུ་མེད་སོ་སོར་རེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།
མཐོང་ངོ་སྟེམ་དུ་ཁྱོད་སེམས་ན།།
འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།
གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས།།
སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ནུས་ལྡན་མིན།།
རྒྱུ་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།།
སྣ་ལྷའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་སྟོ་མ་བཟུང་གི། ཁྱད་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་པས་ནི་ཁྱད་པར་བཟུང་བ་མི་འགལ་སྟེ། ཁྱབ་བྱེད་གཞན་གྱི་སྟོ་བ་ཀག་ན་དེའི་ཁྱབ་བྱའི་གཞན་ཁྱད་པར་བ་དག་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྣ་ལྷའི་ས་བོན་ཡང་ནི་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང། ནུས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང། རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང། རིས་འདྲ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ནས་དང་པདྨའི་གེ་ས་དང་ནི་མེ་ཏོག་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྟམས་སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྣ་ལྷའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་མིན་པ་དང། རྒྱུ་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང། རིགས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང། དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། ཉེས་སྤྱོང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་གཞན་གྱགས་ཀྱི་གྱུབ་མཐར་ཐུག་བརྗོད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཁས་སྲུན་འཕྲིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དགེ་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཏེ།

མྱ་ཀུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཏ་ལ་འགྱུར།།
དེས་ན་མྱ་ཀུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་མིན་ནས།།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏན་བར་བྱོས།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དངོས་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ན་དགོས་ནུས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ཡང་མ་གྲུབ། རྒྱུ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ཕོང་བོར་སྣང་མོ། །ལུགས་དེར་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་མི་སྲིད་དེ། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ཕན་ཚུན་བཟློས་ནས་གཞན་ཙམ་དུ་བཞག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་གཞན་གྱུར་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མྱ་ཀུ་ས་བོན་དང་ནི་གཅིག་ཅར་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་མ་འགྱུར་བར་མྱ་ཀུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དེ་ཚོ་གཞན་མྱ་ཀུ་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་མྱ་ཀུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཏ་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་བ་དེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱ་ཀུ་ས་བོན་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་གོ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤྱོང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤྱོང་གི་དཔེ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།
དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།།
བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ས་མྱུག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ས་བོན་འགགས་ཚེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ས་མྱུག་དུས་མཉམ་གཞན་དུ་གྱུར་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྒང་གི་མདའི་མཚོ་མཇུག་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་གཅིག་ཅར་དུས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེའི་ལན་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཚོ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒང་གི་དཔེས་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འཇིག་དུས་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་སྒང་མདའི་མཐོ་དམན་དུས་གཅིག་ཅར་ཀྱི་ཚེ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདིར་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དེས་དོན་དེ་ཡོད་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།།
དེ་ཚོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྒང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་ཞེས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ད་ལྟར་མེད་ལ། རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་འགག་བཞིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གཅིག་ཅར་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྒང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྒང་ཇོ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་འདས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒང་མདའ་མཐོ་དམན་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དལ་ལའི་དུས་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དལ་ལར་དུས་མཉམ་དུ་སྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ས་སྲུག་གི་ཆོས་དག་དུས་མི་མཉམ་ཡང་སྒྲ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་མོ་ཞེན། མི་རྟག་སྟེ། བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྲུ་གུ་སྒྲ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་སྲུ་གུ་མེད་པར་ས་བོན་འགགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་སྲུ་གུ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་རྟེན་བྱེད་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲུབ་བོ།།

འོན་སྣ་ལུ་ལྟར་པའི་མདོ་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྲུ་གུ་སྒྲེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཅར་བསྟོས་ནས་འབྱུང་བ། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྒྲ་མ་ལུ་བའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས།།
སྲུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས།།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།།
སྒྲ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་སྒྲ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྒྲ་མི་འཐད་པ་ནི།

བྱ་སྣའི་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་རྒྱ་དུག་གི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་དུས་མི་མཉམ་ཞིང། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་པ་དང། བྱེད་རྒྱ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའང་ཡོད་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་མི་མཉམ་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀ་འདོད་ཅིང།

དེ་དག་ལ་ཐོག་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་སོ་གསུམ་གা་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་གཅོ་བོར་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱའི་རྒྱན་མཚན་ཉིད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞེད་ཅིང་། དེ་དང་དེ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྒྱ་འགག་པས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་སྟེ་དུ་དགོངས་པའོ།།

དེས་ན་བྱེ་སྨྲ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ལ། ས་མ་ཐུ་གཅིག་ཅར་མེད་ན་གཞན་ཉིད་མི་འགྱུར་པས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ལ། གང་དུ་གཅིག་ཅར་ཡོད་པ་དེ་ར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་སོགས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་དང་ཚོར་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་ན་རང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་དང་སེམས་སོགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ན་ཚོར་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།།
མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།།
གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ২০

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་དང། རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་སེམས་སེམས་འབྱུང་རྣམས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་དགོས་ཏེ། མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཡོད་པར་གྱུར་ན་མིག་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་འདོད་པས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བློ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་ཟད་དེ། དུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་སྲིད་དུ་ཚུག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད། དེ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྔ་ཕྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་དུ་ཚུག་ཀྱང་གཞན་མི་སྲིད། དེ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་དུས་མི་གྱིད་པ་ནི།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན།།
ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིག་གཉིས་བྲལ་ཞིག་བསྐྱེད་གྱང་།།
ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།།
གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་གྱང་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་འམ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་གྱང། དེས་དེ་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་མི་རྙེད་བ་ལས། གྲངས་ཅན་དང། བྱ་སྟྭ་དང། གང་ས་ཅི་ཀ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང། བྱ་བག་པ་དང། མདོ་སྡེ་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། གཅིར་བུ་པ་ལ་ས་ཕོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་མེད་ན་འང་སྐྱེད་བྱེད་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བོང་བུའི་རྭར་ལྟར་བྱེད་པའི་ནུས་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པ་ལས།

འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་།།
འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ།།
ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ཕོགས།།
བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང།

འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན།།
རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།།
འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན།།
རྒྱུ་ཡིས་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།།

སྐྱེ་བ་ཡོངས་པ་མ་ཡིན་ན།།
རྒྱུ་ཉིད་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
རྒྱུ་ཉིད་འཕངས་པ་ཡོངས་མིན་ན།།
འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསྟོད་བྱ་ཡོངས་མེད་གཉིས་ཉིད་ལ་འཕངས་པ་ཡོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་དང་མེད་པའི་ངོས་གཉིས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྲིད་པས་ཡོངས་མེད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་གྱི་ནུས་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས།

མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་།།
དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ།།
གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།།
ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ།།
ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཞིག།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བསྟོད་བྱ་གཉིས་བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་མེ་རིགས་ཏེ། གཉིས་བྲལ་དེ་ལའང་རྒྱུན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཡོངས་མེད་གཉིས་ཀ་སྣང་བས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོངས་མེད་གཉིས་མི་སྲིད་ན་དེ་བཀག་པའི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ།།
མ་དན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།།
དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དེ།།
གྱུབ་ན་དེ་ནི་འགྱུབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་སྐྱེ་བོ་ན་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་རྟག་པར་མ་ཟད་རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་དང་གཅོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མི་རྟག་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁོ་བོས་གཞན་སྐྱེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གང་སྣྱམ་དེ་དག་བྱད་ཤིང་སྙུམ་གྱིས་བྱན་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྦོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དགོས་པ་མེད་པས་ཚོགས་གོ །དེས་ན་རིགས་པས་མ་གྱུབ་ཀྱང་རང་གི་འདོད་དོན་གྱུབ་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་དུ་གྱུབ་པའི་དོན་དེ་རིགས་པས་གནོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།།
འདི་ར་ནི་རིགས་པ་སྒྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ།།
གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།།
དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདི་ར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གི་རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་རང་གི་མཐོང་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཟྭོག་བྱེད་ཅིང། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དོན་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། གཞན་སྐྱེ་བར་འཐད་པ་བརྗོད་པ་འདི་ར་ནི་དེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའང་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པས་

བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་འདིར་ནི་རིགས་པས་འབད་ནས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་འོས་ཀྱི། མངོན་སུམ་ལ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ་མི་གནོད་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་མ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དགྱེས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་བསྟན། ས་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མ་ཏྲོགས་པར། དངོས་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྨིན་པས་དངོས་པོར་ཞེན་ཅིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མ་ཐོས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོལ་ཐབས་སྨྲ་བ་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཐ་སྙད་རྗེ་ལྟར་གྲགས་དང་། དེ་ཁོ་ནར་བདེན་རྫུན་གྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་མ་བཤད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་བརྗོལ་དུ་སྣྲ་བའི་ཞེན་དོན་བསལ་མི་ནུས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གནོད་ཡོད་ཡིན་མིན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཡིས།།
དངོས་རྣྀད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇོད་པར་འགྱུར།།
ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།།
མཐོང་བ་བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མྱུག་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ངོ་ཡུལ་ཡང་དག་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བློས་རྟེད་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་སོ་སྐྱེ་མ་རིག་པའི་ལོངས་ཏོག་གིས་བློ་མིག་མ་ལུས་པ་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་ཡུལ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཡིས་བློ་ཡི་ངོ་གོ། །བློ་དེས་མཐོང་བའི་འཇོད་སྣང་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་དེ་ཁྱད་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣྀད་ངོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ངན་ལ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་

འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་འཕགས་པ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །མཐོང་བ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་དང། དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་དང། ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐོང་བ་བརྗོད་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ།།
སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།།
དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད།། ২৯

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་མཐོང་བ་བརྗོད་པ་ལའང་ཡང་དག་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་མཐོང་བ་བརྗོད་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་གསལ་པོ་ལས་སྣྲེས་པའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་གྲགས་པ་རྣམས་དང། དབང་པོ་དྲུག་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་སྐྱོན་ལྡན་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གང་ཞིག་སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་མ་བསླད་པའི་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་བདེན་བརྗོད་གཉིས་སུ་གྱུར་དབྱེ་བ་དང། ཡུལ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བཟུང་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས།

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།།
བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།།
འཇིག་རྟེན་ཁྱོད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི།།
འཇིག་རྟེན་ཁྱོད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ২৫

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས། ཕྱི་ནང་གི་བསླབ་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁྱད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་དེར་སྣང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་ནི་དེ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། མཁན་གཞག་ཏུ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ཤིང་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་དབང་པོ་གནོད་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁྱད་ཀྱི་བདེན་བརྫུན་ལ་བསྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་དེ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་ལ་ལ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་མེད་ལ། ལ་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པས་ཕྱན་མོང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་ཕ་སྣང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རབ་རིབ་དང་མིག་ཕེར་སོགས་དང་དཀྱུ་ར་ཐོས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པའོ། ། ཏིལ་མར་སོགས་དང་བྲག་ཕུག་སོགས་དང་མྱ་ངམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་མའི་འོད་ཁ་ནི་དབང་པོའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆད་དང་སྨིག་རྒྱའི་ཆུར་འཛིན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་མིག་འཕྱལ་མཁན་སོགས་ཀྱིས་སྣུར་བའི་སྨན་དང་སྦྱགས་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་སྒ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གིས་གྲུབ་པའམ་ལྟན་སྒྲོས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་ལྟར་སྣང་ངོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་བརྫུན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན།།
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།།
སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།།
དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད།། ২৮

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་དངོས་པོའི་ངོས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བརྟགས་པ་དང། དབང་པོ་བསླད་པའི་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱ་ལ་སོགས་ལ་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་གང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནོན་དམ་པར་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྒྱས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྟོག་ངོར་དེ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་གས་འཇིག་རྟེན་ལ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ངོར་བྱེད་སྐད་པ་དེ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ཡལ་ག་སྟ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་ན་ལྟ་བན་གྱི་ཅི་སྲུལ་དུ་ལྟུང་སྟེ་བདེན་གཉིས་མཚོང་བ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

འདིར་གཞན་སྒྲ་དག་ག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟེས་སུ་འཐད་ནས་བདེན་བརྫུན་རྟེས་བརྫོད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྒྲ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་དེའི་རྟེས་སུ་འཐད་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་གཟུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨོན་པ་ནི།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།།
རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར།།
དེ་བཞིན་དུ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་བློས།།
དུ་མེད་བློ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ২৶

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡི་སྣ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པའི་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དུ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་ཏིས་པའི་བློས་འཇུག་ནས་གཞན་སྒྲ་མཐོང་ཡང་འཕགས་པ་དུ་མེད་བློ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཕགས་པས་མ་གཟིགས་པས་ཡ་མ་བརླ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་བཟོད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲོས་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།།
དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི།།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཕྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།།
བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཏི་མུག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའམ། གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་སྣོ་བཏགས་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་འཇོག་སྟེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་དེས་དངོས་པོ་གང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བཅོས་མར་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཕྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བྱིས་པས་ཀྱང་བརྫུན་པར་རྟོགས་ལ། སྟོན་པོ་སོགས་ནི་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱས་བ་དེ་ནི་སྣང་བས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཏེང། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།།

སྐབས་འདིའི་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་གི་ཟིན་སོ་བཅན་པར་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོན་བློ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསལ་ལ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྣང་བར་འཇོག་བྱེད་རྫུའི་མ་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་ལོག་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང། དེ་ལོག་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་སྣང་བས། བདེན་འཇོན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཞེས་རྒྱབ་རྒྱབ་པོར་རིངས་རིངས་པོས་ཁ་ཚོན་གཅོད་པའང་ཆེས་སྟན་པར་འགྱུར་གྱི་དོགས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྣང་བ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲ་མ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པོ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་ཐོབ་ལ་སྣང་གི། སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཡིན་ཏེ། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།

བདེན་པ་དང་པོ་བརྗོད་ནས་གཉིས་པ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་ནི་ཡིད་དང་སྣའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བོ་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་མྱོང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྣ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།།
ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།།
དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།།
མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས།། ২৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་བཟའ་བཏུང་གི་སྟོང་དུ་སྣ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས། དེ་སེལ་བར་འདོད་ནས་སྟོང་དེ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པར་ཆེར་བལ་བ་ན། མིག་དག་པས་དེའི་གནད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོང་དེར་ཁྱད་གཞི་སྣ་ཤད་ཉིད་ཡོ་དངོས་མེད་སྣ་ཤད་ཡིན་མིན་དེའི་མདོག་མཐོན་ཀ་ལྟར་སྟོ་མི་སྟོར་མི་རྟོག་གོ །དེས་ན་མིག་མ་དག་པ་ལ་མིག་དག་པས་སྟོང་འདིར་སྣ་ཤད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པས་སྨྲ་བོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྣ་ཤད་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་གང་དུ་བདག་ཉིད་མིག་དག་པ་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་དེའི་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མ་དག་པས་མཐོང་བ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་མིན་པ་དེ་བཞིན་བདེན་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་མ་རིག་པས་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་ཕུང་སོགས་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་རྫོགས་ཤངས་ཀྱི་སྣ་ཤད་ལ་བདེ་ལྡན་ལ་ཕྱེ་ཞིང་ཕུང་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་ཤེས་ཤིང་ཤིས་ཤིག །དེའི་ཕྱིར་ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤར་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསླད་པ་གཏན་ལོག་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་འཚར་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

འོན་རྫོགས་ཤངས་ཀྱིས་སྣ་ཤད་ལ་ཕྱེ་ཞིང་ཕུང་སོགས་གཟུགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོས་པ་ཅི་ཡང་མ་གཟུགས་པ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་གཟུགས་པར་བརྗོད་དེ། གང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པར་ནུས་མི་ནུས་དོགས་པ་ལ་འགོད་པར་ནུས་པར་མ་མཐོང་བས་འགོད་པར་མི་ནུས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བའི་ཕྱིར།

འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་བྱ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སྟྲ་བར་བྱ་བ་དང་སྟྲ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗུན་པ་བསྟུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་ཅི་སྟོན་པ་དང་གང་ལས་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཆད་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། མི་རྒྱ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཅིར་བ་དང་། མི་གཅིར་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྒོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྨོས་པ་དེས་ནི་དོན་དམ་བློའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། བློ་དང་ཡིད་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་རིག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་སྐྲད་ཅིག་གི་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།།
བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།།

ཅེས་སོ།།

ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གས་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐའ་དག་གི་སྒོག་གནད་ཕུལ་དུ་བབྱོང་དུ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། རྟེ་བཙུན་ས་རུ་ཏ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཤ་ཁ་རི་དབང་ཕྱུག་ནས་རྟེ་བཙུན་མར་པ་མི་ལ་སོགས་ལས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བློ་འདས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་དུས་ཆོས་ཚུལ་འདི་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱན་རས་གཟིགས་མི་ཏ་ཛོ་ཀིས་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙ་བ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སྡེ་གས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་སྒོར་

མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ལུགས་འདི་ལ་དེང་ས་ངས་སྒྲེ་བོ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་པར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ནི་ཁོང་པར་སྙིང་དང་། དཔལ་བར་མེད་དང་། དྲན་པ་སོ་ན་གནས་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོད།

གཉིས་པ་དགྱེས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད། ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།།
འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།།
ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མཐོང་བས་མ་རིག་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལང་གཤེགས་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ནི།།
ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྟམ་བརྟགས་བཞིན།།
དེས་དེ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡོད་ན།།
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྟམ་བརྟགས་བཞིན།།
དངོས་པོ་གལ་ཏེ་བདེན་གྱུར་ན།།
དེ་དངོས་མེད་པར་རྟམ་ཐར་དུ།།
གང་གིས་མི་འདོད་རྒྱུ་ཅི་ཞིག།

ཅེས་འབྱུང་བོ།།

ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡང་དཀྱུང་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པས་ཅི་སྟོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེར་བསྒྲིམས་པས་འབྲས་བུ་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་སོགས་ཚད་མས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག ।དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་གྲོལ་བ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པས་འཕགས་ལམ་གཞན་ཀུན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡང་མ་རིག་མ་སྒྲུབས་པས་འཕགས་པར་མ་ཐུར་ཏོ་ཞེས་དོགས་ན། འོན་མ་རིག་པས་བླུན་པོར་ཐུར་པའི་བློ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་ཅན་གང་མ་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོར་བུ་མ་ཁན་པོ་མིན་པས་ནོར་བུ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཏིང་ངེས་ལས།

> མིག་དང་རྣ་བ་སྟེ་ཡང་ཚད་མ་མིན།།
> ལྟེ་དང་ལུས་དང་ས་ཕམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན།།
> གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན།།
> འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།།
>
> གང་ཕྱིར་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་མིན་ཏེ།།
> ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པོ་ལྟང་མ་བསྟན།།
> དེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་འདོད་གང་།།
> དེས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱོས།།

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི།

> རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
> དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒྲུབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་སྒྲུབས་སུ་རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕྲལ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བས་མ་འཕྲལ་བའི་མཐོང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།།
གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར།། ༣༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་གང་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ནི་གལ་ཏེ་སེལ་བར་བྱེད་ན་རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བའི་རྫས་ལྷོག་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྫས་ཅི་ཞེག་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ། བུམ་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། དེས། བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་སྔོན་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྐད་པའི་གནས་སྒྲབས་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། སྒྲ་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྒྲ་བོ་མ་ཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྒྲ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།།
བདག་གིས་བྱ་འདི་བགྱིད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་།།
ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན།།
གཞན་ལས་སྒྲ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།། ༣༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་བསྟུན་ནས་རྟེས་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་གཞན་སྒྲ་འགོག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྒྲ་བ་དེ་བོ་ནར་ཡོ་ཞོག ।འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྒྲ་བ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་མའི་མངལ་དུ་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་ཕྱིས་ཕོ་དབང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཙས་པ་ན་བདག་གིས་བྱ་འདི

བསྒྲིད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡ་མཚན་ས་བོན་ཙམ་བཙུགས་ནས་ཕྱིས་ཤིང་སྡོང་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་འདི་ཡང་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་ སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་ཟླས་གཞན་དུ་ཡུ་བར་མི་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་རང་གི་བུ་ ལུས་ལས་བཏོན་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་འཕྲིན་དང་། ཤིར་ཡང་ས་བོན་འདེབས་ཚེ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་ཅན་བཙུགས་པ་ནི་མ་ ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་སྟ་མ་ལྟར་བདག་གིས་བུ་དང་བདག་གིས་ཤིར་བསྒྲིད་ པར་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྒྲིད་ན་བདག་གིས་བུ་སོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་མེད་ དོ།།

གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། ངོ་བོར་གྲུབ་ན་ སྟོང་ཉིད་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།།
དེ་ཕྱིར་སྲུག་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།།
གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།།
སྲུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ས་སྲུག་གཞན་པར་གྱུར་ན་ཚོས་ཅན། སྲུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་ཤི་ཡང་བ་མེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ པ་ལས་མ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྲུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་སྲུ་གུ་ས་བོན་ ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེས་ཆད་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །སྲུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་ སྲུག་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་རྒྱ་པ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་སྲུ་གུ་རྗེ་བཞིན་ནོ།།
ས་བོན་གང་ཡིན་སྲུ་གུའི་དེ་ཉིད་མིན།།
དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ལྟར་རྒྱ་མིན་ཆད་མིན་ཚོས་ཉིད་དོ།།

ཞེས་པས། ས་སྒྲིག་གཞན་མིན་ཏེ། ས་བོན་ཡོད་ན་སྒྲ་གྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་གང་ཡིན་སྒྲ་གྱར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྒྲིག་བཟློས་ནས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ནི་དུས་རྒྱ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་པ་དང་ཡེ་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་པ་དང་བྲལ་བའོ། ।དེས་ན་ས་སྒྲིག་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྒྲིག་གི་འབྲེལ་པ་ནི་བློས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཟད་པས། རྒྱལམ་གྱི་ས་སྒྲིག་ལྟར་གཅིག་དང་གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཚེད་དུ་མདོ་ལས།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་ཏེ།།
འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན།།
འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའོ།།

ཞེས་དང་།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ།།
དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།།
དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མིན་ཚད་པ་མིན།།

ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་བ།།
དེས་ན་ཚད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལྷོག་འགྱུར་བ།།
དེས་ན་རྒྱ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ངོས་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗེན་ཀྱང་ན།།
དེ་ལ་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།།
སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།།
དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།། ३९

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོས་ཀྱི་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བཞམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་སྟོང་ཉིད་དེས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མེད་པར་སྣྲས་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོ་བས་བྱམ་པ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བཅུད་གཞན་ལས། འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་ཥོ་ཥོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྨོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྨོན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་ནས་བཞག་བྱ་མིན་པ། དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན།།
དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།།

གནས་རྣྀད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།།
ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ།། ३५

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་ཚོས་སྒྲ་འགག་དང་བྲལ་བ་ལས། ཚུ་རོལ་གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲ་འགག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་རྣྀད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞེམས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ལ་དཔྱོད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་བྱའོ།།

དེས་ན་མ་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྱུར་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་གཞན་གྱི་རྟེས་བརྗོད་དུ་བྱ་བ་འཐད་དེ། དེའི་བློ་ངོར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

ཇི་ལྟར་གླ་ཀླུ་སྐད་གཞན་གྱིས།།
བཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།།
འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན།།

ཅེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།།
དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།།
དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།།
མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།
ལག་པས་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།།
སྒྲོགས་བྱེད་པོ་ལྷང་གྲོང་བུ་ལ་སོགས་ལས།།
དེ་དག་ལས་སྒྲོས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

དེས་ན་མ་ཁས་པ་ལ་ལས་བརྟགས་བྱས་ཏེ།།
དེ་ནི་གང་ནས་འོང་ལ་གར་སོང་ཞེས།།
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན།།
སྒྲ་ཡི་འགྲོ་བཞམ་འོང་བ་རྣྀད་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་དག་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ལས།།
འདུ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།།
ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི།།
འདུ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།

ཕུང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།།
ནང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ།།
སེམས་ཅན་དག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ། །
ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་རོ།།

དག་དོན། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་ཁས་བླངས་ནས་དེར་འཇུག་པ་ན་དཔྱད་ནས་དེར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔྱད་ན་མི་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མས་འཆིང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོ་ན་ནི་ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སྒྲོས་མཚན་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྟེན་ནས་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་ལ། མ་རྟེན་ནི་ཐ་སྙད་སྟོང་ཞིང་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ནི།

དངོས་པོ་ལ་ཞེན་ལྟ་ཅན་དག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་ཀྱི་དོགས་པས་བྱེད་དེ་འགོར་འདས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང། རྣམ་བྱང་གི་ཆུར་གྱུར་པའི་ཐུས་ཀྱི་ངོས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོག་ཏུ་སྨྲས་ཀྱང་གནས་ཚོད་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས།

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།།
བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི།།
རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།།
ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བོ།།

བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་འང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེ་བར་ཞེའོ་ཞེས་བཞག་གི། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མེད་ཅིས་གྱུར་པ་དང། དེ་ལྟར་འཇོག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗ་ཙམ་ལས་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་འགལ་ཙམ་ཡང་གར་ཡོད།

གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། སྟོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། དེས་རྒྱ་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་གི་ངོས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཤེ་ན། སྐྱེ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པས་འཇིག་རྟེན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་སོགས་གྱུར་བདེན་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་འགལ་བར་སྣྲས་པའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།།
ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།།

རྡོ་ལྗང་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས།།
ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྣྲེ་འགྱུར་ལྟར།། ༢༧

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང།།
སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྣྲེ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་། སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་ཤིང་བྱ་རྡེའུ་དང་སྦྱགས་སོགས་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་འབྱུང་ཞིང་། དམིགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་རང་བདེན་པ་མིན་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་སྣང་བ་ལ་རྒྱ་ཆེན་ལ་བསྟོས་ནས་འཛིག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་རང་བདེན་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་ལྗང་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་དེར་ནི་དམིགས་ཆེན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྙན་དེའི་རྣམ་པར་སྣྲེ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དེས་དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུལ་པ་ལས་སྒྲུལ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ་ལས།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྒྲུལ་སྟོང་།།
སྒྲུལ་པས་སྒྲུལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།།

ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྫུན་པའི་དངོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་སྣྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གྲགས་སོ།། དེས་ན་སེམས་འགྲེལ་ལས།

མདོ་ར་ན་སྟོང་པའི་ཚོས་ལས་ནི།།
སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན།།
བྱེད་པོ་ལས་དང་འབྲས་སྡོང་བ།།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྟན།།

གང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་རྟེན་འབྲེང་ཡང།།
ཆོས་པ་དག་ལས་འཕྲེང་བ་ཡི།།
རྣ་ཡི་སྒྲ་དང་མྱུ་གུ་བཞིན།།
མྱ་ལམ་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད།།

ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།།
ཐུང་ཟད་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ།།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས།།

ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་མ་བས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་གྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་རིས་པ་གা་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ཡོད་པར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།།
ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།།
གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ།།
ལྷོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེས་རྒྱུ་ཚད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་དག་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ཚད་པའང་མིན།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་དེ་དག་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཚད་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་བ་འཕད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉམ་ཐང་ཕལ་བ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཚད་དུ་བལྟ་བ་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་རྣམ་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལས་འབྲས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་ངོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་སྣྲ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེང་གེ་བླ་བའི་གོང་ཞེར་ཞེག་གི་ངོགས་ནས་ཡིད་འཕྲུང་བས་ངལ་བའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དེའི་རྒྱ་འཛིན་བྱེད་པར་སློམ་པར་ཟད་དེ། ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བ་ལ་རྒྱ་ཚད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རང་ངོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་འབད་ནས་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར།།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།།
འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས།། ３８

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་འགགས་མེད་པའི་མ་ཞིག་པ་དེ་འདྲས་མ་བྱས་པ་ལས་ཐ་སྙད་རྫུན་བོད་བཟློ་ངོར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདྲས་བྱས་འཕྲུང་མི་རྟང་བའམ། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འདས་པའི་ལས་ལས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་འཕྲུང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་འཕྲུང་བར་འགལ་བ་མེད་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག།

དེས་ན་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་འགག་པ་དང་གནས་པ་ལས། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་པ་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྟོས་བཞག་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གློ་བུར་བ་ནི་གང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོར་ཚུད་མི་ཟ་བ་འདི་དོན་ལ་མི་གནས་པ་བསྟུ་ཚོས་བརྗོད་པའི་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་སོ་ཞེས། བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད།།
འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།།
གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཚུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་དང། ཐོང་ཁྱད་བདུན་ཐུབ་ལས།

སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ནི།།
ལས་རྣམས་ཚུད་ཟ་མིན་པར་གསུངས།།
ལས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་གསུངས་ཏེ།།
མ་སྐྱེས་གང་དེ་ཚུད་མི་ཟ།།

ཞེས་དང། མདོ་ལས།

མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ།།
དེ་ཕྱིར་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི།།
ལོ་ལ་ཕུང་པོར་སྣུངས་མེད་པ།།
སྣུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།།

ཟད་པ་མེད་ཅིས་གང་སྣུས་དང།།
ལས་ཟད་ཅིས་ནི་གང་སྣུས་པ།།

སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད།།
པ་སྟོད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན།།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི།།
བསྐལ་པ་བཀྲར་ཡང་ཚུད་མི་ཟ།།
ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན།།
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་ནས་ཀུན་གཞི་བར་རང་རང་གིས་བཏགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པ་ཚུད་མི་ཟ་བར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་འགག་པའམ་མ་ཞིག་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཚུད་ཟ་བ་མི་སྲིད་ཅིང། ཕ་སྟོད་དུ་སྐྱེ་འགག་གིས་སྟོང་པའི་སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྟོང་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བརྫུན་བློའི་ངོར་མི་འཐད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་ངོར་སྨྲའོ།།

རང་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་འདིར་གཏན་སྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འགག་གི་འཐད་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེར་ཁས་ལེན་གང་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཕྱོགས་བཅུ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་ངོར་ལས་འབྲས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཡོག་རྟོག་ཞེལ་བའི་གྲགས་བརྗོད་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

འོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ཡོག་རྟོག་བས་ལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུ་ཚོམས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་ནས་བློ་ངོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྟུང་བ་སྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང། གཞན་གྱི་ཡོག་རྟོག་ཞེལ་མི་ནུས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཡོད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་འཐད་པར་འདོད་པ་འཐའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ།

འདི་ར་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཐའ་བཏུད་དང་བྲལ་བཞམ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་ཚུད་མི་ཟ་བ་ལ་འབྲས་བུ་
འཐུང་བ་མི་འགལ་བར་གཞན་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལས་མ་སྐྱེས་པས་མི་འགག་ཏུ་ཆུག་མོད། མ་སྐྱེས་པའི་
ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འཐུང་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འཐུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པའི་
ཚོས་ལས་འཐུང་བར་གོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་བསྟན་ཅིང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་
འབྲས་འཐད་ཀྱི། ལས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེས་ན་ལས་འབྲས་དང་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་འདི་
དག་གི་དགོངས་པ་འགྲུལ་པ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་ས་ཅན་དུ་སྟར་བྱོན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མར་ཁྱུར་པ་དག་
གི་གསུང་ཚོག་རང་ཚོག་གི་ཡུན་མ་བཅུག་པར་བྱིས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་ལྡན་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་རྒྱང་ཞིག །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ན། ཿ

དོན་དམ་པར་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འགགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཐུང་མི་
རིགས་ན་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི།

རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།།
ས་དང་ཀྱང་བླུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།།
ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཅིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་
འཐུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་འདོད་དོན་དག་དང་། བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་འདོད་པ་
སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས་ནི་སྣང་ས་དང་པ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་འགགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་
དེ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ར་ཡང་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་སྤྱིད་པ་འཚོ་བའི་
མདོ་ལས་འཐུང་བ་བཞིན་རང་འགྲེལ་ན་བཀོད་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་ལ་གཉིས། ཐུག་མེད་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། སྟོང་ཡང་ལས་
འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་འབྲུང་བར་འདོད་ན་རྟེ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྟེ་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང།།
རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྣ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།།
མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལྟར།།
དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སྣར་སྨིན་མིན་ཤེས་གྱིས།། ৩৭

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེ་ལྟར་ཡུལ་སྣ་ཤད་དང་རི་བོང་གི་རྣས་གས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁར་སྣ་ཤད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི། བོང་བུའི་རྣ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་ལས་དག་ཀྱང་མ་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང། སྔར་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའི་ལས་ལས་སྣར་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་དཔེ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།།

འདི་འདར་རང་ལུགས་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཙམ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྣ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སོགས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས།

ནམ་མཁའ་རི་བོང་རྣ་དག་དང།།
མོ་གཤམ་གྱི་ནི་བུ་དག་ཀྱང།།
མེད་བཞིན་ཚོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར།།
དངོས་ལ་རྟོག་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེར་ཡང་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་མ་གྱུབ་ན་མེད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་ས་ས་བར་ཏེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།།
རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཚོངས་ཞིང་།།
དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་མཐར་འགྱུར་ཏེ།།
ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པར་མཛད།། ৫২

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་རྣམ་སྨིན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའི་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སོ་སོར་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཤད་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ངེས་པ་མཚོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ནག་པོའི་ལས་མི་དགེ་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལས་ཡིན་པར་མཚོང་གི། མི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ཅིང་། མ་ཁས་པ་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་ནི་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པར་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོས་སྟེ་སྐྱག་པ་ཅན་དེ་ངོར། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་པའང་དགག་པར་མཛད་དེ། རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུ་མེད་དུ་སོ་སོར་བདེན་པར་སྣང་བ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་གྱི། རང་དགར་བསམས་ན་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ལས་བློའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟ་བར་ངེས་པ་སྟེ་གཟུང་བྱར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་དང་བོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པ་དང་བོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། ལང་གཤེགས་སོགས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྟོ་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རླུང་དང་བོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཞེན་པའི་བློ་ངོ་དེར་བསྟོས་ནས་དེ་ངོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་དགོས་པ་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ན་དེའི་

དགོངས་གཞི་ནི་གང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་བོ་ན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྣང་དུ་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།།
ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།།
བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཚེས་ཟབ་དོན།།
རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ།། ৯২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་འབྱས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་ཅིང་གཏན་ལ་བྱའི་ངོར་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་པར་གསུངས་པ། རི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཞུར་རོ། །ཞུར་ཞུར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དགོས་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཅན་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཚེས་ཟབ་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བསྟན་པ་རིམ་འཇུག་གི་ཚེད་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ལོག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་ལ་ཞེན་པའང་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གི་སྒོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐལ་པའི་དུས་དང་གང་ཟག་ནས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།།
དེ་ཡི་དེ་དེ་སྟར་བཤད་བྱ།།
ཅིས་པར་འགྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི།།
སྟོང་ནི་ཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
རི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།།
ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།། ९९

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་པ་མཆོག་ལ་གདུལ་བྱ་དགྱེ་ཚེད་དུ་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་མ་ཟད། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་ཀྱང་ངང་དང་ངཡི་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་ངང་ངཡི་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱུར་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དོན་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཚེད་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་འདོན་པ་བསྡུར་རོ།།

དེས་ན་ཤར་རིའི་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པར།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས།།
འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་།།
སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།།

ཞེས་སོགས་ནས།

དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི།།
རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ།།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།།

ཅེས་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་དང་མཐུན་པར་བདེན་རྫུན་གྱི་བློ་སོ་སོའི་ངོར་བདེན་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་མཐུན་པར་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་སྨྲས་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདིར་འཇིག་རྟེན་རང་གི་བློ་མཐུན་གྱི་འཇུག་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། བརྫུན་པའི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པ་དོན་ལ་མི་གནས་ཤིང་བདེན་པའི་བདེན་པཉིད་དོན་ལ་མི་འགྱུབ་སྟེ། བརྫུན་པའི་བདེན་པཉམ་བརྫུན་པར་

བདེན་པའང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན་དང་
དངོས་མེད་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་སྐུར་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་ལ།

དེས་ན་སྒྲོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་འདིར་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཐུན་འཇུག་ཙམ་དུ་སྣྲོས་
ཞེས་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེས་བཟློད་ཙམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།

དགེ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་
བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་ལ།

ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་འདར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང
འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རྟེས་བརྟེད་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་རྩོད་སྐབས་ཕྱི་བའི་མཐུན་འཇུག་ཏུ་སྣྲོས་ནས་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་དུགས་སྐོར་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཁྲུལ་པ་
དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང། དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང།།
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།།
ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས།།
རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ৻৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་ཏུ་སྣྲ་བ་དག་གིས་དགེ་མའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་པས་རང་གི་རྟོག་བཟོའི་ལུགས་
འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེ་འདིར་བསལ་བའི་ཚེད་དུ་བརྗོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣུག་པ་བ་དེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ལ་
གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་བལྟོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང། སྲིད་གསུམ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པར་

ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྗོད་མེད་ཙམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྨྱེ་གོས་བསྒོལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི།།
ཆེ་ལས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།།
ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།།
རང་གི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་།། ༩༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་དོན་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཟད་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྨྱེ་གོས་བསྒོལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེན་པོ་ལས་ཆུ་རླབས་ཆེ་ཆུང་རྣམས་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པ་སྣང་ཅིག་གིས་བརྒྱུད་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་འགག་བཞིན་པས། ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རང་གི་ནུས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱན་གྱིས་མ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་བྱིས་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་གི། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྣ་བ་ནི།

བ་ནི་བ་བལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།།
ཚུ་ཤེལ་ཚུན་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།།
ཟླཔྲ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར།།
དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ།།

ཞེས་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་བཞིན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྣ་བས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཀྱི་རྒྱུར་སྣ་བར་བྱེད་ལ། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་ཁྱད་པར་རོ།།

གཉིས་པ་དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོས་བོ་གང་།།
དངོས་པོ་བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་།།
ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་འགྱུར་ལ།།
ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།། ৩৬

ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་གཞི་ཡོད་པའི་སྣྲོབ་བྱེད་ནི་གསུང་རབ་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོས་བོ་གང་ཞིག་བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང། དེར་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་འཕྲུལ་གཞི་མེད་པས་འགའ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་འཕྲུལ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣྲུལ་དུ་འཕྲུལ་པ་ཐག་པའི་རྒྱ་དང། བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱ་ས་སོགས་ལ་མ་བཟློས་པར་མ་གཏོ་སོགས་སུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཉིད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུང་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྟག་མར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་བོག་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་བཟུང་བའོ།།

ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཅན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་གི། ལྟག་མ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདག་མེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་གི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྟོང་ཞེས་སྟོ་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་གི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རང་གིས་མི་སྟོང་བར་སྨྲའོ།།

དེས་ན་གཞན་དབང་འདི་ནི་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་བཟུང་བ་མེད་པར་རང་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཉིས་སྣང་ཅན་དུ་འཕྲུང་བར་འགྱུར་ལ། བདག་གཉིས་སུ་སྟོ་བཏགས་པའི་གཞིར་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང། སྟོས་པ་སྐྱ་རྟོག་ཀྱན་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྟོག་རྣམས་ནི་སྟོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་གསུམ་

ལས་ཐ་དད་དུ་མ་སྟོས་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་རྒྱམ་བདེན་པ་དག་རྟེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དམིགས་བྱར་རྩང་ཞེས་དང། རྒྱམ་རྫུན་པ་དག་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གཞལ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱམ་པ་ནུབ་པའོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྣོའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག །གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྫས་གྱུབ་དགག །སྟོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག །ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རྨི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག །རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག །ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག །འཁྲུལ་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་དུ་སེམས་མི་འགྲུབ། ཏན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ། དེའི་ཁེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད།།
རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།།
གང་ཚེ་ང་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།།
ཡོད་མིན་དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན།། ৩২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་རིག་པས་རང་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲྭས་པ་ལ་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། ཁང་མིག་ཚུང་དུར་གཉིད་ལོག་པ་ན་དེར་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་འབྲིགས་པ་རྨི་ས་བའི་ཚེ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་མེད་དེ། དེར་དེ་ཞོང་བ་མེད་ཀྱང་དེར་འཛིན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དེ་བསམ་བྱའམ་བརྟག་བྱ་ཡིན་ཏེ། གང་ཚེ་དབུ་མ་པ་ང་ལ་ས་ད་པའི་རྣམས་སུ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཡོད་མིན་དེའི་ཚེ་རྒྱམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཏན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ས་ད་ཚེ་རྨི་ལམ་ཏན་ལས་ཡིད།།
ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།།

རྡོ་ལྗང་ཁྲོད་ཀྱིས་བས་མཚོང་སྟམ་དྲན་པ།།
དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།། ཅ

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྒོལམ་དུ་འགྲུལ་ཞེས་ཡོད་དེ། མེད་ན་ས་དང་ཚོ་སྒོལམ་དུ་སྡོང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་དང་ཚོ་སྒོལམ་གྱི་ཤེས་པ་འགྲུལ་པ་སྡོང་བའི་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡོ་ལྗང་ཁྲོད་ཀྱིས་ས་དང་བའི་རྒྱབས་ན་བས་མཚོང་བོར་སྟམ་དུ་སྒོལམ་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲར་གྱུར་ཚེན་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྡོང་བ་ལ་ཡང་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་ཁྱབ་ན་ཤེས་པའང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བོ།།

གསུམ་པ་དེའི་ཞེས་སྒོང་གི་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་སྒོང་གི་ལན་དང་། དེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་བློ་མི་སྲིད་པས།།
ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།།
དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།།
སྒོལམ་རྡོ་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་ནང་ན་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཉིད་ཀྱིས་མིག་བློ་སོགས་ཉམས་པར་བྱས་པས་དབང་ཤེས་རྣམས་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་སྒོལམ་གྱི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒོལམ་དུ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒོལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་བསྟན། ཚུལ་དེ་ས་བའི་གནས་སྣབས་ལ་ཡང་མཚུངས། དེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དབེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་སྒོལམ་དུ།།
མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྟེན་སེམས།།
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན།། ༥༧

ཆ་སོགས་གསུམ་པོ་ལྷག་མཚང་སྟེ་བ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒོལམ་དུ་ཕྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་མ་སྟེས་པ་དེ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟེས་མ་སྟེས་ཆུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོལམ་གྱི་འགྲུལ་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ས་བོན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ས་བོ་ཆེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཆམ་ཤེས་གསུམ་དམིགས་པ་བཞིན་སྒོ་ལམ་དུ་འདང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྟེན་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་འདུས་པར་འགྱུལ་སྟང་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ལྟར་སྟང་ངེས། དཔྱད་ན་དེར་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་གསུམ་གা་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་ལམ་དུ་ཆ་བ་དང་སོགས་པས་སྒྲ་དང་ཆ་བའི་ཆམ་ཤེས་ནས། ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཆམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དབང་ཆམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ལྷག་མ་ཆམས་ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་དེ། སྟང་ཙམ་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ལ། དཔྱད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒོ་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཆམ་ཤེས་བདེན་པར་ཅིས་འགྲུབ།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ནི།

སྒོ་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ས་འདིར་ཡང།།
དངོས་ཆམས་བརྟན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།།
སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་ཆམས་ཀྱང་མེད།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒོ་ལམ་ན་གསུམ་གা་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བ་ནས་གསུམ་གা་གྲུབ་པ་བཟློག་པར་བྱ་བ་ནི། སྒོ་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་གা་བརྟན་པ་ཇི་ལྟར་ས་བ་ལ་ཕྱིར་ཕན་པའི་སྒྲ་ནས་འདིར་ཡང་གཟུགས་ནས་ཆམ་མཉེན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་ཆམས་བརྟན་པ་ཡིན་ཅིང། དངོས་པོ་དེ་དག་དམིགས་བྱེད་སེམས་དེ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེའི་དམིགས་བྱའི་སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅིང། ཏེན་དབང་པོ་ཆམས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྟང་ཞེན་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས།

རྡོ་ལྗང་སྒྲུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།།
སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན།།
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྨྲ་ལམ་དང་འདྲ་བ།།
དེ་ལྟའི་ཚོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།།

ཞེས་དང་།

སྲིད་པ་འགྲོ་བ་སྨྲ་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།།
འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད།།
སེམས་ཅན་མིང་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ།།
ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ།།

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་པོ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་བྱ།།
མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།།
སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།།
གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། ५३

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ་འཕྲལ་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིད་ཆུང་ལས་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྣོད་པའི་སྒྲིས་བྱ་དེ་ལ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡོད་ཅིང། སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་འགྲེལ་ལས།

སྣོད་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་དག།
དོན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་མེད་དེ།།

སྨྲ་ལམ་ནས་ནི་སྨྲས་པ་བཞིན།།

དོན་བྱེད་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད།།

ཅེས་འབྱུང་བས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དཔལ་མགོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཟོགས་དབུ་མ་པའི་སྟོན་དཔོན་སྟར་བྱོན་པ་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་བོད་ཕྱི་མ་དག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཆེས་ལོག་ཏུ་གཡེན་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དོན་བྱེད་ནུས་བདེན་པའི་ཚོས་སུ་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་བློ་འཕྲལ་པ་ཡིན་པས་སྣང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རེས་ཏེ། གང་དངོས་ཚོས་སྨྲ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་གཡོ་བཞམ་འཚོ་འགྱུར་མེད་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་སྲིད་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱང་རྫུན་དོངས་བསླུ་དོངས་འཕྲུལ་དོར་འཕྲུང་རྟུང་ལ། དེ་ལྟར་འཕྲུང་རྟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་དེས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཀྱང་སྨྲ་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ས་དང་ས་ཀྱི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དོན་གནས་ལ་བདེན་རྫུན་ཁྱད་མེད་དུ་བརྫུན་མཉམ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་ཆུང་ས་དང་པར་ཀྱང་ན་སྨྲ་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་གཉིད་ཆེན་ས་དང་པ་ལས་ཚོས་དབྱིངས་མངོན་དུ་ཐུར་ན་འཕྲལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱས་མ་བསླད་པའི་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་མེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་བདེན་རྫུན་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྣ་ཤད་སོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་བློ་གང་གིས།།
རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྣ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།།
དེ་བློ་ལ་ལྷོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།།
དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་འདང་བརྫུན་པ་ཡིན།། ༥༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་མ་ཁོ་ན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་བློ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་མཐུ་ལས་སྣ་ཤད་སོགས་རྣམས་གང་མཐོང་བ་དེ་བློ་འཕྲུལ་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་སྣ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པའང་སྣང་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཅར་བདེན་པ་སྟེ། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀ་འདང་བརྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བློ་ཡོད་ན།།
སྣ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྟེས་འབྲེལ་བའི།།
རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྣ་ཤད་བློར་འགྱུར་ན།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གྱུར་བོ་ཞེ་ན་གྱུར་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྣ་ཤད་མེད་པར་དེར་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་ན་སྣ་ཤད་དེའི་ཡུལ་དང་། མིག་ནི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འགར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེར་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཅན་ཀྱིས་མིག་གཏད་པ་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྣ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྣ་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ནུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུབ་མཐའ་འཇོག་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་བློ་ནུས་ནི།།
སྨིན་མེད་དེ་ལྟར་དེ་ལ་བློ་མི་འབྱུང་།།
ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་རེས་ནི་དེ་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཚུགས་ཀྱང། སྟར་གྱི་ཤེས་པས་བཞག་པའི་བག་ཚགས་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྟོ་མའི་སྣར་སྣང་གི་བག་ཚགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སྣ་ཤད་མེད་ཀྱང་དེའི་རྟམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེའི། རབ་རིབ་མེད་པ་མཐོང་བ་དག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྟོ་མས་སྣར་སྣང་བའི་བག་ཚགས་མ་བཞག་པས་སྣར་སྣང་གི་ཐོ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྣར་སྣང་གི་ཐོ་མི་འབྱུང་བས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་དེ་འཛིན་གྱི་ཐོ་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ནུས་དེ་མེད་པས་འདོད་ནི་འགྱུབ་མ་ཡིན།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འཚང་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་ནུས་པ་དེ་མེད་པས་ནུས་པ་འདོད་ནི་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་ལ་ནུས་པ་མི་ཁྱོད་པ་སྟྲིར་བསྟན། འདས་མ་འོངས་ལ་མི་ཁྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་རྟམ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་གམ། འདས་མ་འོངས་དང་འབྲེལ་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ཅོ་ཞེ་ན།

སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་ཁྱོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པ་རང་ལ་ནུས་པ་ཁྱོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ནུས་པའི་རྟམ་ཤེས་ཞེས་བྱུག་པ་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནུས་པ་རྟམ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང། རྟམ་ཤེས་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟམ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་ཡིན་ན། འབྲས་བུའི་རྟམ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ནུས་པ་

དཔལ་བ་རང་ཉིད་རྒྱུར་མི་རྟག་པ་ཞེས། །ཡང་ན་དེའི་ནུས་པ་རང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ནུས་པ་དཔལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་བར་མི་རྟག་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས་བླང་དགོ། མ་ཁྱབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་དཔལ་བ་ལས་གཞན་མིན་ན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གྱི་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་བདེན་མི་འཛིག་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་དཔལ་བ་འབྱུང་ཞེས་ལྟ་བ་འབྱུང་ཁུངས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དཔལ་བ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། དཔལ་ཡོད་པ་གཞན་ལ་མ་རག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་དང་འབྲེལ་པའི་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན།

མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་ཡོད་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་ཁྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་ནུས་པ་མི་འཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཁྱད་ཅན་མི་འཕད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བཟློག་པས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།།
མོ་གཤམ་བུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།། ५৶

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ནུས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་བློ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་དབྱུག་པ་མ་བཟུང་བར་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་དེ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལའང་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན།།
ནུས་པ་མེད་པ་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྒྱུ་ཤེས་འདི་འི་ནུས་པ་འདི་འོ་ཞེས་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁྱད་གཞི་བསྟན་དུ་རྩུང་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆན་ཚོས་ཤིག ། སྣོ་ལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་ལྟར་འདོད་ན། དེར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ རྒྱུ་ཤེས་མ་འོངས་པ་བློ་ཞི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྒྱུ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ནུས་པ་མེད་ པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནུས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ཤེས་འདི་འི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ འབྲས་ཆན་ལ་ས་ཁོགས་པའི་དཔེ་དག་ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི།

ཡང་ནུས་པ་དང་རྒྱུ་ཤེས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་གཅིག་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཕན་ཚུན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ནུས་པ་ ལས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཤེས་འབྱུང་འོཞེ་ན།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།།
གྲུབ་མིན་ཁྱད་ཅེས་དམ་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས།། ५२

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་རྒྱུ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རིང་པོ་དང་ཐུང་ དང་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་པའི་གྲུབ་པ་རྒྱུ་ཤེས་ནི་ངོས་ཁྱད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཁྱད་ ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོས་སྟོང་པ་ཁྱད་དུ་གཟིགས་པའི་དམ་པ་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ ལྟར།

འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ཡི་ནི།།
རྒྱུ་ཁྱད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀུན།།
རྒྱུ་ཁྱད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བསྟོས་གྱུར།།
དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྟོས་ནས་ནི།།
བསྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་གྱུར་ན།།
གང་ལ་བསྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྱུར།།

ཅེས་འབྱུང་བས་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ནུས་པ་མ་གྱུར་པར་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། ནུས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྱུར་པར་ཡང་ནུས་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་མ་གྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་བསྟོས་གྱུར་གང་ཡིན་པ།།
དེ་མ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བསྟོས།།
ཅི་སྟེ་གྱུར་པ་བསྟོས་ཞེ་ན།།
དེ་ནི་བསྟོས་པར་མི་རིགས་སོ།།

ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་གྱུར་ན་མ་གྱུར་པའམ། གྱུར་པ་ཞིག་བསྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་ནུས་པ་ལ་མི་བསྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེར་བསྟོས་པར་མི་རྟོག་གོ།།

གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་ནུས་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཏཱ་ཙང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྱོད་གྱི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ནུས་སྟོན་ལས་འགྱུར་ན།།
གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་པ་དང་ཡོད།།
དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ५८

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོན་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་འགག་བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཕས་བྱའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་ནི་ནུས་པ་དཔྱར་བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། མི་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་དག་ནི་འདས་པའི་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུན་དེར་ཕན་ཚུན་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་། གཞན་ཞིང་དུ་ཡོད་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོན་མེ་ལྷུ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཕྲག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཞིང་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གཞིས་པ་དེའི་ཞེས་སྒྲོངས་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཞིས། ཞེས་སྒྲོངས་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་པ་དང་གྱི།།
དེ་དག་ལ་རྒྱུན་པ་དང་མེད་དེའི་ཕྱིར།།
ཞེས་མེད་ཅེ་ན་.....།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་པའི་སྐབས་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རྣམས་ཕན་ཚུན་པ་དང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་གཅིག་ཏོ་ན་ལས་པ་དང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཞེས་པ་མེད་ཅེ་ན།

གཞིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

.....འདི་ནི་བསྐྱེ་བ་བྱ་ཞིག།
ཐ་མི་དང་རྒྱུན་སྐྱབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ།། ८०

བྱམས་པ་ཉིར་སྦས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི།།
གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།།
དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།། ༨༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པས་འདི་ནི་བསྟན་བྱ་ཞིག་གོ་སྟེ། ཐ་མི་དང་པའི་རྒྱུན་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་རྫས་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དང་རྒྱུན་གཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་དང་ཉིར་སྦས་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་གང་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་གྱུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྟ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། དཔེས་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི།

རྣམ་རིག་པས་ནུས་པ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དུ་བཏགས་ནས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དབང་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པོ་ཞེས།

མིག་བློའི་སྐྱེ་བ་རང་ནུས་གང་ཞིག་ལས།།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།
རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ།།
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས།། ༨༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ནུས་པ་གང་ཞིག་རིས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྟ་མ་འགག་བཞིན་པས་བཞག་པ་ཕྱི་མར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ལྟའི་རྣམ་པའི་

རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིན་ནས་སྣོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དེ་སྣོ་བའི་ནུས་པ་བར་མ་ཆད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྣོས་པའི་ མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་རྟོགས་ ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་རྣའི་དབང་པོ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞིས་པ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།

རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་པོ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།
ཕྱིས་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།།
སྟོ་སོགས་སྣང་ཞིང་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།།
སྣོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་བར་སེམས་ལས་ལེན།། ৮২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་པོ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ན་བན་ དྷུ་ཀ་དང་ཀིང་ཤུ་ཀ་སོགས་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣོ་བ་ནི་བསྒྲུར་ཤེལ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་བསྒྲུར་བ་ལ་མི་བལྟོས་ པར་རང་རྒྱུད་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣོ་བ་བཞིན། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་སྟོ་སོགས་ ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ནུས་པ་དང་ ཟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་སྟོ་སོགས་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཞིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྣྲེ་བོས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཕྱི་ རོལ་གྱི་བཟུང་བར་སེམས་ཤིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་མཐར་སྣྲེ་པའི་ཤིང་གི་ལ་ བཏགས་པའི་ནོར་བུའི་གཟུགས་བརྙན་ཚུགས་བརྙན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སེམས་ཙམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེས་དོན་གཟུགས་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པས་མར་མེ་ལས་འོད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞིད་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ དབང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣྲེ་མཚེད་དུ་འདོད་པས་ཕྱུང་ཁམས་སྣྲེ་མཚེད་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གསུངས་པ་དང་མི་ འགལ་ཞིང་། ནང་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཞིད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་འགོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ ཏུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་བཏགས་དང་ཚོས་ཞིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་

གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་བཏགས་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣོམ་དུ་བསམ་པའོ།།

གསུམ་པ་དབེས་བསྟན་པ་ནི།

སྨྲ་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།།
རང་ནུས་སྨྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།།
འགྲུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།།
ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།། ৮৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་སྨྲ་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནུས་པ་སྨྲིན་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ན་ལོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྨྲ་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་སྨྲ་ལམ་དུ།།
སྣོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།།
དམིགས་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།།
སྨྲིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྐྱེ།། ৮৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པར་ནི་སྨྲ་ལམ་དུ་རང་གི་བག་ཆགས་སྨྲིན་པ་ལས། སྣོ་སོགས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་མིག་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འབྱུང་ན་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་སད་སྐྱབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལ་ཡང་མ་ལོང་བ་ལྟར། རང་གི་ས་བོན་ནི་སྨྲིན་པ་ལས་སད་སྐྱབས་འདིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྣོན་པོ་འཛིན་པའི་ཡིད་སེམས་ཅིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཉིད་ལོག་པ་དང་ལོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྨྲས་ལམ་ནས་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ་གཉིས། དཔྱད་ནས་སྨྲས་ལམ་དུ་ནུས་པ་མི་འཐད། མ་དཔྱད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནུས་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ནུས་པ་སྨྲེན་པ་ལས་དེ་ལྟའི་ཡིད་ཤེས་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར། དེའང་གཉིད་ཀྱིན་གྱིས་སྨྲ་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། ས་ད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་མི་འཐད་དོ་ཞེས།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་སྨྲ་ལམ་དྲུག་པ་ཡི།།
ནུས་པ་སྨྲེན་ཡོད་ས་བར་མེད་འགྱུར་ན།།
དྲུག་པའི་ནུས་སྨྲེན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།།
དེ་ལྟར་སྨྲ་ཚོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས།། ༨༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་སྨྲ་ལམ་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་དྲུག་པའི་ཤེས་པ་ནུས་པ་སྨྲེན་པ་ཡོད་ལ། ས་ད་པར་གྱུར་པ་ན་མེད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་ན། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་ཇོད་པར་བྱེད་དེ། སྨྲ་ལམ་གྱི་ཚོ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ལྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། དྲུག་པའི་ནུས་པ་སྨྲེན་པ་ཇི་ལྟར་ས་དང་སྐྱབས་འདིར་ཡོང་བ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱུ་མིན་ལྟར།།
སྨྲ་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་ཡོང་བ་འདིའི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་ས་གས་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨྲེན་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟར་སྨྲ་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨྲེན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་དཔྱད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སྨྲོལ་མ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།
བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་ཆུར་ཁས་བླང་།། ༨༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྨྲོལ་མ་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་བརྟན་པའི་
མིག་དང་། རྣམ་ཤེས་དེའི་རྟེན་གྱི་བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆུར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། མིག་སོགས་
དབང་པོ་མེད་པར་ཡུལ་གཟུགས་སྣ་སོགས་རྟོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྣྲོན་བྱེད་མེད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་སྣྲོན་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབུ་མ་པས་ས་དང་པའི་གནས་སྣོན་པས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་
སྨྲོལ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།།
རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་ས་དང་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨྲོལ་མ་རྣམ་ཤེས་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ས་དང་པའི་གནས་སྣོན་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྨྲོལ་མ་ཀྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་ནི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་སྦལ་ཀྱི་སྒྲའི་གོས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་ལ་སྣང་བ་སོགས་རྣམ་ཤེས་སྣ་བ་འདི
ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་སྣྲོན་བྱེད་ལ་ནུས་པ་
མེད་པར་མཐོང་བས་དོན་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྣ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དེ། སྨྲོལ་མ་དང་རབ་རིབ
ཅན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བཟློས་ནས་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཡུལ་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསྟན་མི་ནུས་ལ། མ་འགྲུལ་
བའི་ཤེས་པ་ལ་བཟློས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དབང་སོགས་ཀྱང་བསྟན་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྣྲོན་བྱེད་མེད་པ་ནི།

……ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ།། ৮২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་གི་གཞི་བཤད་པ་མེད་དེ། ཇི་གས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་བམས་སྒྲ་མཚན་སོགས་ཡུལ་དུས་གནས་སྣབས་འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།

ཕྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།།

བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི།།

རྟོག་གེ་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།།

ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།།

བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ།།

ངོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་ཙམ་པ་དག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕྲལ་པ་མེད་པར་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་རྣས་སྟོང་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པས་ཆོས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་པར་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར་ཆོས་ཅན་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང། དེ་རང་གི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ཚུལ་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་ཚར་སྒྲ་བ་མེད་པ་དང། མིན་ན་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས།།
ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།།
དེར་ཡང་གསུམ་ཚར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།
ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ།། ༤༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ་སྤོས་པ་ན། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཁྱབ་པའི་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེར་ཡང་རྒྱུན་དབང་གིས་དེར་སྐྱང་ཙམ་ལས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཚར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐུས་མིན་ཀྱི། ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཐུས་ཡིན་པར་ལུང་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མིན་ན་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ།།
དེ་ལྟར་མི་སྡུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།།
དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།། ༤༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་ཀེང་རུས་ས་ཕོགས་བལྟ་བར་འདོད་པའི་བློ་གཏད་པ་གཅིག་ཤོས་རྣལ་འབྱོར་པ་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀེང་རུས་ས་ཕོགས་མི་སྡུག་པ་སྤོས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་བདེན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བལྟ་བ་ན། ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་གཅིག་ལ་མིག་ཤེས་དེའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་བརྫུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་འཁྲུལ་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི།

རབ་རིབ་དང་ལྟན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།།
ཚུ་འབབ་གླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་འཕྲུལ་དོར་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ལ། མ་འཕྲུལ་བའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་མི་སྣང་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་རོགས་ཚུལབཅ་གླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་ཡང་ལས་དབང་གིས་བསླད་པའི་འཕྲུལ་ངོར་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ལ། མ་འཕྲུལ་བ་སྟེ་མ་བསླད་པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་མི་སྣང་ངོ།།

འདིས་ནི་ཇོ་ཤིང་དང་མིག་ཤོགས་ལ་སྟག་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱིས་བསླད་པ་ལས་སྣུ་མའི་རྩ་གླང་གི་སྣང་བ་ཤོགས་རྒྱན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་ཏེ། རྒྱན་གང་གིས་འདུས་བྱས་པཧམ་བསླད་པ་ན་དེང་བལྟོས་ཀྱི་དེའི་སྣང་བ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཕྲུང་ཡང་རྒྱན་དེས་འདུས་བྱས་པའི་བསླད་པ་དང་བྲལ་བ་ན། དེར་བལྟོས་ཀྱི་དེའི་སྣང་བ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུམ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ནའང་སྣུ་མ་དང་རྨེལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་ཚུལབཅ་ཀྱི་གླང་ལ་རྟག་བློ་སྐྱེ་ཞེས་སྨོས་པའང་མི་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཕན་ཚུན་དམིགས་རྟང་ལྟན་ཅིག་འགོད་པ་གཉིས་ཀའི་མདུན་གཏན་སྒྲིབ་ཕོགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡི་དྭགས་ལ་རྟག་གླང་དང་མི་ལ་ཚུགླང་གཉིས་ཀྱི་བློ་ཞིག་བྱུང་ཡང་མིའི་ཚུལབཅ་གླང་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྟག་བློ་བསྟེ་བ་ཡང་མིན་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྟག་འབབ་གླང་ལ་མིའི་ཚུལ་བློ་སྟེ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་གཅིག ། རྒྱན་རང་བདེན་པ་དུ་མས་གང་ཟག་ཕ་དང་པའི་ངོར་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཞོ་ཞོ་ཕ་དང་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་ནུས་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལ་སྣང་བའི་ཚུལབཅ་གླང་དེ་ཚུལབཅ་གླང་གི་རང་བཞིན་དང་ངོའོར་མ་གྱུབ་ན་ཁྱད་གཞི་མེད་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་དེར་སྣང་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟག་ཁྱད་ཆོས་སུ་དམིགས་སྒྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་དངོས་པོར་འདུ་བྱ་བའི་གཞི་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཡུལ་གང་ནའང་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་ཕ་དང་པས་ཡུལ་གང་དུ་དངོས་པོ་འགལ་བའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དམིགས་སུ་རྙེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྟལ་ཕ་རབ་ཀྱི་ཞོ་ས་ཡང་ལས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་བའི་རིས་ཕ་དང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཚར་རྙེད་བ་མདོ་དེ་དག་ནས་བཤད་ཅིང་། དེའང་རང་རེ་ཚུར་མཐོང་གིས་དེའི་ཚུལ་བས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཞོར་བ་དང་རིག་སྟོགས་ཀྱི་མཐུ་ནུས་ས་ཞོག་བས་ས་ཞོ་ཁ་ལ་ཁ་ལ་ཡ་ཁ་ཡ

ལྟ་བ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།།
བློ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བཟློས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན།།
དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད།།
དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག།
རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།།

ཞེས་དང་།

རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་དང་མཚུངས་པར།།
ཉེ་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།།
དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།།
ངེས་པར་སྣ་མའི་དངོས་པོ་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཟླས་སུ་སྣ་བའི་རྟེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྣང་པ་འདེབས་པ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་གཡང་ས་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དམ་པ་སྙིང་རྗེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྦྱགས་བཟང་པོ་བཏབ་ནས་ཚོབ་ཆེར་མཛད་ཏེ་བཟུང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྫས་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྣྲུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འཐད། རང་རིག་གི་སྣྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྱལ་ཞིང།།
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།།
འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།།
མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྱལ་ཞིང། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་བསླང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྲེག་པ་བཞིན། ཤེས་པ་སྟ་མ་ཥོགས་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གྱུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུ་མ་རིག་གཞན་ཞིག་ཆུ་མ་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཆུ་མ་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། དྲན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །སྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཀྱིས་གཞན་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐྱོང་བར་གྱུར་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་སྐྱོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བསླབས་པ་གཡེར་ཞིང་ཡང་ཐོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དྲན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་གྱུར་པས་མ་གྱུར་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང། རང་རིག་གྱུར་ཀྱང་དྲན་པས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་ཆུ་མ་རིག་པ་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་རང་རིག་བསྒྲུབས་ནས་གཞན་དབང་རང་སྐྱོང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཆུམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་རིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་རང་གསལ་གྱི་

བདག་ཉིད་དང་བྱམ་སོགས་གསལ་བྱེད་དང་། སྒྲས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། དེས་པར་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ན་དས་གཟུགས་མཐོང་བ་སྣམ་དུ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན་གྱུབ་པར་ཐལ། དྲན་པ་ནི་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་རང་རིག་མེད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་མྱོང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་མྱོང་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དུས་མཉམ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་ཡང་མི་གཅད་དེ། ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་ཕུཏ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར་རིམ་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་སྐྱེས་བས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རང་རིག་ཁས་མ་བླངས་ན་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བར་མི་ནུས་ལ། དེ་ཡང་དས་སྟར་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དུས་ཕྱིས་འགྱུང་བ་གྱུབ་སྟེ། སྟར་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པའི་ངོས་དེ་རང་གིས་རང་རིག་པར་མ་རྟོགས་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྱུབ་ན།།
མ་གྱུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྟོད་པ་ཡི།།
མ་གྱུབ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།། ༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟར་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོས་སྣམ་དུ་ཕྱིས་དུས་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་མྱོང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རང་རིག་གྱུབ་ལ། དེ་གྱུབ་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ཟློས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དྲན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་རང་རིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེད་དུ་བརྟོད་པའི་དྲན་པ་འདི་ནི་རང་རིག་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་དྲན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཞན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་དཔྱད་ན་དོན་དམ་པར་རང་རིག་རྒྱུ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་མི་འགྱུར་ཀྱང་མ་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོར་བྱེད་པས་རང་རིག་འགྱུར་བོ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་དུའང་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་དང་བྱེད་པ་ལ་མེ་དུ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅིས་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་དེ་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱུར་མ་ཟད་རང་རིག་ཉིད་མ་གྱུར་ན་དེ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་ཙམ་འཐུང་སྟེ། བྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཆུདང་མེ་ཙམ་མཐོང་བས་ཆུ་ཤེལ་མེ་ཤེལ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་ཆར་དང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་སྟན་སོགས་ལས་ཆུདང་མེ་འཐུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་རང་རིག་གི་རྒྱ་སྟོན་སོང་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་རང་རིག་མེད་པར་ཁྱེད་ཅག་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མི་འཐུང་ལ། དེས་ན་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རང་རིག་དྲན་པ་དེའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་མ་གྱུར་པར་མ་ཟད། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྱུར་པའི་རང་རིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པའི་མ་གྱུར་པ་འདིའི་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གི་བཟུང་བྱ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་རིག་གྱུར་ཀྱང་དྲན་པས་མི་འགྱུར་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟེང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

> རང་རིག་པ་ནི་གྱུར་ལ་རག་མོད་ཀྱི།།
> དེ་ལྟའང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།།
> གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།།
> གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དགྱོད་ཚུལ་འདི་བཏང་ནས་རང་རིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ་དགག་པ་ནི། ཤེས་པས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མྱོང་བའི་རང་རིག་པ་ནི་གྱུར་ཏུ་ཚུགས་ལ་རག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ཤེས་དེ་དག་དྲན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་ཟློས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པས་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ཉེར་སྒྲས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡིན་ཡང་དྲན་ཏེ་སྟར་སྒོང་དང་ཕྱིས་དྲན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས་ཏེ། གང་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་སུ་སྒོང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་ཉམས་སྒོང་གི་ཤེས་པ་ནི་སྟར་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། འོན་ཕྱོད་ལ་སྟར་སྒོང་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྒོང་འགྱུར་དེ་ལས།།
དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟེམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།།
འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་དབུ་མ་པས་ནི་སྟར་སྒོང་ཕྱིས་དྲན་ནི་དཔྱད་ནས་སྟར་རང་རིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཕྱིས་དྲན་པ་སྒྲུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་བསྒྲུབ་པར་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྟར་གང་གིས་ཡུལ་སྒོང་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཇི་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ང་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཇི་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཇི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་སྟར་སྒོང་ཕྱིས་དྲན་སོགས་མ་དཔྱད་པ་ནའང་བསྟོས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་འཇིག་མི་བཏུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་རྟེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི་དེ་ངོར་གོང་དུ།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།།
བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྒྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་།།
ཤིང་ཡང་བཙུགས་ནོ་སྟེམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།།
གཞན་ལས་སྒྲ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མེད།།

ཅེས་འབྱུང་ལ།

དེས་ན་སྔར་སྨོར་གྱི་རྫས་འགག་ཞིག་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དབུན་པའི་རྫས་སྒྲ་བར་མི་བཞག་སྟེ། སྔར་གྱི་ས་བོན་དང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ རྫས་ཞིག་མ་ཞིག་གང་ལས་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་སོགས་ཀྱི་རྫས་དངོས་སྒྲ་བ་མི་འགྱུབ་པས་ལུགས་འདིར་ཆེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་སྡུག་ཚོ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་མདོ་དང་།

སྟོང་དཔོན་ཀུ་ཟྭབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྔར་སྨོར་ཞིག་ མ་ཞིག་གང་ལས་ཕྱིས་སྒྲ་བའི་རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོ་བར་མི་འཛིག་ཅིང་། འཛིག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་རྣག་ཚད་ཅན་དུ་འགྱུར་ པའི་ཕྱིར། ཚད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ངས་ཡིས་སྔར་མཐོང་བོར་སྣོམ་དུ་བྱན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ ཕྱིར་ཏེ། གང་ཉམས་སུ་སྨོར་བ་དེ་བྱན་པས་མ་སྨོར་བའང་མ་ཡིན་ལ། སྨོར་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེ་བྱན་པས་མ་བཅད་པའང་ མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨོར་བྱན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བག་དོན། གཞན་ཡིན་ན་སྨོར་བྱན་མི་རུང་ངོ
ིས་དངོས་སྒྲ་བའི་ལོག་རྟོག་ཟློག་ཆེད་དུ་འདི་སྐད་སྨོས་ཀྱི། དབུ་མ་པས་རང་ ལུགས་ལ་གཞན་མིན་པས་སྨོར་བྱན་འཐད་དོ་ཞེས་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།།
བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རིག་ཡོད་པཉང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ ཕྱིར། གཅོད་པོ་གང་ཟག་དང་བཅད་བྱ་ཤིང་དང་དྲུམ་བྱར་གཅོད་པ་གསུམ་ལ་གཅིག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

ལང་གཤེགས་ལས།

ཇི་ལྟར་རལ་གྲི་རང་གི་ས།།
གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི།།
རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར།།
རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྨྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ནི་གཞན་དབང་སྨྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྨྲོས་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྣྲེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།།
གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བུ་གནོད་ཅེ་ཞེག་བསྟལ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དབང་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་གཞན་ལས་སྣྲེ་བ་མེད་ཅིང་། བདག་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་དབང་སྨྲོས་བྱལ་གྱི་ངོ་བོའི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དེ་གང་གིས་ན། མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། མོ་གཤམ་བུ་ནི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་སྟ་བ་འདི་ནི་གཞན་རྟམ་རིག་པ་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གནོད་ཅི་ཞེག་བསྟལ་ལ། གཞན་དབང་གིས་ཕན་ཇི་ཙམ་བཏགས། དེས་ན་ཉེ་རིང་སྟོམས་ལ་མོ་གཤམ་བུའང་གཞན་དབང་ལྟར་སྨྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག།

གཞན་དབང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྨྲོད་ཡུལ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ།།
གསལ་བར་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བར།།

དེ་བཞིན་གནས་ནི་གཞན་གྱུར་ན།།
ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་པ་དམིགས།།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མ་འབྱུལ་བ།།
དེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་འདོད་དགུར་སྨྲོད།།
དེ་བཞིན་སྟོམ་བརྩོན་མ་འབྱུལ་བ།།
གནས་གཞན་གྱུར་པ་འདོད་དགུར་སྨྲོད།།

ཅེས་དང་།

དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་འདུས་བྱས་རྣམས།།
ཡང་དག་མ་ཡིན་གྱུན་རྟོག་པར།།
ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ།།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་དབྱུ་མའི་ལུགས་ལས་གཞན་དབང་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འོང་ཞེས་དོགས་ན། མི་འགལ་ཏེ་དབྱུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དབྱུ་མ་པས་ནི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་ལ། རྣམ་རིག་པས་ནི་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པས་རང་ལུགས་གཅིག་གཞིར་བཞག་ལ་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་དུ་ན་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚན་རྣམིགས་ན་དོན་དམ་དུ་བཤད་ལ། མཉམ་གཞག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱད་གཞི་རིག་ཙམ་དང་མྱོང་ཙམ་དང་གསལ་ཙམ་མ་དམིགས་པར་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་ཉམས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་གཞན་དབང་ཕུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།།
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་བརྟགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཞིག་གོ་སྟེམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ནི་གཞན་དབང་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་གཞན་དབང་ཕུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།།
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརླག། ༧༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་མས་ཅམ་པས་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུར་མེད་པས་ས་མས་ཅམ་སྣ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་མི་ཐུབ་པས་ཀྱེ་མ་ཀྱེ་རྡུད། རྣམ་རིག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ གཞན་དབང་གི་རྫས་ཡོད་པ་མེན་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་དེར་ཆགས་པ་ཡིས་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་བཞིན་བྱེད་དོ་ཞེས་ཞེན་ནས་སྣ་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརླག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་དེས་བསྒྲུབ་པའི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་འགྲོ་འདུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བརླག་པས་ཅི་སྟོ་སྟེམ་ན། འཕྲལ་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལེགས་ཉེས་ལོག་པར་སྣྲོན་ནས་ཁྱད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་མཐོ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི།

སྟོབ་དཔོན་གླུ་ཕྲུག་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།།
ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།།

དེ་དག་ཀུན་རྫོ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།།
དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྱུབ་ཡོད་མིན།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྨོན་དཔོན་ཀླུ་རྒྱུས་ཞབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་རང་དགར་རྣམ་རྟོག་གིས་སྟྲུར་བའི་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་རིག་དང་རྟུལ་ཕན་དང་གང་ཟག་ཏོ་པོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པ་ནས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་བར་སྟེ་བ་ལ་ནི་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ་སྟེ། རྣམ་རིག་སོགས་དེ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་བདག་དང་གཅོ་པོ་སོགས་དོན་དམ་དུ་ཡོ་ཞོག །ཀུན་རྫོ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འདི་འདི་ན་སྤྲོ་མཐུན་དུ་མ་གྲགས་པ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇོག་པས་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པས་ཀུན་རྫོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་སྟྲུ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྱུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་བདེན་གཉིས་བཟློས་འཇོག་གི་འགོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་འཐད་ལ་ལས་གཞན་དུ་སྟྲུད་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འགོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་ལ་ངལ་བས་ཐར་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་སོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་འགྲུང་གྱུར་པ་དེ།།
དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།།
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས།། ༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལས་ནི།།
ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།།
འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྨྲ་བཏགས་པས།།
འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོང་སྟོན་པ་ཡིན།།

ཅིས་འབྱུང་བོ།།

དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་དམ་སྟོན་ལ། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་དོན་དམ་སྟེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།།
དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས།།
དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།།
མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

འདིར་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་དང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་དང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དབྱུ་མའི་ལུགས་འདི་ལྟར་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཡོག་པས་སྣྲར་བའི་ལམ་བན་པར་ཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི།།
རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ།།
དེ་དག་ས་ངན་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི།།
ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས།།

ཞེས་སོ།།

བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་ལུགས་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་བཅུ་གཉིས་དང་ཤད་པ་གཅིག་འགྲེལ་པར་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་

གཉིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཀག་ནས། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་གྱིས་ཅམ་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཞིང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན་གྱུབ་མཐའ་སྣ་བ་དང་སྒོ་མ་བསྟན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཟོ་བ་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྒྲུབ་བ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཟོ་བ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་ཟོ་བ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་བླངས་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྣང་ན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཀུན་ཟོ་བ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཁྱེད་དགྱ་མ་པས་ངེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཛེམ་པར་རིགས་པས་གཞན་དབང་དགག་པར་བྱེད་ན། ངེད་རྣམ་རིག་པའང་ཁྱེད་དགྱ་མ་པ་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་རང་དགྱ་མ་པའི་བདག་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་བརྗོག་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་ཟོ་བ་བདེན་པ་དེ་དགག་པར་བྱ་ན་ཁྱོད་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཚོར་འཕྲོག་པོ་ལ་ཕྲོགས་ཤོར་བ་པོ་དེས་མཛའ་བར་བྱས་ནས་དུག་དང་སྦྱར་བའི་ཟས་བྱིན་པ་སླར་འཕྲོགས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཚོར་འཕྲོག་པོ་དག་འབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཁོ་བོ་ཅག་དགྱ་མ་པ་ལ་དགྱ་མའི་རིགས་པས་ཀུན་ཟོ་བ་བདེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཆེས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བཞག་པ་ལྟར་ཀུན་ཟོ་བ་བདེན་པ་ནི་དཔྱད་ནས་མི་འཇིག་པར་མ་དཔྱད་གྲགས་ངོར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲོན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།།
ཀུན་ཟོ་བ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས།།
འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།།
འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྣ་བར་བྱེད།། ༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱར་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་ཟོ་བ་ཀྱང་ནི་དགྱ་མ་པ་བདག་གིས་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། ཁོ་ན་ཀུན་ཟོ་བ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན།

འཇིག་རྟེན་གཞན་པའི་འབྲས་བུཧམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནའི་ངོར་བྱས་ནས་བདག་ནི་སྣྲ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་རྟེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཡང་དག་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྡན་ཅིག་ཅོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུངས་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

མདོར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་རྣམས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང། རབ་རིབ་ཅན་ཀྱི་སྣྲ་ཤད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་སྣྲ་ཤད་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྣྲ་བ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་ན་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཕགས་པའི་མཁྱམ་གཞག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྣང་ཡང་གཞན་ངོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འདོར་བར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྲུལ་ངོར་སྣང་ཙམ་དང་གྲགས་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བཏགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཐམས་ཅད་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གང་རས་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་འདིར་ཐལ་ལྟར་བ་འཕྲུལ་པའི་དྲི་མ་ལས་རིང་དུ་གྱོལ་བ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྣང་ན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི།

འོན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་དུའང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ངོར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྒྲབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ།

ཇི་ལྟར་ཕྱང་པོ་སྒྲུབ་ནས་ཞིར་ཞུགས་པས།།
དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།།
འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།།
འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲ།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕྱང་པོའི་ལྟག་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་ནས་ཞི་བ་ཐུང་འདས་སུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་

པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྣ་སྟེ། མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་གྱུར་ཤིང་སྣ་བ་ན་ནི་དེའི་རྟེས་བརྟོད་དུ་དེ་ལྟར་སྣ་ལ། མེད་པར་གྱུར་ཤིང་སྣ་བ་ན་ནི་དེའི་རྟེས་བརྟོད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅི་ཕྱིད་སེམས་ཙམ་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དགག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལས་རང་ལུགས་ཀྱི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབུ་མ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཙོད་ན།།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།།
ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་།།
ཕྱི་ནས་སྟོངས་ལྟན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ།། ২৪

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་དབུ་མ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ལ་དཔྱད་པ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཡོད་པར་འཐུལ་པའི་འཐུལ་པ་བཟློག་པ་ལ་སྐྱེང་རྡེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཚོགས་ཆེན་པར་འབད་པར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་རང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པར་སྣ་བ་ན་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པས་མི་གཙོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་མ་དཔྱད་པར་གྱགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོང་གདབ་པ་སྟེ་ཐོགས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པས་གཙོད་ན་ནི་མ་དཔྱད་པར་མཐུན་འཇུག་སྣ་སྐབས་སུ་མ་དཔྱད་པའི་གྱགས་པ་མི་འགོག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་སྟོད་རིགས་ལ།

གྱགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་དཔྱད་པའི་ངར་ཡོད་མེད་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འདིར་ནི་རྩོད་པར་གྱིས་དང་། ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱོད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བ་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་

གྱིས་ཁྱོད་ཐམ་པར་བྱས་ན་ནི། ཕྱི་ནས་སྟོངས་ལྡན་འཇིག་རྟེན་པ་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

རྣམ་རིག་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྣང་ཙམ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་མེད་ལ། སྣང་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་ནི་དེ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཁར་སྣང་སྣང་བ་ལ་སེམས་སུ་ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་དྲག་པོ་སྐྱེ་བའི་ལོག་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ར། ।འཇིག་རྟེན་པ་ནི་རིགས་པ་གཏན་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན། དེ་མ་བླངས་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་མི་བརྗོག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་འགར་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། ।དང་པོ་ལ་གསུམ། ཙམ་སྤྲ་བྱེད་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་གཅོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། ।དང་པོ་ནི།

ཡང་རྣམ་རིག་པ་ན་ར། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱན་ཟློ་བ་བསལ་བ་རིགས་པར་ཡང་མི་ལྡན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་མ་དཔྱད་པར་ཀྱན་ཟློ་བ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་ནི་ཀྱན་ཟློ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ।ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་གསུང་མདོ་སྡེའི་དོན་ཕན་ཆད་རྣོལ་གྱི་ཞལ་བ་ལ་ཞལ་བར་མ་ཤེས་པར་རྣམ་རིག་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུར་འཁྱལ་ནས་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚུབ་ཅར་འདོད་པས། ཏོ་ཀྱོས་ཀྱི་བྱམ་པ་ས་ཨ་མ་བཏང་བར་ཚུདེ་བསྟུགས་པས་བློའི་བྱམ་པ་ཞལ་བ་དེ་བརྟན་པས་ཏེ་དུམ་བུ་དུ་མར་ཐྱུར་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ནོར་བུའི་ཞལ་བ་ལས་དེ་ཚུམེད་པར་ཤེས་པས་བཞད་གད་བྱ་བར་འོས་པ་ལྟར་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

མདོན་ཐུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།།
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།།

རྒྱ་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།།
བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས།། ২৯

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བྱག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིས་སྒྲིང་པ་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱེད་པོ་མ་དཔྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟེ་མཐུན་གྱིགས་གྱུབ་ཀྱི་ཚན་ཕེམས་ཙམ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། གྱིགས་པས་མ་གྱུབ་པར་བདེན་གཉིས་དང་འགལ་བའི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བཏགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་བྱིད་རྒྱུར་རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕེམས་དཔའ་དེས་ཐ་སྙད་གཞན་ངོར་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་ནི་ཕེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་དཔྱད་ན་འགར་ཡང་མ་རྙེད་ཅིང་། མ་དཔྱད་གྱིགས་ངོན་ཡང་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱིགས་པའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཀྱང་བལྟོས་བཞག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གི་སྒ་སྙེགས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས།

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི།།
བྱེད་པོ་ཟ་པོ་དགག་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

མདོ་ལས། ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །དེ་ལྟར་སྟྲག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟྲག་བསྟལ་གྱི་ལྷོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྱུར་བ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་སྒྲིང་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བཀའ་བསྩལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར།།
ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་ལས་ཀྱང་མཁྱེན་གྱིས།།
མུ་སྟེགས་སྤྱོ་མཐོན་རི་འཛིན་དག་རང་བཞིན།།
ཏོ་ཟྭ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས།། ২৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་ལས་ཀྱང་མཁྱེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོར་སེམས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པའི་རི་བོའི་སྤྱོ་མཐོན་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་རང་བཞིན་ཏོ་ཟྭའི་ཐོག་འདུ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་ན།

གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་།།
དེ་བཞིན་རྫོན་དང་རྟུལ་དག་དང་།།
གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས།།
སེམས་ཙམ་དུ་ནི་བས་བཤད་དོ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།
སྣོས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།།
རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས།། ২৬

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རང་གི་གྲྭབ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་ཧ་ལྷ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་མུ་སྟེགས་རྒྱམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་སྣྲས་པ་དང། རང་སྟེ་འདི་གང་ཟག་དང་ཕོ་བ་དང་ཚུད་མི་ཟ་བ་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་བྱེད་པོར་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་དོན་ཡིན་ནོ།།

ཙམ་སྒྲ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་དོ། །མུ་སྟེགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པོ་སོགས་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་རྟོག་གེ་པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲར་རིགས་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་དངོས་སྒྲ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་འདི་པའི་བོད་གང་དག །བདེ་རབ་ཤེགས་སྙིང་པོའི་དངོས་པོ་འདུས་མ་བྱས་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དང། ཐ་སྙད་དུ་བདག་དང་གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དང། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཐ་སྙད་ཚད་གྱུར་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བར་ཚད་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དང། དྭངས་མ་མི་ཤེགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་སྟོ་སྦྱད་ཀྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དེ་ནི་ལུགས་འདི་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བར་ཡང་བྱེད་དོ།།

དེས་ན་རང་གཞན་གང་གི་སྡེ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྣམ་དུ་སྒྲ་བ་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་པར་ཅིས་འགྱུར་ན། སློབ་པ་རྟོགས་པའི་ཕར་རས་རྒྱས་དང་ཀུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་འགྱུར་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས།

ཀུན་དུ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ།།
ཡོད་དང་མེད་པར་གང་རྟོག་པ།།
མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་ཅན་དག་ནི།།
བསྟན་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པར་ཤེས།།

ཞེས་དང།

ང་ཡི་བསྟན་པ་ཁྱེན་འཕྲིན་པ།།
ངར་སྒྲིག་དག་གི་གོས་བགོས་ཤིང་།།

འབྲས་བུ་ཡོད་དང་མེད་སྟེ་བ།།
མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྟེ་བ་ཡི།།
འཇིག་རྟེན་གྱངས་ཅན་ལྷག་ཕྱུག་པ།།
གོས་མེད་བཅས་པ་གལ་ཏེ་ཞིག།
ཡོད་མེད་འདས་པར་སྟེ་ན་དེས།།

དེ་ཕྱིར་ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི།།
བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།།
འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ།།
ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས།།

ཞེས་སོགས་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཕུར་སོགས་ལ་གྱུབ་མཐས་བརྟགས་ཏེ་རྟག་ཚད་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་འགོར་བའི་ཐོག་མཐར་བྱེད་པོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་རྟོག་ཅིང། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པས་ད་ལྟའང་གཅིར་བུ་པའི་དགེ་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་དཀར་པོའམ་སྐྱ་བས་ཆོས་གྱུར་པོ་ལ་བྱེད་པོར་སྟོན་པ་འདིར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཅོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཙམ་སྣྲས་བྱེད་པོ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་དགག་པ་གཏན་མིན་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་ས་ངས་རྒྱས་བསྟད་ཇི་བཞིན།།
དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཅོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།།

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།།
འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན།། ২৶

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་བོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་སྦྱ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལའང་གཟུགས་སོགས་གཞན་རྣམས་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་པས་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པའི་བྱེད་པོ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་ནི་འདིར་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགལ། སེམས་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཟུགས་གཅོ་བོ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།།
དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།།
སྣར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།།
གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ལྟར་སྣྲ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་མཁྱེན་ནས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། སྣར་ཡང་མདོ་དེ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་སྣང་ནི་རབ་རིབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སེམས་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།།
སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།།
འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲོས་པར་གསུངས།།
སེམས་སྦྱངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།། ২৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལས་ཉོན་བསགས་པས་འགོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དམྱལ་བ་ནས་སྲིད་རྩེ་འི་བར་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རླུང་དཀྱིལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྨྲྀ་ཏི་མདོ་དས་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲེད་ལ། པཎ་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི།།
ནག་པོ་དུས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་དཔེར།།
སེམས་དམྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ།།
མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ལས་སྒྲོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་གསོག་གི་སེམས་སྦྱངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་གསོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཟུགས་གཅོ་བོ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།།
སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་བཞིན་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བེམས་པོ་ལ་བློའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།།
བརྗོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ৫০

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་གཅོ་བོ་སོགས་དང་སེམས་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོད་པ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཅོ་བོ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བརྗོག་གི། གཟུགས་ནི་བྱེད་པོར་བཀག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་རྩོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་བཏོན་ནས་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་མཁོ་བའི་ འབངས་མི་འདོན་པ་བཞིན་སེམས་དང་གཅོ་བོ་སོགས་གང་བྱེད་པོར་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་མཁོ་བས་དགག་པར་མི་རིགས་ཤིང། དེ་མ་དཔྱད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང། བདེན་གཉིས་བཤིགས་ནས་ཟླས་མི་འགྲུབ་པ་དང། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིས་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་བློ་ངོར་མཚུངས་པ་དང། དཔྱད་མ་དཔྱད་དུ་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།།
ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཏེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།།
དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།།
རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འགྱུར་མི་འགྱུར།། ৫৭

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ལ་ནང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་བྱིས་བློ་ལས་ཡིན་ནམ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོན་ཡིན། དང་པོ་ ལྟར་ན། དེ་ངར་དེ་ལྟ་ཅར་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བློ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཕུང་པོ་ ལྟ་ཆར་ཡོད་མཚུངས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ངོར་ལྟ་ཅར་འགྱུར་ བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་སྟེ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲོས་མཚན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔྱད་མ་དཔྱད་དུ་མཚུངས་པ་ནི།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།
སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་སེམས་ཡོད་ནི་དཏུད་མ་དཏུད་གཉིས་ཀར་མི་འཐད་དེ། དཏུད་ཚེ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་བཤྱོས་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དཏུད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག་སྟེ། དེ་འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པ་ནི།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
མཚུངས་པར་སྣང་ཤེང་མངོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས།། ৫২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་སེམས་ཡོད་དེ་ཅས་པ་དང་དྲང་བའི་ལུང་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སེམས་དེ་དག་ཡུམ་སོགས་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚུངས་པར་སྣང་ཤེང། མངོན་པའི་ཚོས་ལས་རང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ལྷ་ཆར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་བཤེགས་ནས་ཐུས་མི་འགྱུར་བ་ནི།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེགས་ནས་ཀྱང།།
ཁོད་ཀྱི་ཐུ་ས་ནི་བཀག་པས་འགྱུར་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་སེམས་ཡོད་དུ་སྒྲ་བ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ན་ལུང་རིགས་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཤེགས་ནས་ཀྱང་ཁོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཐུ་ས་ནི་བཀག་པས་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་བས་དངོས་གདོད་ནས།།
དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ།། ৫২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་རིམ་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། ཞར་ལ་དང་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་དུ་ཚུག་ཀྱང་ལུང་གཞན་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་རེས་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།

ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ།།
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་།།
ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདུ་བ།།
སེམས་ཙམ་དུ་ནི་བས་བཤད་དོ།།

ཞེས་ལུས་ནི་མིག་སོགས་དང་། ཡུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་དང་། གནས་ནི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ། སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྱུར་པར་སེམས་ཙམ་སྟེ་ལུས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་མངོན་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེ་ན།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡོད་མིན།།
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ།།
གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།།
གཟུགས་བཟློག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དང་དོན་ཉིད།། ৫৫

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན་ཀྱང་སེམས་ཉིད་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་རོས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་གཟུགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆགས་སོགས་ལ་

ཞུགས་ནས་སྟོག་ཆེན་པོ་གསོག་ཅིང། ཚོགས་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་གང་དེ་དག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཏྲི་ཅན་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་སྒོང་ཆེད་དུ་མི་སྣུག་པ་སྨོས་པར་གསུངས་པ་ཡུར་གཟུགས་བཟློག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཟློག་ནས་སེམས་ཡོད་ཆེད་དུ་དེར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པས་དང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང།།
འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཕད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ལང་གཤེགས་སུ་སྟོན་པས་དང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང། འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ནི་རིགས་པས་འཕད་དོ།།

གཉིས་པ་དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།།
དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།། ཅ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲས་བསྟན་བདག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ།།
ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཀུན་ལྟར་འབབ།།
བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རྟུང་ཞེས།།
བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན།།

ཅེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་ཡང་ནི།

རྗེ་ལྷར་ནང་པ་ནང་པ་ལ།།
སྨན་པས་སྨན་རྩམས་གཏོང་བ་ལྷར།།
སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།།
སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། སྟོན་པས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པའང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་ཁུད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྨན་པས་ནད་དབང་ཐ་དད་ཀྱིས་དུག་ཀྱང་སྨན་དུ་གཏོང་བ་བཞིན། དེས་ན་དངོས་པོར་ལྷ་བ་ལ་དང་པོ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་སྒྲ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་དེ་འཇུག་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྷར་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གང་ལ་གང་དགའ་བ།།
དེ་ལ་དེ་དེ་སྟར་བཤད་བྱ།།
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དམ་ཚོས་ཀྱི།།
སྟོང་ཉིད་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལང་གཤེགས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུ་བ་ཞུ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྒྱ་བདག་བདེན་གྱུབ་བྱེད་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་འཛིག་མེད་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དངོས་ཡོན་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་འགྲེལ་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱུར་ཡོད་པས་དེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྒྱ་རྫས་བདེན་པ་བར་སྟོན་པ་ནི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དགོས་པ་དངོས་འཛིན་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་ཆེད་ཡིན་ཅིས་བཤད་ཟིན་པ་དང། ཁྱད་པར་གདུལ་བྱའི་རིས་ཇི་སྐད་དུ།

སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟས་པ་དང་།།
ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱེ།།
བདག་ཚགས་ལྟག་པའི་སྐྱོན་ལྟ་གང་དག་ལ།།
ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྒྲུབ་དོན་དུ་གསུངས།།

ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ངོར་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའོ།།

དགོངས་གཞི་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དབུ་སེམས་གཉིས་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ། རྒལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱན་སྣུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་བྱ་བ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུ་པ་ཞེས་བྱ་འདོད་པའང་ཡོད་དོ།།

ངོའོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྲ་བ་ནི། དབྱད་པའམ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོན་ཡོད་མེད་སོགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོ་བ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་མཁྱམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་མ་དཔྱད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་འགོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་སངས་རྒྱས་བསྟུན་པའི་རིགས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། རིགས་དེ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཏུལ་བ་དང་འཚམས་པར་འཕྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་།།
དེ་བཞིན་ཉིད་བཟོར་མེད་ཕྱིར་དང་།།
རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན།།
རྒྱ་ཆུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན།།

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་མདོར་བསྟན་པའི་སྒྲས་ཟིན་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཞོག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་མི་འགྱུར་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་མྱང་འདས་སོགས་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་དབེའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱ་པ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་

པ་མེད་པར་དཔལ་ཕྲིང་དང་མྱང་འདས་དང་རྒྱུད་བླ་རྟ་འགྲེལ་སོགས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་བདག་དང་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་བདག་དགག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྙིང་པོ་དྲངས་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ཡང་དྲངས་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་དང་མི་དག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཀུན་གཞི་འཇམ་པར་ཤེས་པ་བསྟན་གས་པ་དང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྙིང་པོ་ཉིད་དྲངས་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞི་འཇམ་ཤེས་ཀྱང་དྲངས་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཚད་དང་རིགས་གཏན་ཁེས་དང་། མཐར་ཕྱུག་ཕེག་པ་གསུམ་དུ་ཁེས་པ་དང་། གཞན་སྟོང་དང་རང་རིག་བསྟན་པའི་ལུང་ཐམས་ཅད་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་དྲངས་དོན་དུ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།།
བདེ་བླག་རྟེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྱུར་པས།།
དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན།། ཅ་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི་བདེ་བླག་རྟེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བཟློས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ཚོགས་སྟོན་དུ་འགྱོ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དང་པོར། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཕྱིས་ཤེས་པ་བཀག་པ་ཉིད་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་འང་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི། རིས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རིས་འགའ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་དྲངས་པས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།།
མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།།

དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང།།
སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རིས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས།། ཀ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དང་རིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་གང་གིས་བརྗོད་བྱ་དང་རིས་སྟོན་ཅིས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར། དངོས་སུ་སྒྲ་འགག་རང་བའི་ན་སོགས་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ནི་ཟབ་དོན་ལ་འཇུག་ཆེད་དང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལུང་དེས་དེས་འདུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་དང་བར་བྱ་ཞིང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྣྲ་བས་འགྲུང་བ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནི་རེག་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་གི་མཐོང་བྱ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་མིག་གི་མཐོང་བྱའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་དབྱ་མ་པས་དེ་ལྟར་ན་རླུ་འགྲུང་བའི་རེག་བྱ་མིག་གིས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་གཟུགས་མིག་གི་བལྟ་བྱ་མ་ཡིན་པར་དོན་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་དོན་གྱི་ངག་ལས་ཀྱང་རིས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐབས་མ/ཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

འགྲུང་རྣམས་མིག་བཟུང་མ་ཡིན་ན།།
དེ་བྱུང་མིག་བཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས།།
གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན།།
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་འཇོན་པ་བཟློག།

ཅེས་འབྱུང་བོ།།

གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྣྲ་བས་མདོ་ལས་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་མ་འགྲུར་བའི་མེད་དོན་ཅན་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡོད་དོན་ཅན་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་པ་ལ། དབྱ་མ་པས་མི་རྟག་མེད་དོན་ཅན་དུ་སྣྲ་བས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བདེན་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་སྣྲ་བའི་དེས་དོན་དང་དོན་ཉིད་དུ་འགྲུར་བས་ལུང་དེ་འང་དེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའམ་དང་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པར་བྱེད་དོ།།

མདོ་གང་རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲ་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་སྟོང་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཅན་དེ་ནི་དེས་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་ཀྱིས་ཤིག་སྟེ། མདོ་དོན་དེ་གཞན་དུ་དང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་

འཕགས་པ་ཏིང་རྒྱལ་ལས།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།།
ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས།།
གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྣོས་བུ་བསྟན།།
ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།།

ཞེས་དང་།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་དུ།།
ང་ཡིས་མདོ་རྒྱམས་གང་གསུངས་པ།།
ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ།།
ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་འགྱུར་ཏེ།།
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཆོས་མངའ་བོ།།
འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།།

ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན།།
མི་གང་དོན་ལ་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས།།
གནས་འདི་ལ་ནི་བསླབ་བྱས་ན།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེད་མི་དགའ།།

ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱ་

བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་འདིའི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་གང་ལས་ཚོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་དེའི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ཟབ་པ་བཤད་བར་དགའ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དགའ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་གང་ལས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པོ་དང་ཚོར་བ་པོའི་སྒྲ་དང་སྣང་སྲིད་ཚོགས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དེའི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས།

དེའི་དོན་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་དེའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་ཕོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆུང་སྨྲིན་ཆེད་དུ་ཚོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་སོ་སོའི་བློ་འདོད་དང་བསྟུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་འཕྲས་བུ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆུང་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཟབ་པ་དང་བཟླ་དཀའ་བ་དང་གདོད་ནས་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པ་ནི་དངོས་འཛིན་ལ་རིགས་པས་མི་གཞོད་ཅིང་བསྟན་པའི་མོད་ལ་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། མཇུག་བསྡུ་བ། སྒྲུབ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཅིར་བྱ་པ་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིམ་པའི་ཚོང་བུ་དང་དབྱིག་གུ་དང་འགོར་ལོ་དང་སྐྱུད་པ་དང། ཆུ་དང་ཟླ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུམ་པ་འབྱུང་བ་ན་འཇིམ་པ་དང་བྱུམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཟླ་མཁན་དང་འགོར་ལོ་སོགས་བྱུམ་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང

བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྲོག་སྲོག་མིན་སོགས་ཚོག་གི་དོན་དགུར་གནས་པ་ལས། བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། སྲོག་ནི་ཤད་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང། བྱམས་པ་ཕ་མ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་དང་ཟག་པ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གནོད་དེ། བདག་དང་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་གས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ།།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།།
བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། །ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཟོང་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མིན་ཅིང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུའང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲུན་འབྱིན་ཀྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ৫২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཏིལ་གཅིག་གིས་འབྲུ་མར་འབྱིན་པ་ན་མར་ཐོས་ཀྱང་འབྱིན་ལ། བྱ་མ་རེ་རེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པས་མར་ཐོས་ཀྱང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ངོས་ཁེད་སྟེ་བ་དགག་པ་དང་། སེམས་པ་འཕྲུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་དགག །དམིགས་སུ་མི་རྟོག་བའི་འཐད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ངོས་ཁེད་སྟེ་བ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་འཕྲུང་ན་བདག་གཞན་ནམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟོད་པའི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་ཚུགས་ནའང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོས་ཁེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པདྨའི་ཚུབ་དང་འདབ་མ་དག་གི་རྩྭ་པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་དེར་འཕྲུང་བ་དང་སྣབ་དང་མཐིང་རིལ་ལ་སོགས་པ་ལའང་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་འགོད་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ངོས་ཁེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།།
དེ་ཚོ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།
འབྲས་འཕྲུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།།
བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར།། ཅ

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཚོ་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བ་ན་ས་འི་ཤིང་དེ་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཆ་མ་ས་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མིན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་མ་ས་སོགས་སྨིན་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཐུ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་བྱ་རོག་ལ་ཡང་མཐུ་བྱའི་མདོངས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འགྲོ་ཀུན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡིས་འབྲུ་དང་ཤིང་བལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཅིང་འབད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་སུ་མི་རྟོག་བའི་འཐད་པས་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་བར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའི།།
ཞུན་ལ་ཡི་དྭགས་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཀྱིད་ན།།
ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།།
རང་གི་བློ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས།། ༧༠༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཞུན་ལ་ཡི་དྭགས་ཇི་བཞིན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བཟུང་དུ་མེད་ཀྱིད་ན་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་བར་གྱུར་ན་སྟེ་དེ་ཀྱིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་པ་ས་སོ་སོའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོ་ལ་བ་རང་གི་བློ་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེའི། དེ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདི་ལའང་སྨོན་ན་ཕ་རོལ་ཏུཿགས་པར་འགལ། ཕ་རོལ་མེད་ཏུཿལོག་པར་ལྟ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འབྱུང་བ་རྒྱར་སྣྲ་བ་ན་རེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མཐོང་བཞིན་བསྟོན་ནས་པ་མིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་པའི་སྐྱོན་དུའང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིར་མཐོང་གང་ནི་ཡོད་དོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའོ། །དེ་དག་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པཎ་དང་བལ་པོ་སེའུ་དང་རྨཏ་དང་བ་གག་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མཐོང་བ་བཞིན་བློའི་དངོས་པོ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དེའང་འབྱུང་བཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེལར་ན་ཆུ་དང་ཞབས་སོགས་ཕྲད་པའི་ཁྱད་པར་སྨིན་པ་ལས། སྲོག་ཆགས་མྱོས་པའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཞུ་ཁྲག་གི་ནུར་ནུར་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྨིན་པ་ལས་བློ་སྐྱེ་ལ། བློས་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་འདི་དང་ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

མཛོས་མ་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས།།
ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།།
ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།།
འཇིག་གམ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་རང་གི་བྱ་མོས་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་བསྒོད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྨྲས་སོ།།

དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་མེད་པ་དེ་འཕད་པ་ཅིས་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཕྱི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་མམ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱང། མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས་འབྲེལ་ཟླ་མེད་ན་འབྲེལ་པོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྱུང་བ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་ལས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོན་རྗེ་ལྟར་བློས་མ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེས་དཔག་གིས་བཟུང་རྗེ་ན། འོན་ཁྱོད་ཚེ་འདི་འདས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་སྣྲུང་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་མི་འཐད་པས་རྟེས་དཔག་མི་སྲིད་ཅེས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེས་དཔག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་ལ་སྐྱེ་འདེབས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུན་འཕྲིན་འདིའི་ལམ་ནས་སྒྲུན་འཕྲིན་བཏོད་པར་བྱའོ།།

> འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི།།
> ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།།
> གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་མྱུན་པ་མཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།།
> དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མིག་ཅན་ལ་ནམ་མཁར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲང་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱུར་འཕེན་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ས་སོགས་

དེ་དག་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན་སྟེ། ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྡོ་སོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བའི་དབྱགས་དབྱུང་རྟོག་སོགས་འབྱུང་རིགས་བའི་ཕྱིར།

རྒྱང་འཕེན་གང་ལ་འབྱུང་བས་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲན་པ་མཐུག་པོའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་མངོན་སུམ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྣྲ་བ་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་ལྟའི་མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལོག་པར་ལྟ་བ་མ་བཏང་བར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕ་རོལ་མེད་རྟོག་ལོག་པར་ལྟ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་བརྟོད། དཔེ་མ་གྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱང་འཕེན་གྱི་བློས་འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ།

> འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།།
> ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།།
> དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།།
> གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།། ༧༠༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དེ་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱང་འཕེན་བདག་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཕྱིན་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ། ཕྱིན་ལོག་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་མཉམ་པར་འདུ་བ་སྟེ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཕྱིར། གང་ཚེ་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་མེད་ལ་བདེན་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ལོག་ལྟའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

ས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་བདེན་ལྟ་མ་ལྲོག་པའམ་ཐེ་ཚོམ་མ་སྐྱེས་པར་འབྱུང་བ་བདེན་ལྟའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

འབྱུང་བ་དེ་དག་རྟེ་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།།
གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིག་ལས།།
སྐྱེ་དང་རྒྱུ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༧༠༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱུང་བ་ལ་བདེན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་སོགས་བདེན་པར་སྨྲིར་བཀག་པས་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་བོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། ས་དང་། རྩལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ངོས་ཀྱི་རྒྱུར་སྣྲ་བ་སྟེ་མདོར་ན་རྒྱང་འཕེན་ནས་རྣམ་རིག་པའི་བར་རང་རང་གིས་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱིད་དུ་སྣྲར་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྨྲོར་བ་པོ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར།

རྟོག་པའི་ས་བཅས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཀྱིད་ནི།།
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོག་ཐ་སྟེ།།
དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཀྱིད་ཕྱིར།།
གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཀྱིད་ཡོད་ཀྱིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།།
ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་དོ།།

དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མ་དཔྱད་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དཔྱད་ན་རང་ཚོག་འགལ་བའི་མི་འདོད་པ་འགར་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་སྐེམས་པ་ན་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་མེད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པས་གླེན་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མ།བས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུར་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་རིས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་དབེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁོ་བོས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ལོག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ།

འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག།
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།།
བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།།
གང་གི་ཚེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།།

ཞེས་དང་།

འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཅེས་སོགས་ཀྱང་རིགས་བསྟེས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

འོན་ཀྱང་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཀྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པ་ན་ཀྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་ལ་མཐའ་བཞི་གང་གི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱོད་པར་འཁྲུལ་ཏོའི་ཀྱུ་འབྲས་གྲགས་ཙམ་ཞིག་གི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དང་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བློ་དོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨེ་ལམ་དུ་ལེགས་པར་སྒྱུད་པ་བཞིན་ནོ།།

དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བློ་དོར་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་འང་མི་སྣྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་དེ་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འཆོལ་བ་ན་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེད་ལ། དེས་ན་སྐྱེས་འཕགས་ཀྱི་འཕྲུལ་མ་འཕྲུལ་སོ་སོའི་ཤེས་ངོན་བདེན་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རིགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འགལ་བར་བརྩད་དུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འཕྲུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གা་ལ་ཞིག ।གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཀྱུ་མེད་པར་ནི་གা་ལ་ཡོད། ।ཅེས་གང་དམ་བཅས་པ་དེ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ལས་སྐྱེ་དང་།།
རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ན་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ནའང་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་མཐའ་ལྔ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མཚོན་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཚོན་བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་མཚོན་བའི་འགལ་སྤང་བོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་ལ་ཇི་ལྟ།།
ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར།། ༡༠༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་མ་བཟུང་ན་ཡང་ཡང་དུ་མདུན་ན་སྣང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ཡུལ་རྣམས་མཐོང་བ་ནི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་སྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་མཐུག་པོས་ནམ་མཁའི་སྟོན་པོ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་མེད་མཐོང་བའི་འགལ་སྤང་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གཏི་མུག་གི་སྲིད་དབང་གིས་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་རག་མོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་མིན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་དོ་ཞེས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཥད་ཟློ་གཉིས་དང་།།
སྨྲའི་མདོར་དང་སྒྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྣ་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་དང་མཚན་ཏེ་
མདོར་བས་དང་སྒྲང་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དུ་ཆེན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་ནི།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྐྱོན་ཀྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།།
འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༡༠༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལེ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མ་མཐོང་སྟེ། མི་མཁས་
པས་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་ནས་འགོར་བའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་
འདི་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་
འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་གོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་མི་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་བྱེད་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།།
མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆགས།
བློ་བཟང་ཉིམས་སྲུན་པ་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་བཞིན།།
མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༡༠༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་འགག་གི་ཚུལ་འདིས་ནི་གཏི་མུག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་འབྱུང་
ལ། གཏི་མུག་གི་རྫས་མེད་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྫས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆགས་སྟེ།
གཉིས་ཀ་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་འབྱུང་བ་དང་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིམས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ནི་ལྷོད

བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ལས་འདུ་བྱེད་དོན་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མ་རིག་པ་སྤོང་ཞིང། འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང། ལན་བོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།།
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན།།
དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད།། ༡༠༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་རིགས་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། དབེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་གླེང་ཀ་མི་འཇུག །རང་གི་སྡེ་པས་བརྡལ་བར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིབ་ཅན་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དང། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་པ།།
སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།།
རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱ་སྟེ།།
ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྟེས་འཇུལ་ལའོ།། ༡༠༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ལན་དུ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལས། ཁྱོད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྒྲ་ཤད་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེས་རེ་ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བར་འོས་ཏེ། ཕྱི་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་མཐོང་ལ་མོ་

གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་མིན་པ་ཅི་ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་མིག་རྫོས་སུ་འཕེལ་ཞིང་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་བརྒལ་
བཏགས་ཏུ་བྱ་དགོས་སོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་བརྒལ་ཞིང་བཏགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ
སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཚད་དུ་
གཞུག་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
མེད་པར་མི་བསྒྲུབས་ཏེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སོགས་སྙང་ལ། མོ་གཤམ་བྱ་མི་སྙང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འདར་རང
བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་བྱིས་བློ་འཛིན་ལ་ཐུ་གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་འགལ་བ
མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ཤད་མི་སྙང་བ་ལྟར་འཕགས་པས་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས
འགར་ཡང་མ་གཟིགས་པས་གཟུགས་སོགས་གཟིགས་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཅིས་མི་གཟིགས་པའི་བརྟག་པ་ག་ལ་འཇུག།

གཉིས་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་རིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་མ་རིས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལམ་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་བཅས།།
སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།།
སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།།
ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས།། ༡༠༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བཏགས་པ་ཕར་འདུག་ཅིག །རེ་ཞིག་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བརྒལ་ཞིང་བཏགས་པར
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལམ་དང་། དྲ་ཟའི་གོང་ཁྱེར་རྣ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། མིག་འཕྲུལ་
དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སོགས་པས་བྱག་ཚད་སྣུལ་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་བཞིན་མཐོང་ན། མོ་གཤམ་ཀྱི་
བྱ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལམ་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་དེར
འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་ཅེས་རང་ལ་བརྒལ་བརྟག་བྱས་ཏེ་ཕྱིས་ནས་ངེད་ལའང་བརྒལ་བརྟག་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་
སོགས་རང་བཞིན་མེད་ན་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་དང་ཡོད་མེད་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུང་གིས་མ་བཅས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང།།
མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།།
མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ན།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྣ་འདི་མ་བཅས་པའོ།། ༡༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་དངོས་རྟམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན། །ཞེས་སྣ་བ་འདི་ཁྱབ་པ་མ་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྣོལམ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ།།

དགེ་དོན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་མོ་གཤམ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྣོལམ་སོགས་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སྟོང་དུ་མི་རྟོང་བ་ལྟར་གཟུགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ནི་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་གླུན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒལ་བརྟག་བྱ་བའི་སྒྲུབས་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཤས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།
སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་།།
ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོའོ།།
ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས།། ༡༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ངོའོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་མ་སྐྱེས་ཏེ། དགྱེན་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་དང་མི་འགལ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།།
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས།།
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ།།
དེ་ཕྱིར་རྒྱ་ཆུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྒྱ་ཆུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྟོན་པ་ས་ངར་རྒྱས་ཀྱིས།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན།།
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།།
རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།།
ཆོས་རྣམས་མཚོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན།།

ཅེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཞི་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་མ་བྱང་ལས་ཕྱིས་བྱང་དང་། ཕྱིས་བྱང་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གོང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཁོད་ཚང་པས།

སྐྱེ་བོའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི།།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྡུལ་འདྲུག་པ་ལ།།

བློ་མས་བསྟན་ཀྱང་མ་དགོས་པར།།
རྟོགས་སུ་ཕོད་པར་གཤའ་པ་ལ།།

ཞེས་འབྱུང་བོ།།

གདོང་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལྷུན་དུ་བྱུང་བ་བརྟེད་པའི་སྐོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་སེམས་སྒྲིབ་སེལ་གྱིས་བསྟོད་དོ།།

གསུམ་པ་རང་གི་སྟེ་བས་བརྒལ་བར་མི་རིགས་པ་ནི།

བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།།
འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན།།
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།།
མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར།། ༡༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྟེ་པ་ཅི་སྒྲ་དང་མདོ་སྟེ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྒལ་བ་དུ་མེད་དེ། ཕྱིད་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་འདི་དག་ཀུན་རྫོ་བ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅེས།

གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན།།
བས་ལ་ན་དེ་བློ་མི་འཛིག་པ།།
བྱམ་ཚུལ་ཞིན་དུ་ཀུན་རྫོ་བ་ཏུ།།
ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།།

ཞེས་རགས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ངོར་མ་བརྟགས་ཤམས་དགར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱམ་སོགས་གདགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་སོགས་རྫས་སུ་ཡོད་པས་རྒྱ་དེས་བྱམ་པར་བཏགས་པའི་བྱམ་པ་འབྲས་བུར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཐད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཚལས་དེའི་རྒྱུའི་རྫས་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་ལྡོག་གོ་སྐྱེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གདགས་པའི་རྟེན་ས་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར།།
ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར།།
དེ་བཞིན་རྒྱུང་སོགས་མ་གཏོགས་པར།།
གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི།།
རེ་རེ་འདང་ཏོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད།།
གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད།།
གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དེ།།

གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད།།
གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།།
སོ་སོར་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།།
ཇི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་རེ་རེ་བ་ཟླ་མེད་ཀྱི་དེར་གྱུར་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་མེད་པར་རྒྱུ་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གདགས་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་དུ་ཆུག །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྫས་སུ་མེད་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདེན་གྱུབ་རྟག་པ་ལས་དེར་མ་གྱུབ་པའི་མི་རྟག་པའི་བདེན་མེད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

དངོས་པོ་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ།།
མི་རྣམ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།
རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ།།
ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་སོ།།

དེས་ན་བཏགས་ཡོད་མེ་ལོང་དང་། བཞིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྙན་བཏགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་རྟེན་ལ་ནགས་ཚལ་བཏགས་པ་དང་། རྫི་ལམ་དུ་མ་སྣྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་པ་ཡང་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྱུ་ལ་པ་ནི།།
རྒྱ་འཕྲུལ་ལྟན་སྒྱུ་ཚོགས་སྒྱུ་ཞིང་། ।

ཞེས་པ་ནས།

དེ་ཟའི་གོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་།།
སྨིག་རྒྱུ་རྫི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།།
ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དངོས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས་དང་སྲོག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི།
རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ལས།།
དངོས་རྣམས་སྣྲེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྣྲེ་བར་འགྱུར།། ༡༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་དཔྱད་གྲགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཙད་པ་དེའི་ཚེད་དུ་ས་བོན་སྣོང་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་རབ་ཏུ་སྣྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྣྲེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའང་ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

འདི་ཡོད་པས་ནི་འདི་འབྱུང་དགེར།།
རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་བཞིན།།
འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དགེར།།
མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།།
ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།།
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།།
གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་ཉིར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།།
ལས་དང་བྱེད་པ་བས་ལ་ཕྱིར་རོ།།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།།
དངོས་པོ་ལྷག་མར་ཞེས་པར་བྱ།།

ཞེས་ཆོས་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཏོ་ན་འོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་རྟེས་བརྗོད་དུ་སྣོ་འོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གོ།།དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།།
རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ།།
དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།།
ལྷ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད།། ༡༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཟློག་པར་མ་ཟད། ཆོས་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པས་མ་དཔྱད་པར་སྐྱེ་འགག་རྒྱུ་འབྲས་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་སྣང་མྱོང་ཙམ་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟག་ཆད་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས།ཁས་མ་བླངས་ཏེ་ཆོས་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།།
རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས།།
རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་གང་།།
དེ་ནི་སྐྱེ་ཞེས་རྗེ་སྐད་བྱ།།

ཞེས་དང། བསྟན་བཅོས་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།
དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།།
དེ་ནི་རྒྱུ་བྱས་གདགས་པ་སྟེ།།
དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།།
དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།།
རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།།
གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བན་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་ཤིང་། མ་བརྟགས་གཅིག་ལྡན་ཉམས་དགའི་སྣང་བ་ཙམ་འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཏེ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཁྱེན་པ་ཅན་དག་གིས་དཔྱད་པ་དང་མ་དཔྱད་པའི་དབང་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དགོས་པའི་ཚེད་དུ་ཇིས་དོན་དབྱེ་མའི་གསུང་རབ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོར་ཕྱེ་བ་ཅན་དག་གིས་གྲུབ་པར་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྱུང་འདི་ལྟ་བན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་སྒོས་བྱལ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྲོད་པའི་ས་དང་ལམ་ཉིད་དུ་བས་པས། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ཞེས་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་པ་བཞི་སོགས་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་གཏམ་ཆོགས་དང་། རིགས་ཆོགས་དང་། བསྟོད་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་གསུངས་རབ་དང་བརྗོད་བྱ་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན།
དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འགྱུར་དཔེར།
བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གཞན་རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་རྟོག་པ་རྣམས་ཆོས་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པས་འཕགས་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པས་དངོས་པོ་ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འགྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་དང། རྣམ་དབྱེད་མཛད་པ་ཕྱགས་རྟེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅོངས།།
མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།།
རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ།།
རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མ་གས་རྣམས་གསུང་། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཅོངས་ཤིང། དེ་ཉིད་ཕྱགས་སུ་བྱོན་པའི་འཕགས་པ་སྟོས་པ་གང་ལའང་མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་མཐར་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མ་གས་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་ན།།
སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

རྟོག་པས་མཐོང་བས་འཆིང་བ་སྟེ།།
དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།།

ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བསལ་བར་བྱས་སྟམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ས་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་དེ་སྒས་སྨོན་མར་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ཞིག་བཟློག་ནས་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་བ་གཞན་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མི་སྡུག་བའི་ཡོད་པར་རྟོག་པ་བཟློག་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྡུག་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོན་དཔོན་གྱིས།

འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ།།
མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན།།
ནག་པོ་མིན་ཅེས་སྨྲས་པ་ན།།
དཀར་པོ་ཡིན་ཅེས་མ་བརྗོད་བཞིན།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་དང་། ལང་གཤེགས་དང་། ཀླུ་ཌྭ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྨོན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། ཇ་བ་ལས།

བློ་ཆུང་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ།།
ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ།།

ལྷ་བ་དེས་ནི་བལྟ་བྱ་བ།།
ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་།།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

གནས་མེད་ཚོས་འདིས་སྒྲུག་ཐུར་པའི།།
སྒྲ་བོ་གནས་ལ་མངོན་དགའ་ཞིང་།།
ཡོད་དང་མེད་པར་ཞེན་པ་ལས།།
མི་མ།ས་རྣམས་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ།།
ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ།།
ཡང་དག་རྟེ་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར།།
གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱུ་ཐུ་ལས།

ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ།།
མེད་པས་ཁྱིད་པ་འདི་ལས་མིན།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས།།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ།།

ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས།

ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྟག་པར་བལྟ།།
མེད་ཅེས་པ་ནི་ཆད་པར་བལྟ།།

དེས་ན་མཐའ་གཤིས་བླལ་བ་ཡི།།
ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།།

དེས་ན་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་ཤེ་དང་།།
བླལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་ལགས།།
རྣམ་ཤེས་བྱ་བའང་མ་ལགས་ན།།
ཚོག་གི་སྒྲོ་ཡུལ་གা་ལ་ལགས།།

ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དུ་བལྟ་བ་བཀག་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་ལ་རྩे་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷ་སྒོམ་རྣམ་པར་དག་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། མདོར།

སྐྱེ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་།།
ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ནི།།
གནས་བན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་།།
མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་མཆོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྒྲོད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་དཔྱོད་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཀློན་ཀ་སྒྲོང་བ་དང་། ཚགས་སྣང་སྒྲངས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།།
མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨོན་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པ་གཞན་སྣ་དབང་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དོ། །འོན་ཏེ་ཞེ་ན། དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་དཔྱད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་ནི་ཏེ་མ་རུང་ཞེས་སྐྱེ་བོ་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གླེན་གཞི་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།།
གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད།། ༡༡༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་སྟེ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་བཟློག་ཅམ་ཁོ་ན་འབྱས་བུར་བཞག་པ་མ་སོང་ངོ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། དཔྱད་པ་རྩོད་ཕྱིར་མིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཕད་པ་དང་བྲལ་བས་སྣྱོང་བར་མ་ནུས་ཏེ་རྟེ་རྟེས་བྱག་རི་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་པ་ལས།

ཚོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།
རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།།
འོན་ཀྱང་མི་ཡིས་བྱད་ཤེར་ལྟར།།
འདི་ཡིས་པས་ཀྱི་ཆོལ་བ་སྤེག །ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚགས་སྦྱར་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་རིགས་པ་ནི།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཚགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།།
གཞན་ནི་ཀྱི་ལྟ་ལ་འགྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བས་ལ་ཏེ།།
རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མ་ཐུ་ཞེས་ལར་འགྱུར།། ११८

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་སྡང་དྲག་པོས་རྩོད་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་རྟོག་པ་བཟློག་མི་སྲིད་པས་རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འགྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དེ་མ་པོག་པར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་རྩོད་ཆེད་དུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམས་བས་ལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་མ་ཐུ་ཞེས་ལར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཅུ་པ་ལས།

རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།།
དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།།
གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ།།
དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་གা་ལ་ཡོད།།

ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།།
གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲོད་མི་དགའ་ན།།
མ་ངན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ།།
གཉིས་སྤྲོད་ཞེ་བར་ཡོང་མི་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས།

གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད།།
ང་རྒྱལ་དང་ནི་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་དེ།།
ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྒྲུག་བསྔལ་རྟེས་སུ་མྱོང་།།

ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱོགས་བཏང་སྟེ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཐུན་ལ་གྲགས་པ་འཕགས་
པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀླལ་བ་དེ་ཐར་འདོད་ཀྱིས་བསྟེན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་
དགོས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོལ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཐར་པ་ཡང་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་འཕོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི
ཚེ་དེ་དག་མེད་ཅེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་ཅིང། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང། གཉིས་མིན་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་བརྗོད་པས་གང་དུ་ཡང་མི
རྟོག་མི་འཛིན་མི་རྩོལ་བར་བྱར་མེད་རང་བབ་ཆེན་པོ་མ་བཅོས་ལྷུག་པ་འདི་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང།

དེའི་ཚེ་ཆོས་བྱུག་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་གང་ཤར་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང
དྲན་པས་དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། ཏོ་ཚན་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྟར་སྣང་སྟོང་གཡག་སྟོང་རིག
སྟོང་ལ་ཅེར་ལྟ་ཅེར་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དབུ་མའི་ལྟ་སྒོམ་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱོད་བྱོལ་བར་མ་ཚད་པ་དཔལ
ལྡན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྲོག་སྙིང་གམྲབཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྙན་བརྒྱད་མར་མེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟམས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་རྣལ
འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་མཁན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དགག་པའི
རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།།
ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང།།
བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།། ༡༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཀག་ནས་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་རྣལ
འབྱོར་པ་ཡིས་འཇིག་ལྟའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཁྱོན་མོངས
རྣམས་དང་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་མྱ་ངན་སོགས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་ངང་ངཡིར་འཇོན་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱོན་མོངས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་

ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས་དགག་རིགས་ཤིང་། བདག་ནི་འཇིག་ལྟ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་སྲུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡུལ་ཅན་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཁོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ་ཞེས་འཇིག་ལྟ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཁོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲིང་པའི་འཁོར་ལོ་དར་དགས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་བས་འཇིག་ལྟ་སྒོ་བོང་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཐར་པ་རྒྱུ་བའི་ཐབས་བློ་ན་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་པ་ལྔས་དཔྱད་དེ་བདག་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཙོ་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག །ཕུང་པོ་དང་བོར་གཅིག་པའི་བདག་དགག །ཕུང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག །ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་དགག །བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་བོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བཙོ་བ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་གང་ཅས་ཅན་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ནི།

རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ལ།།
ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།།
བཅུད་ཀྱི་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།།

ཞེས་སྨྲ་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་བྱ་ཀྱི་ཏ་ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་དེས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལॊངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུས་ལॊངས་སྤྱད་བྱ་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་འབྱིན་པ་ནི། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོའམ་བློ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་བཅུད་ཀྱི་པོའི་ཚོགས་སོ། །བཅུད་ཀྱི་པོའི་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་བོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་སོགས་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདུན་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བལྟེས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བལྟེས་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་བཅུ་ཡིད་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་བཅུ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་

འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྲུར་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་མ་གྱུར་ཞིང་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་འདིས་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པས་འདོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཟ་བ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་བ་ནི།

ཟ་པོ་རྣག་དང་ཁྲོད་པོ་མིན་པའི་བདག།
ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།།
དེ་དག་ཕྱི་ལྟར་ཟད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།།
མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྲུར།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་གི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྣ་སོགས་ལ་བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུཉམ་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དག་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ན་འགོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་འདོད་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཟིན་ནས་གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་ནས་དེས་རང་བཞིན་ལ་བལྟས་པ་ན་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་རང་བཞིན་ངོཚ་བར་གྱུར་པས་བདག་གི་ཆེད་དུ་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྒྲ་རིམ་ལུགས་ལས་བཟློག་ནས་གཙོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཞ་བར་འགྲུར་ཏེ་གྲོལ་བར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་འགྲུར་ཞ་བ་ལྟར་བདག་ཞ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣག་པའི་དངོས་པོའོ། །རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་ནི་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱ་བ་ལ་སྨྲ་མས་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དེ་རྟུལ་ལྡན་སྣོ་ངར་སྟོ་བས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཁྱད་པར་དག་གོ།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་བྱེད་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟུལ་ལྡན་སྣོ་ངར་སྟོ་བས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །རྟུལ་ནི་བློ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལྡན་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་བ་དང་མི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྣོ་ངར་སྟོ་བས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་ཞིང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཆམཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྲུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།།

རང་བཞིན་འདི་ནི་བྱམ་པའོ། །འདི་ནི་སྙམ་བྱའོ་ཞེས་ཡུལ་འཕར་པ་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་བདག་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྔོག་བསྟལ་གྱི་ཆལ་ལྡན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བའི་ཆལ་ལྡན་སྐྱེ་སྟོངས་ཅན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཆལ་ལྡན་མྱན་པ་ཅན་ནོ། །ང་རྒྱལ་དང་པོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟའོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་ས་སོགས་འཕྱང་བ་ལྟའོ། །ང་རྒྱལ་གཉིས་པ་ལས་ལས་དབང་ལྟ་དང་དབང་པོ་ལྟ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བཅུགཅིག་གོ། ང་རྒྱལ་གསུམ་པས་ནི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།།

ཞེས་མྱ་ངྷེགས་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྡགས་ཤིང་། བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་ངྷེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་བློ་དང་བདེ་བ་དང་སྔོག་བསྟལ་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱུགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་འཛིན། འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། དེ་ལས་བཟློག་པ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་འཚའ་བ། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པ། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ། ཤེས་པ་ལས་སྣེ་ཞིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱ་བ་དགུ་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ།

གང་གི་ཚེ་སྣྲེས་བྱའི་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་སྔོག་བསྟལ་དུ་རྟོགས་ཏེ་བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་གཅོད་པའི་ཚེ། བདག་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།།

བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པོ་དང་། ཟ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ས་མས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་སྣང་། །ཁ་ཅིག་བསྒྲུམས་པ་དང་བརྒྱང་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་སྣང་། །རིག་བྱེད་སྣང་བ་དག་ནི་བྱུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཐ་དད་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་བདག་གཅིག་ཉིད་ལུས་ཐ་དད་པས་སྟོ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་། གསང་བ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། དགྱེ་པ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་སོགས་བཞི་པོར་འདོད་ཅིང་། རྒྱང་འཕེན་པས་ལུས་སྲོག་ངོས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་བདག་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། དགྱེ་པ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་པ་སོགས་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྣོན་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་སྣྲེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་རྟག་པ་དང་། དེ་ནས་ཚད་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་བཞི། བདག་གི་ངོ་བོ་དག་ག །ཞུང་པར་དག་ག །ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕད། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྣྲེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར།།
དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འདམི་རིགས་ལ།།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།། ༡༢༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་པ་དང་ཟ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྣྲེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བདག་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྣྲེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདམི་རིགས་ཏེ། དེའི་འཛིན་སྟངས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྟན་སྣྲེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གོང་མ་ལའང་དཔེར་སྟོར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞུང་པར་དག་ག་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཞུང་།།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།།
རང་གཞན་མ་སྣྲེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཞུང་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེའི་ཞུང་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཞུང་པར་ཟ་པོ་རྒྱ་དངོས་སོགས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་རང་ཉིད་ལ་གཞན་ལའི་རྟེས་དཔག་མ་སྣྲེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

ངག་དོན། བདག་རྒྱ་པ་མིན་ཏེ། མ་སྣྲེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྒྱགས་དཔེས་བདག་གི་ཞུང་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།།
ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུར་ཕྱིར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་སོ་སོར་བཟུང་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་རྟག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་འཛིན་པ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང།།
མི་འདོད་དེ་རིགས་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར།། ༡༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་རྟག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། རྟག་སོགས་ཀྱི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིས་པའང་མངོན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་བདག་དང་བདག་གི་བར་བལྟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དལ་བདག་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་སྟར་གོམས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ།།
དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།།
ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།།
དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད།། ༡༢༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་གཞན་གྱུར་གྱི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་དུ་བརྒྱད་མར་སྐྱེས་ཤིང་དུད་ཡང་རིང་པོར་དེ་ལས་མི་ལྷོག་པར་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟེ། དམྱལ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ཀྱི་འདོད་པའི་མ་སྐྱེས་རྟག་པའི་བདག་འདི་དང་། ཤར་ཚོར་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད་པའི་ལས་འཕྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་

མ་རྟེད་ཆུའི་རྒྱས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་སོགས་ཞེན་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་ལ། ཕུང་པོ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འཛིག་སྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་བཏགས་བཞག་གི་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འཛིག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་རྟོག་བཏགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་དང་ངོས་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོས་བཀྲུར་བ་སོགས་རང་སྟེ་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི།།
ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་ས་ཆེམས་གཅིག་འདོད།། ༡༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་བདག་ཏུ་ཕུང་པོ་ནི་ལྟ་ཅར་ཡང་འདོད། ཁ་ཅིག་ས་ཆེམས་གཅིག་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། བདག་ལྟ་མི་སྲོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཙོ་བྱེད་བཏོད་བརྗོད། སྒྲུབ་བྱེད་དགག །ཁང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་པས་གཙོ་བ། ལུང་གིས་གཙོ་བ། ཆུ་ལ་འཕྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཙོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་མངོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།།
མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།།
བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ།།
རྫས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར།། ༡༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཚོར་སོགས་དེ་དག་ཆེས་མང་བས་སོ། །སེམས་བདག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་སོགས་དྲུག་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་ཅིག་དུ་མས་བདག་ཀྱང་དེ་སྟེང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་ལས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཀུན་གཅིག་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བདག་རྫས་སུ་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དྲུས་གསུམ་གྱི་རྫས་སྒྲུབས་པ་ལ་ཕུང་པོར་བརྟོད་ཅིང་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་པ་སྟེ་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་གང་ཟག་གོ །ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།།
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཅེས་བྱའོ།།

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

ཡང་བདག་ལྟ་འཛིན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དེར་བལྟ་བའི་ཡུལ་རྫས་ཡོད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར། །འདོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འབྱུང་ཐོབ་པའི་ཐག་པ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་སྒྲོང་སྒྲོང་བར་མ་བྱས་པར་ཐལ། སྟོ་སེར་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་བདག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲུབས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མས་སྨོས་སྒྲུབ་གི་ཚོན་མོར་སྒྲུབ་ཀྱང་བདག་ལྟ་མ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཆོག་གིས་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བདག་ལྟ་ཡང་སྨོས་སྒྲུབ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོང་ཁྱེད་མཐོང་ལམ་མི་དགོས་པར་སྨོས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།།
མྱ་ངན་འདས་སྟོན་སྣོད་ཅིག་དག་ལ་ནི།།
སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།།
གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར།། ༡༢༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ལྷ་འཇོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཇོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟ་བས་བདག་ལྟག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྣྲ་བ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་རོལ་གྱི་སྣོད་ཅིག་དག་ལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་སྣོད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟོན་པས། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞིག་ནས་ལུས་གཞན་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན།།
དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།།
ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར།།
ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་བྱེད་པོའི་བདག་ཉིག་ནས་ཕྱིས་རྟེན་བདག་མེད་པས་བརྟེན་པ་ལས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷར་བདག་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་འགག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འདི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་འཇོག་ན་རང་ལུགས་ལ་དེའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཞན་གྱི་བྱགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ལྟ་བྱེད་ཕྱུང་ན་འཕོར་བར་མི་སྣྱེ་བ་བཞིན་རྟེན་བདག་ཚད་ན་བརྟེན་པ་ལས་འབྲས་ཀྱང་ཡན་གར་གནས་མི་ནུས་སོ་ཞེས་འཕེན་པའོ།།

ཡང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣོད་ཅིག་སྟོ་མར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྣོད་ཅིག་ཕྱི་མར་ལོངས་སྤྱོད་ན། བདག་སྟོ་ཕྱི་ཐ་དད་པས་གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ།།

བཤད་དོན། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་གྱི་དཔེ་མ་པ་ལ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་གང་ཟག་སྟོ་ཕྱི་སོགས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུའང་མི་སྣྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།།
སྟར་རྣམས་དཔྱད་ཚེ་རྒྱུ་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སྣོད་ཅིག་སྟོ་ཕྱིའི་བདག་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྟེམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་ན་ཡང་སྟར། བྱམས་པ་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་སུ་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ཚེ་སྣོད་ཅིག་སྟོ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྟན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༡༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་སྡེ་པ་དག་འདོན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་སོགས་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མི་རྒྱ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་དང་། ལུས་སྲོག་གཅིག་པ་དང་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྣ་མི་ནུས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ནམ་བདག་གི་སྣ་ཕུང་པོ་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་སྣེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མི་རྒྱ་པར་ལུང་སྟོན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མྱང་འདས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྟན་དུའང་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་མི་འགྱུང་བར་ལུང་བསྟན་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྟན་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཏུ་སྣ་བར་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དང། བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཁོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། གླེང་གཞི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།།
དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་སྒྲུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཚེ་ངེས་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་ལྟ་བདག་ཡིན་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གླེང་གཞི་སྤང་བ་ནི།

ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྣ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། བདག་མེད་མཐོང་ཚེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། བདག་མེད་མཐོང་བ་ན་ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་ཙམ་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་དུ་གཏན་ལ་འགྱུར་ཞེ་ན།

རྒྱ་བདག་སྲོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར།། ༡༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་སྒྲས་བདག་རྒྱ་བ་ཉིད་བཟུང་ནས་བདག་མེད་མཐོང་བས་བདག་སྲོང་བར་འདོད་ན་དེའི་ཁས་ལེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་གཟིགས་པའི་བདག་དེ་རྒྱ་བའི་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཕུང་པོ་བདག་མིན་ན་དེ་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ནའང་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་གལ་རུང་།

གཉིས་པ་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྲོང་བར་ཐལ་བ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡི།།
གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།།
སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།། ༡༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དང་བདག་ལྟ་སོགས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཞུ་བྱུག་དང་སྒྲང་རྩི་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མངར་པོ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཞུ་བྱུག་གིས་སྒྲང་རྩི་སྲོང་ན་མངར་བ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལ་སྲེད་པཱའི་ཕང་མི་ལྟོག་པ་བཞིན། བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་མི་རྟོགས་ཤིང་ཕུང་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།།
གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པས་རྟོག་གེའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགེ་སློང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅེས་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་རུང་། ལེན་པ་པོ་ཉིད་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགོག་སྟེ།།
གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།། ༡༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་བས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟའོ་ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་དེ་དག་གིས་བདག་མ་མཐོང་བོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་ཅིང་། མ་དཔྱད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལྟ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པར་འདིས་ཤེས་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་།།
མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།།
མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།། ༡༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟར་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་དོན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་དགག་པའི་ཚིད་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ཚོར་བདག་མ་ཡིན་ཅིང། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིའི་དོན་མདོ་སྡེ་མས་ནི་མ་དཔྱད་ཀུན་ཏུ་བ་ཏུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གས་པའི་བདག་འཛིག་ལྟའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ཕྱི་མས་ནི་དཔྱད་དེ་དེ་ཁོ་ན་རང་སེམས་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བརྟེན་ནས་གང་གས་པའི་བདག་དེ་འཛིག་ལྟའི་ཡུལ་ཕུང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའང་མིན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུར་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུའི་བདག་ཉེ་བར་བླང་བྱར་ཡང་མེད་པས་བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག །ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ཟླས་སུ་མ་གྲུབ། དེའི་ཕྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང། དེའི་ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི།།
ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལེར་ན། ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཤིང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དལེ་དེ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་བདག་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་ཡང་བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།།
དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༡༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་པ་ནི་མགོན་སོགས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱས་སུ་མ་གྱུར་པས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།།
བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན།།
ལེགས་དང་ངན་པ་བྱས་པ་ལ།།
བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན།།

ཅེས་བདག་ནི་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།།
མ་གས་པ་མཛོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བདག་འདུལ་བར་གསུངས་ན་ཆོས་པ་ཅམ་པོ་རྒྱས་སུ་མེད་པ་ནི་མགོན་མིན་ཅིང་། འདུལ་བཉམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཆོས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཆོས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེའི་ཞེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོས་གནས་རྣམས།།
ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་པ་ཆོས་པ་ཅན་ལས་ཐ་མི་དད་པས་མགོན་སོགས་ཆོས་པ་ཅན་ལ་འགྱུར་བོ་སྟེམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་གཅིག་དང་བདག་མི་འཐད་པ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྣྲ་བ་དག་གི་ཆོས་པ་ཅན་སོ་སོ་བ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གི་ཆོས་ལ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། གཟུར་བུ་སོགས་ཤིང་རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཆོས་པར་གནས་པ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས་པས་ཕྱང་པོའི་ཆོས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་མདོ་ལས།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས།།
ཁོང་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན།།
འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ།།
འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།།
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་ནི།

མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན།། ༡༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་དང་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཡིན་ཅེས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

དབྱིབས་ཤེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།།
ཁོང་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།།
སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།།
གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་འཕངས་ལོ་སོགས་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྡ་མིན་གྱི། འཕངས་ལོ་སོགས་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ན་ཤིང་རྡའི་མིང་རྟེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཙམ་བདག་ཡིན་ཅི་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་མིང་བཞི་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བདག་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།།
དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་རང་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་བླང་བྱའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འགྱུར་བ་རྒྱུ་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བྱམ་པ་དང་རྫ་མ་བན་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་ནི།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྐྱམ་བློ་ཡིན་ན།།
མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།། ༡༣༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ། ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ལས་གཟུགས་སོགས་ཉེར་ལེན་འདུས་ཙམ་ཡོད་སྐྱམ་བློས་སེམས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་རྒྱུ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྟན་བཅོས་ལས།

དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན།།
དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།།
བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན།།
མེད་པ་ཉིད་དུའང་དེ་མ་རེས།།

ཞེས་སོ།།

དེས་ན་གང་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱིས་ཀང་ཁོ་བར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་རིག་པ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཕྱུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཚུམེ།།
རྣྲུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།།
ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི།།
རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༣༥

ས་ཆེན་དང་ས་ཆེན་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།།
དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།།
དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཀཱུ་ཉིད་མིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བློ་དེ་རྣམས་ལ་མིན།། ༡༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཕྱུབ་པས་མདོ་སྡེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྲིས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་། རིག་པའི་སྲེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་བདག་དེ་ས་ཚུམེ་རྣྲུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ལ་

ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་ཆུ་དྲུག །ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་ཆུ་དྲུག་དང། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་ཆུ་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བཆྱད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་ སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ནི་ཚོས་དེ་ རྣམས་དང་གཞན་མིན་པའི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆོགས་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དེ་དག་བདག་ཏུ་མི་རྟོག་པ་དེའི་ཕྱིར་ ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་ པས་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་བཅད་ནས་ལེན་པ་མེད་པར་མྱང་འདས་ སྒ་འགྲུར་བས་བདག་མེད་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཆེས་མཛོས་སོ།།

གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མི་སྲོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་སྒྲུབ་གཉེན་དུ་མི་རིགས་པ་དང། དེ་དཔེའི་ སྒོ་ནས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབས་ཤིང་ཡུལ་མ་སྒྲུབས་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་མ་ ཡིན་པ་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་སྒྲུབས་པར་སྒྲ་བའི་མངའ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྲིད་དུ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དེ་སྲིད་ དུ་ངར་འཛིན་འཇུག་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བདག་བརྗོག་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ བཤད་པ་ནི།

བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྣ་བའི་བདག་སྲོང་ཞིང།།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འདམི་འདོད་པ།།
དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།།
ཅིས་ཀྱང་འཇིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཅ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྣ་བའི་བདག་མེད་ཤེས་པས་ཕུང་པོའི་ ཡུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་བོན་དཔྱིས་ཀྱང་འཇིན་ཅིས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོད་ ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བཏགས་པའི་རྣ་བའི་བདག་སྲོང་ཞིང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གང་གིས་རྟོམ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་ དོན་གཞན་རྣ་བའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འདམི་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་པས་ངར་འཛིན་ གྱི་རྟེན་དུ་ཐྱོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ལྟ་ལྟོག་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་ནི།

རང་ཁྱིམ་རྩི་གཡུག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།།
འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ།།
སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི།།
ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཐྱུར་ཞིད་དོ།། ༡༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། འགལ་ཞིག་གིས་རང་ཁྱིམ་གྱི་རྩི་གཡུག་ན་སྒྲུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་འདི་ན་གླང་པོ་ཆེམེད་ཅེས་སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ་སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་དགྱོད་ལྡན་དག་གི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འཐུར་བ་ཞིད་དོས་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་མེད་དོ་ཞེས་བག་ཕེབས་པར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྒྲུལ་གྱིས་ཟིན་ནས་མ་རྟང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་རྟག་བདག་ལྟོག་ཀྱང་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བདག་ལྟ་མི་ལྟོག་པས་འཚོར་བ་ཞིད་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཚོར་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕུང་པོ་ནང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།

ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།།
ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར།།
གཞན་ཞིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།།
གཞན་ཞིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོགས་པའོ།། ༡༩༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཕུང་པོར་བདག་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་མ།བར་གཞོང་དང་ཞོ་ལྟར་གཞན་ཞིད་ཡོད་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཞན་ཞིད་དུ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་པའོ།།

བཞི་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།

བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག།
ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྟོར་བ་མེད།།

གཞན་ན་གནས་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན།།
བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད།། ༡༩༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་ལྡན་པའི་དོན་སྟོན་པ་མེད་དེ། ལྡན་པའི་དོན་ཡང་གཞན་ཡིན་ན་ལྡས་བྱིན་གནས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའམ། གཞན་མིན་པ་ལྡས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཅེས་པ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པར་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གྲངས་བསྟན། དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་འཇོམས་ཚུལ་ལྷང་བར་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།།
གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།།
དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་ཕུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ།།
དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད།། ༡༩༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཅིང་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིས་བྱ་ལ་དོ་ཤལ་ལྟར་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནགས་ན་ས་ཞིང་གི་ལྟར་རྟེན་གཟུགས་ལ་བདག་བརྟེན་པར་རྟེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་ཡང་མེད་ཅིང། རི་གང་ས་ཅན་ལ་ཤིང་ཚོགས་ལྟར་རྟེན་བདག་ལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དབང་བསྒྱུར་བྱར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ཀུན་ཀྱང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་ལྟ་བདག་གིས་དབེན་པ་ལ་འཇིག་ལྟས་དེ་ལས་བརྒྱུ་ནས་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཞིས་བཟུང་བ་དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལམ་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་འདོད་དོ།།

འོན་བསྟན་བཅོས་ལས། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །ཅེས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པ་བདག་ལྟའི་འཇོན་སྟངས་ཞེག་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ཉེར་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་ལྟ་བས་དེ་འགོག་ཆེད་དུ་རྣམ་དཔྱད་ལྟ་པ་གསུངས་ཀྱང། མདོ་སྡེ་ལས་འཇིག་ལྟས་ཕུང་པོ་མ་བཟུང་བར་བདག་ཏུ་ཞེན་མི་ནུས་པས་ཕུང་པོ་ལ་འཇིག་ལྟས་འཇོན་སྟངས་བཞི་བཞི་འཇུག་པས་ལྟ་བའི་འཇུག་པ་ནི་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་དང་སྦྱར་བ་ནི།

ལྷ་རིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོ་རྗེ་ཡིས།།
བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ།།
འཛིག་ཚོགས་ལྷ་རིར་ལྷུན་སྒྲུག་ལ་གནས་པའི།།
རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ།། ༡༩༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིག་ཚོགས་བལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་འཛིག་ལྟའི་རིའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཡིས་བཅོམ་པ་ན་དམིགས་ཡུལ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱག་རྟོ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་འཕེལ་བས་དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ་ལྷུན་སྒྲུག་ལ་གནས་པ་མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་ཐོན་པ་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གོ།

ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཀུན་བརྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་མཐོང་སྒྲུབ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བརྟགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲལ་དུ་བརྟགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅིང་། འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པས་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

།བ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།
ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད།།
རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།།
དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།། ༡༩༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་མ་བུ་ན་རེ། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་གང་ཟག་
འཇིག་རྟེན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྣོ་འཇིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་
ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་རྒྱ་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་བྱེད་པོ་དང་ཟ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོར་འདས་བཅིང་ཐར
དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོས་ཤེས་བྱ་མིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་སྣོ་མཚན་དུག་བྱོའི་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་གྱི་
གཞིའམ་ཡུལ་དུ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བདག་རྫས་གྲུབ་དགག །བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན། དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་པས་མ་གྲུབ
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས།།
དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།
གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་འགྱུར་ན།།
སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར།། ༡༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
བརྗོད་མེད་དུ་མི་རྟོགས་པ་ལྟར་གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ།
རྫས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་འདའ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་
སེམས་དང་གཟུགས་ལྟར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱུམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།།
ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།།
བདག་གང་ཕུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།།
རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ།། ༡༩༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་པ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཕྱིར་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བརྗོད་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་པར་མི་བྱ་བར་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་པས་མ་གྱུར་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།།
མིན་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།།
དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་པ།།
དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་ཕྱིར།། ༡༩༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྫས་ཡོད་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ནི་རང་ལས་གཞན་མིན་ཅིང། གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ནི་རྫས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚོས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་གཞན་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དམིགས་པས་མིག་གི་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ཞིང། གཟུགས་དང་གཟུགས་མིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་འོ་མ་དང་ཆུ་སོགས་ལྟར་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཞིང། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྣ་ལས་གཞན་དུའང་འགྱུར་ལ། དེ་གཞན་ལའང་མཚུངས་ཤིང་དབང་པོ་ལྟའི་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་གང་ཟག་དབང་ཤེས་ལྟ་ཅར་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང། རེག་པ་དྲུག་དང། རེག་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཚོར་བར་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་ཟག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པས་མཇུག་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།།
ཕུང་ལས་གཞན་མིན་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།།
ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ནི་གཞིགས་ན་དེ་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྫས་ཡོད་མིན་ཏེ། དེ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡང་མིན་ལ། ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཡང་མིན་ཞིང་ཕུང་པོ་རྣམས་རྟེན་ས་ཡང་མིན་ལ། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། དཔེ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་རྟེན་གྱུབ་པར་འགྱུར།། ༧༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མས་གང་ཟག་འགོག་ན། ཅི་གང་ཟག་དེ་གཏན་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འཐུང་ཞེས་པ་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚད་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་ན་རྒྱ་མེད་སོགས་ལས་སྒྲ་བ་མིན་པ་བཞིན་བདག་ལ་དཔྱད་སྐབས་སུའང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བས་ལ་ནས་བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་ཅམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།།
གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་།།
ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།།
འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱེས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ།། ༧༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུར་བུ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་མ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་མིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ལ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པས་ལྡན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཡན་ལག་ལ་ཤིང་རྟ་བརྟེན་པའང་མིན་ལ། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟ་དེར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ཏེ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་
འདུས་པ་ཙམ་མིན་ཏེ་སྒྲོན་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན་ཏེ་འཚང་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་ན་ཤིང་རྟ་མི་རྟེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་དགག །ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་དགག །དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་དགག ।
དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི།།
སྐལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་གྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་གཟུར་བུ་སོགས་ཡན་ལག་སྐལ་བྱར་གནས་པ་ལ་
ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།
མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན།། ༧༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པས་ཏེ་དེ་དག་བསྡོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་
མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཀི་སྒྲས་ཚོགས་པ་
ཙམ་པོའང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དབྱིབས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག །བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀུན་ལའང
མཚུངས། རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་དང་། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པའོ། །དང

པོ་ལ་གཉིས། སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དང་། བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྔར་ཡོད་གྱུར།།
ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན།།
བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།།
ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༧༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་བཅས་པའི་སྔར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ཤིང་རྟར་རྟོགས་པ་ལའང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་ཡིན་ན། ཡན་ལག་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པ་ལ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར་ད་ལྟ་ཤིང་རྟར་བཅས་པའི་སྒྲིབས་སུ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་རྟ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུས་འདིར།།
འཕང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།།
འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་མ་ཡིན།། ༧༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་བཅས་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར་འཕང་ལོ་དང་སྦོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ལྟུམ་པ་རིང་བ་སོགས་སྔར་ཤིང་རྟ་མ་བཅས་པའི་སྒྲིབས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དབྱིབས་འདི་བཟུང་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།།
དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།།
འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཅི་ལྟར་འགྱུར།། ༧༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕངས་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་ཞེན་ན་དེ་ཡང་མི་འགྱུབ་བོ་ཞེས་གང་ཞིག་ཐུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བཏགས་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཙམ་གྱང་ལས་ལ་ལས་རྫས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གྱུར་བོ་སྟེམ་ན་མ་གྱུར་སྟེ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫས་ཅང་གྱུར་པ་མེད་པས་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀུན་ལའང་མཚུངས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། བྱམ་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།།
མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།
འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྒྱུ་བར་ཤེས་པར་གྱིས།། ༧༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་སོགས་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་དང་སྣུ་ཀུ་སོགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྒྱུ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཡོར་ལ་བཟའ་འདོད་ཀྱིས་ནྲེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་འབད་རྩོལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཀྱང་ཤ་ཟ་བར་མི་ནུས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཅི་བྱ།

གཉིས་པ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།།
བྱམ་བློ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣལ་རྫས་བརྒྱད་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་རྫས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ལ་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེབས་མི་རིགས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱེབས་མི་རིགས།། ༡༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་འདོད་པའི་བྱམ་སོགས་མི་རིགས་པས་བྱམ་སོགས་དེ་དག་གཟུགས་དབྱེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པས་བྱམ་སོགས་གང་གས་རྒྱུར་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་།།

གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་བ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་སུ་མ་རྟེད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་གྲགས་པས་འདོད། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་བཟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། ། དང་པོ་ནི།

འོན་དཔྱད་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ན་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཉོས་ཤིག་སོགས་མཐོང་བས་ཤིང་རྟ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ།།
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།།
རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།།
རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།། ༡༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་ན་ཤིང་རྟ་མི་རྟེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཤིང་རྟ་འཇོག་པ་ལས་གཞན་མི་སྣྲ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་སོགས་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ཁོ་བོ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དཔྱད་ན་རིགས་པ་རྣམ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟའི་རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པ་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟ་འདི་ར་འཕང་ལོ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན་འདི་པ་ཙམ་ཁོ་བོས་ཁས་ལེན་པས་མ་དབྱུང་བར་ཐ་སྙད་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འོས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱུང་བར་གྱགས་པས་འདོད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཡན་ལག་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཚར་གས་ཅན།།
ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན།།
སྒྲ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འང་གྱུབ།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གྱགས་པའི་ཆནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་མ་ཟད་རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འདིའི་མིང་ཡང་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན་གྱགས་པ་ལྟར་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་དེ་འཕང་ལོ་སོགས་ཆར་གས་ལ་བལྟོས་ནས་ཆར་གས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་གཟུར་ཐུ་སོགས་བླང་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱེད་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་འགྲོ་བ་འདི་དག་བསྟན་ཅིང་། རང་གི་ཉར་ལེན་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲ་བོ་རྣམས་ལ་གྱགས་པའི་ཡན་ལག་གི་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་གྱགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟགས་ཅིག། ༡༥ཀ

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉེ་བར་བླང་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆ་ཅན་དང་བྱེད་པོ་དང་ལེན་པོ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་གྱགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ཡུར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཐན་ཚུན་བལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་བཟློག་སྟེ་སྣ་ན་ཚད་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་གྱགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟགས་ཅིག། ཁོ་བོ་ཅག་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ནི་བལྟོས་ནས་བཞག་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་ཡོད་ལ། དཔྱད་ན་གཉིས་ཀ་འདོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་བཟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།།
ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ཡོད་མི་རྟེད།།
དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས།།
འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།། ༧༨༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མ་དཔྱད་ན་ཡོད་པས་དཔྱད་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་བཟོག་པར་འགྱུར་བས་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་ན་དཔྱད་པའི་ཚེ། རྣམ་པ་བདུན་ལས་གང་ཡང་རྩད་བ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་རྟེད་པར་འགྱུར་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་དཔྱོད་ཚེ་ཤིང་རྟ་འདིའི་ཡོད་པ་མི་རྟེད་དེ། ཤིང་རྟ་ནི་མ་རིག་པའི་ལོང་ཏོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོན་ལ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ཀ་ཐུབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་སོ། །མ་དཔྱད་པ་འདིར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ།།
ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཁ་བྱ་ཆོག་ནས་ཐལ་བ་ལ་སྟལ་ལ་མ་ཆོལ་བ་ཁྲོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལ་བསྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་པ་ན་ཡང་འཕང་ལོ་སོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་དོ་སྟེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཡོད་པར་གྱུར

པ་མིན་ཏེ། སྟར་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་འཕངས་ལོ་སོགས་སོལ་བྱར་མཐོང་བ་ན་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དབེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི།

ཤིང་རྟ་ཚོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དམ་བཞི་བཞིན།།
བློ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་སྲེག་ཡན་ལག་གོ། ༡༨༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབེར་ན་ཤིང་རྟ་མེས་ཚོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཚོག་ནས་མེད་པའི་དབེ་བཞིན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་གོས་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པ་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་ཚོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དབེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་གསུམ། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། དེའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་འགྱུར་བ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། ལས་དང་བྱེད་པོའི་ཐ་སྙད་འཚད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕྱང་པོ་དང་།།
ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྣྲེ་མཆེད་བྱུག་བརྟེན་ནས།།
བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕངས་ལོ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ཤིང་འཕངས་ལོ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་མི་གཅོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པས་དེའི་ཚེད་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང། ནང་གི་ཁམས་བྱུག་དང། དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྣྲེ་མཆེད་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་སོགས་དེ་དག་བདག་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལས་དང་བྱེད་པོའི་ཐ་སྙད་འཚད་ཚུལ་ནི།

ཉེ་ར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འདར་ཡིན།། ༡༨༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པོའི་རྣམ་གཞག་ཤིང་རྟ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་བརྗོད་དུ་བདག་གི་ལས་དང་བྱེད་པོ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཉེར་ལེན་ཕུང་སོགས་ནི་ལས་ཡིན་ཅིང་། བདག་འདི་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་པོའང་ཡིན་པར་མ་དཔྱད་པར་བཞག་སྟེ། བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཡིན་མིན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཕུང་པོ་ལེན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།

དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་།།
མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྱུ་འཕྲུ་མིན།།
འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།
ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད།། ༧༨༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ལ་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་རྟོག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱང་བཟློག་སྟེ་བས། བདག་ཅེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་འདས་པའི་སྒྲ་བར་བྱུང་བའི་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཀྱང་ཅིས།།
བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཕད་དོ།།
སྟོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ།།
དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་ན།།
ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕ་དང་འགྱུར།།
ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར།།
ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཅེས་སོ།།

སྟོན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་མིན་ཏེ།།
འདི་ལ་སྟོན་དུ་ཕལ་བར་འགྱུར།།
བདག་ནི་བྱས་པར་གྱུར་པའམ།།
འཕྲུང་བ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

བདག་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་མིན་ཏེ།

ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན།།
དེ་འཕྲུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན།།
ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར།།
ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

འདི་ལ་རྒྱ་པ་ཉིད་དང་མི་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ།།
ཞི་བ་འདི་ལ་གা་ལ་ཡོད།།
མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་པ།།
ཞི་བ་འདི་ལ་গা་ལ་ཡོད།།

གང་གིས་དེ་བཞིན་গা-ཞེগাས་ཡོད་ཅེས།།
འཇོན་པ་སྣྲ্গা་པོས་བཟུང་ཐུར་པ།།

དེ་ནི་མ་ངན་འདས་པ་ལ།།
མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ།།
ས་བས་རྒྱས་མ་ངན་འདས་ནས་ནི།།
ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས།།
བསམ་པ་འཕད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་སོ།།

བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།།
སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།།
ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

དག་དོན་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་བདག་ དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཏེ། མདོ་ལས།

མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི།།
འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་དེ།།
སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས།།
དེ་བཞིན་ས་དང་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམ་ཡོངས།།
དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གྱང་།།
མེད་པས་དེ་དག་མི་ཟད་དེ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས།།

ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ་གཞིས། བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དཔྱད་པར་བཏགས། དེ་གཞིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་བློ།།
རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།།
ངཡིར་འཛིན་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།།
མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ།། ༡༨༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་མི་རྟེད་ཀྱང་བདག་མེད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་ལྟས་འགོར་བར་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཞེན་ལ། རང་སྟེ་དག་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་དམ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་མེད་དུ་འཛིན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བར་བསྟན་པ་ཤེས་པ་དག་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བདག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་ལྟ་བུ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་ཀྱི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བདག་ཡིན་ཅིང་། བདག་དེའི་དབང་བསྟན་བྱའམ་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་དེར་ངཡིར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་གི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞིས་པ་དེ་གཞིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི།

བདག་མེད་ཀྱང་དེར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་དམིགས་པས་མིག་སོགས་ཉེར་ལེན་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཞིད་དག་ལ།།
བདག་དང་བདག་གི་སྟོམ་ཟད་ན།།
ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།།
དེ་ཟད་པས་ནི་སྒྲོ་བ་ཟད།།

ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།

ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་ཕུང་པོ་རྣམས།།
ངར་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་རྫུན།།
གང་གིས་ས་བོན་རྫུན་པ་དེའི།།
སྒྲོ་བ་བདེན་པ་གা་ལ་ཞིག།

ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པར།།
མཐོང་ནས་ངར་འཛིན་སྤོང་བར་འགྱུར།།
ངར་འཛིན་པ་དག་སྒོངས་ནས་ནི།།
ཕྱིས་ནི་ཕུང་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་དམ་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།།
དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།།
དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།།
རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༧༨༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྫ་མཁན་མེད་པར་བྱུམ་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་བྱེད་པོ་མེད་པར་ལས་མེད་དེ། བྱེད་པོའི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་ཉིད་ལ་ལས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོའི་བདག་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པར་བལྟ་ཞིང། འགོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ནན་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མ་དམིགས་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བས་ཉན་ར་ངན་དག་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་རྟེའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རྣམས་དབྱུད་ན་མི་རྟེད་ཀྱང་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱུམ་པ་སྟམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཐྲེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་།།
ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་ཕྲན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།།
དེ་བཞིན་གང་དག་སྒོ་ནས་སྒྲ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།།
གང་ཕྱིར་ཕུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ།། ༡༨༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་དེའི་ཉེར་ལེན་ཤིང་རྩ་དང་མཚུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟེ་བ་ནི། བྱུམ་པ་སྟམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཐྲེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་ཕྲན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་གང་དག་དེ་དག་ནི་ཤིང་རྩ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏིང། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་དག་རྒྱ་མཚན་འདི་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནས་སྒྲ་བོ་སྟེ་འགྲོ་བ་འདིས་བསྟན་དེ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་རྣམས་མ་བརྟགས་གྲགས་པས་བཞག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་རྩོད་པ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ནི་ངང་ལྟན་ཅིག་རྩོད་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་མི་རྩོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་པར་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་ནི།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤེར་ལ་སོགས་དང་།།
ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།

དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པའི་སྨོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།། ༡༨༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་ཞེས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཆགས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་སྟེ་ཕྱི་སྣང་ནས་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་ཏེ་བཙལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེང་། དཔྱད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་མ་དཔྱད་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པའི་སྨོ་ནས་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། ཀྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྟོ་བས་ངས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་བུམ་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ལྷོ་བ་ལྷིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་དང་མཐིན་པ་རིང་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་སྟམ་བུ་ལ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ།།

འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་སེམས་སམ་གང་ཟག་གོ། །མེ་ནི་སྲེག་པར་བྱེད་པའོ། །བུད་ཤིང་ནི་བསྲེག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་འདོགས་པས་ཤིང་རྟའི་དབེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བུད་ཤིང་ལ་བལྟོས་ཏེ་མེ་ཡིན་ལ། མེ་ལ་བལྟོས་ནས་བུད་ཤིང་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སོགས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིགས་པའི་དབྱད་པ་མི་བཟོད་པས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ཙམ་དུ་བསྟན། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་སྭས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མིན་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།།
གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།
འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་སོགས་བལྟོས་བཞག་གིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་བལྟོས་བཞག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་

ན་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པས་རྒྱལ་ཕ་སྟོད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེ་རྒྱར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཁྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ལས་འཛིག་གོ །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་བལྟོས་བཞག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ།།

གཞིས་པ་མིན་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྟར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྟོས།། ༧༨༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན་རྒྱུཙམ་འབྲས་བུ་སྟར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུཙམ་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་ལས་སྟར་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྟོས་ཤིག །སྟེ་མི་ནུས་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་རྒྱར་བྱས་ནས་འཐུང་གི། རང་གི་ངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྟོས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཞིས། དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟགས་ནས་དགག །འཛིག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ཕྱད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ།།
དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་གྱུར་ཞིང་།།
ས་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།།
གཞིས་པོ་འདི་དག་སྦྱངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། ༧༨༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་ན་ཕྱད་ནས་སམ་མ་ཕྱད་པར་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ཕྱད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་ཚུགས་དང་རྒྱ་མཚོ་ཕྱད་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་འདི་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་ཕྱད་པར་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱེད་ན་ནི་སྣ་ལྷའི་རྒྱས་མ་ཕྱད་པའི་ནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཀུན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཕྱད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཁྱེད་མི་འདོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་ན་བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྒྲངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་གསུམ་པ་ཡོད་པར་ འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་བསྒྲེད་པ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྒྲེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།།
ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བྱལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པར་མི་བྱེད་ན་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཡོད་པ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་ པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱར་འཇོག་པ་ལའང་རྒྱ་མེད་པར་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འཁལ་བ་ནི།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཚར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།། ༡༧༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲེད་ཅེ་ན། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣྲ་བ་ལ་དཔྱད་པ་ འདི་འཇུག་གི། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ཀུན་བརྫུགས་པས་བསྒྲེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བར་སྒྲེ་བ་མེད་ཀྱང། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལྟར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ གྱི་དངོས་ཚོས་འདི་ལ་དཔྱད་དུ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་བདག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་སོགས་བརྫུགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་ འགྱུར་ཞིང། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་དཔྱད་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དོར་ཡོད་པར་སྣྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚུངས་པ་འགོད་པ། དེས་ན་ ས་ན་འབྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། སྐྱོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ས་ན་འབྱིན་འདིས་ས་ན་དགྱུར་བ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར།།
ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ངོས་ཀྱིས་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་འབྱེན་འདིས་སྒྲུབ་དགྱུང་བ་དང་ཕྲད་ནས་སྒྲུབ་འབྱེན་ནམ་མ་ཕྲད་པར་འབྱེན། ཕྲད་ནས་ཡིན་ན་དེ
དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། མ་ཕྲད་པས་ཡིན་ན་སྒྲུབ་འབྱེན་མི་ནུས་པའམ་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་འབྱེན
པར་འགྱུར་ཞེས་སྟར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྦྱར་ནས་རྟོག་པ
གསུམ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་སྒྲུབ་འབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།

གང་ཚོ་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྟམ་འཇོམས་པ།།
དེ་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགྱུང་སྒྲུབ་ནི་འབྱེན་པར་ནུས་མ་ཡིན།། ༡༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཚོ་རྒྱ་འབྲས་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རྩོད་པ་དེ་ལ་བརྟགས་པ་འདི་མཚུངས
པས་རང་གི་སྒྲུབ་དགྱུང་བ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྟམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་འབྱེན་ཀྱིས་སྒྲུབ
དགྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྱེན་ཀྱིས་ཕྱུང་བའི་ཤུགས
ཀྱིས་ན་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྟོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚོགས་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟུགས་ཆོད་ཀྱི།།
རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།།
ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྒྲུབ་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བའང་ཡིན།། ༡༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྐྱོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུབ་འབྱེན་ཀྱི་ཚོགས་ལའང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཐལ
བ་མཚུངས་པའི་ལྟུགས་ཆོད་སྒྲུབ་འབྱེན་ལྟར་སྣང་གིས་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་གནས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟགས
པའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པས་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་རིགས་པ་འཐད་ལྟན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་ཀྱང་མ་ཕྲད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱིས་རྩོད

ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་པ་དང་། མ་ཕྱད་པར་མིག་གིས་རྟང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་བཟང་བས་མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་བསྟེད་པ་མིན་པ་ལྟར་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཕྱད་པར་འབྲས་བུ་བསྟེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་མི་བསྟེད་ཀྱི། འབྲས་བུ་རྟང་བ་ཁོ་ན་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ནི་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བཤད་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལཤད་ཕྱོགས་གཏན་མེད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པ་བཞད་གད་ཀྱི་ཚེད་ཙམ་ལས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཆོལ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྟ། ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྲུན་འབྱིན་གྱིས་སྲུན་འབྱིན་ནུས་པར་དབེས་སྟྲབ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་ཏྲོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས། ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གནོད་པར་མི་རིགས། སྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཏྲོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

> སྲུན་འབྱིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་སྲུན་ནི་འཕྱིན་བྱེད་དམ།།
> འོན་ཏེ་ཕྱད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཅེས་པ་འདིར་གང་ལ།།
> དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།།
> ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྒྲིད་མ་ཡིན།། ༡༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲུན་འབྱིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་པར་སྲུན་འབྱིན་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྱད་ནས་ཡིན་ཅེས་རང་ཚོགས་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པར་སྨྲས་ཟིན་པའི་ཞེས་པ་འདིར་གང་ལ་སྲུན་འབྱིན་དབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི། དབུ་མ་པ་བདག་ལ་སྲུན་འབྱིན་དབྱུང་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་རང་ཚོགས་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པ་འདི་ནི་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲུན་འབྱིན་དབྱུང་ཕྱད་མ་ཕྱད་གང་ལས་ཀྱང་སྲུན་ཕྱུང་བར་སྨྲ་བས་མ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྟེ་ལས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྟེ་ལས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྟེ་ལས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྟེ་ལས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཁོ་བོ་ནི་སྟེ་ལས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྟེ་ལས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྟེ་ལས་པས་ཀྱང་མ་སྟེ་ལས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་

ཤ་རིའི་བུ་ཕོའི་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་སྟོད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོངས་བ་
དང་ ། ཕྱིར་མི་འོངས་བ་དང།དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང། ས་བས་རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་སྟོད་དུ་
ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཕོའི་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས།

སྒྱེས་མ་སྒྱེས་ཀྱི་ཚོས་ཕོའི་པ་དང་མ་ཕོའི་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བཀག་ནས། མ་དཔྱད་པར་དངོས་པོར་སྟོང་བ་མ་
བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཅམ་དུ་སྟོང་ཞིང། རིགས་ཤེས་ཚད་མ་དང། འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲ་ཆོས་
རྣམ་སྟོང་ཙམ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་སྟོད་དུ་ཕོའི་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་སྲུན་འབྱིན་དགྱེ་ཕྱད་མ་ཕྱད་གང་
ལས་ཀྱང་སྲུན་ཕྱུང་བ་མ་གྱུབ་ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་སྟོད་དུ་སྲུན་འབྱིན་གྱིས་སྲུན་དགྱུང་བ་སྲུན་ཕྱུང་བར་བལྟོས་ནས་
འཇོག་པར་བྱེད་དེ། སྒྲུལ་བས་སྒྲུལ་པ་སྲུན་འབྱིན་པ་དང། སྒྲ་མས་སྒྲ་མ་སྲུན་འབྱིན་པ་དང། ཟླ་ལམ་དུ་རིགས་བས་མི་རིགས་
པར་སྒྲ་བ་སྲུན་འབྱིན་པ་དང། སྟོང་བས་ཆུན་པ་སྲུན་འབྱིན་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྲུན་འབྱིན་གྱིས་སྲུན་འབྱིན་ནུས་པར་པེས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྟེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིམའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།།
གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཚེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།།
ཉིམ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར།།
མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང།། ༡༧༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིམའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་གཟས་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཚུདཔ་ས་པར་ཤར་བའི་
ཉིམའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་ཚེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཉིམ་དང་ནི་གཟུགས་
བརྙན་བརྟེན་པའི་ཚུན་པར་ཕྱད་ནས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ན་ནམ་མཁར་ཉིམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང། མ་ཕྱད་པར་འབྲེལ་
མེད་དུ་འཆར་ན་དེ་གཉིས་པར་ཟློས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པར་ཡང་འཆར་བས་དཔྱད་ན་གཟུགས་བརྙན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རིགས་
མོད་ཀྱི། མ་དཔྱད་ན་ཚུདཔ་པ་དང་ཉིམའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྙན་དུ་དམིགས་པ་ཐ་སྟོད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞིང། ཉིམའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཉིམའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཉིམ་གཟས་རྟེ་ཙམ་དུ་ཟ་བར་རྟོགས་པ་དེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྲུན་འབྱིན་དགྱུང་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་བཞིན་སྲུན་འབྱིན་གྱིས་དགྱུང་བ་ཕྱུང་བར་
འཇིག་རྟེན་དུ་ཐ་སྟོད་འགྱུང་བའི་དཔེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དང།

མི་བདེན་བཞིན་དུལངར་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛོས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར།།
དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།།
སྒྲུབ་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།།
འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣར་ཡང་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཞིད་དུ་མི་བདེན་བཞིན་དུལངར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛོས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་བརྙན་དེ་ནི་བྱད་བཞིན་མཛོས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་མ་དཔྱད་པར་ཡོད་པ་ཅི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་རིགས་པས་དེ་ཞིད་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅ་གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་མི་ཤེས་པའི་དྲི་མ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒན་འབྱིན་གྱིས་གཞན་ངོར་སྒན་དབྱུང་བྱ་སྒན་འབྱིན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱགས་ཚུལ་གྱི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དབྱུ་མའི་ཆོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ན་དེ་བཟློག་ཆེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ནས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བཟློག་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་ཚད་མའི་གྲགས་བརྟོད་ཀྱི་རྟེས་བློས་ལས། དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཆོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དོན་དམ་པར་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང། ཐ་སྙད་དུ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་བླངས་ན་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཏེ། ཐལ་རང་གི་དབྱུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཁོ་ནས་འབྱེད་ཅིང།

གཞན་དུ་མ་དཔྱད་པ་ན་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་མི་གཅིག་པའི་བཞེད་པ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། འདི་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཐལ་རང་གི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་ཟབ་ཁྱད་ཡོད་པས། དེས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་རིལ་བ་ཁུར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སེང་གེ་ལ་ཞོན། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཤོད་སྟྲིན་གྱི་དཔྱང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ནས་བྱོན་ཏེ་ཇི་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་དྲང་དོན་ལས་བདེན་སྟེམ་དུ་མི་བཀྲིད་

དེ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པར་སྟོན་བྱེད་པའི་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་སྒྲུབ་པོ་ཅོག་གི་ལུགས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་གིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚ་མ་བསད་བྱ་ཞེང། །ཞེས་འཚང་པ་ལྟར་གོར་མ་ཆགས་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང།།
དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཞིང་འགྲུར་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོའང་ཡོད་འགྲུར་ན།།
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྟོར་བར་འགྲུར་ཞིག་ན།།
དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཚད་འབའ་ཞིག་ཡིན།། ༡༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཞིད་དུ་འགྲུར་བའི་ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཞིད་ཀྱི་གྲུབ་པའང་ཡོད་པར་འགྲུར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྟོར་ཞིང་སྟར་བ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་འགྲུར་བ་ཞིག་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངོ་བོ་ཞིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་མི་རིགས་པས་ཕྱི་མར་བྱས་པ་དེ་ཞིད་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་རིགས་པར་བརྗོད་པ་ལ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱ་ཆད་དེ་ཡི་ཚད་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤད་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མ་དཔྱད་པར་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་པ་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བཀོད་པས་གা་ལ་གནོད། དེས་ན་དངོས་སྒྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་བཏགས་བརྟག་ནི་རང་གི་རྟོག་པའི་རྒྱབ་ཀྱིས་བཀག་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་དེ། རང་འདོད་པའི་བཟློག་དོན་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ནོ་སྙམ་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང། རང་འདོད་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་གཞན་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སུན་འབྱིན་དབྱུང་སོགས་འདོད་པར་བསམས་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་སྒྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་དགག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྔའི་དོན་གཏན་མ་གོ་བར་རང་གི་རྟམ་རྟོག་ཁོ་ལ་བར་བསྒྲངས་ནས་དགག་པར་བྱེད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིག་དང་ཁབ་ལེན་སོགས་མ་ཕྱད་པར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབེ་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་ན་ཐལ་བ་མཚུངས་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

མར་མེས་ཕྱད་པ་མེད་པར་ཡང།།
གལ་ཏེ་སྲུན་པ་ཞེལ་བྱེད་ན།།

འཇིག་རྟེན་གྱིན་ལ་གནས་པའི་མྱུན།།
འདི་ན་གནས་པ་དེས་བསལ་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

རྩོ་ངན་ཚིག་ལས།

ཡང་ན་མི་དང་མ་ཕྱད་ཀྱང་།།
མྱུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ན་ནི།།
འདི་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པས།།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་མྱུན་སེལ་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཞོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཞུག་པར་ནི།།
ནུས་པ་ཆེས་སྣ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་གཅོལ་བྱེད།། ༡༧༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུ་མ་དང་མཉེལམ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་གྲུབ་པའི་དངོས་འཛིན་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཞུག་པར་ནི་ནུས་པར་ཆེས་སྣ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་འཇོན་པར་ནུས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཆེད་དུ་སུ་ཞིག་གིས་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་རང་ལྟན་སྒྲོས་ཀྱི་ཚོན་མོར་ས་བ་དར་སྲིན་ལྟར་རྟོག་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་གཏུམས་པའི་བར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བའི་རྒྱ་ལ་ཚུད་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་སྟར་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལས་དཀྲུང་ཡང་ཅི་སྟེ་འདིར་བདེན་འཇོན་གྱིས་བཅོལ་བར་བྱེད་དེ་མ་བཅོལ་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་སྤྲོས་འཇོན་གྱིས་བཅོལ་ཏེ། བཅོལ་ནས་སྟོ་བས་འགོར་བ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་

རྒྱ་མཚོའི་ཐ་གློང་དྲག་པོར་འགོར་འདུག་པ་རེ་སྟེང་རྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ནི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་པོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་དོར་བར་གྱིས་ཤིག །དེས་ན་འགོར་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟེས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། དེའི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་རང་དང་སྟོའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་པོ།།

ལྷ་པ་སྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི།

སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།།
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཚེད་དུ་འདི་གཏང་བྱ།།
སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་སྐད་སྟར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ།། ༡༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྟེན་འབྲེང་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་སྟོན་པ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པ་སོགས་སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། མ་ཕྱད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཚེད་དུ་སྲུན་འབྱིན་དབྱུར་སོགས་མཐའ་བཞིར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རིགས་པ་རྣམ་བདུན་གྱིས་མི་རྟེད་པས་ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟགས་ནས་སྲུན་མི་འབྱིན་ཀྱང་། མ་དཔྱད་པར་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཞེལ་བྱེད་དུ་སྲུན་འབྱིན་ནོ་ཞེས་འདི་རར་ཡང་སྲུན་འབྱིན་པའང་ཕྱེ་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མཐའ་བཞི་དང་རྣམ་པ་བདུན་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་སོགས་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྟེད་པ་དང་སྲུན་འབྱིན་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་རྟེད་སྲུན་འབྱིན་པ་མི་འགལ་ལོ།།

སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྟོག་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་བཟློག་པ་ཙམ་ལས་རང་ཕྱོགས་བཞག་ནས་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་སྟེགས་ཏུང་མིག་པས་དངོས་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུར་བས་དེ་ལ་ནི་སྲུས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་བྱེད་བྱས་པ་དེ་ཁྱབ་བྱེད་མ་བྱས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་དེས་པར་བཟློག་པ་སྟེ་བསལ་བར་བྱས་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ་ཞེས་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ནས་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཕྱོགས་བཟློག་པའི་བློ་ཕྱོགས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གཞན་ཕྱོགས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཞག་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་མ་བཞག་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགག་བྱ་ཡོད་བཞིན་དགག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྐད་སོགས་སྟར་བཤད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་སྒྲུབ་དུ་གྱོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཇོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཇོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

> བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར།།
> ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་ན། བདག་མེད་འདི་ནི་མདོ་བསྡུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གཏན་ལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཇོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ཡ་ཅམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟོམ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་དང་ས་མཐས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟར་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དུས་ཐུང་ངན་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྒྲ་མཆེད་སོགས་ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྟོམ་པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྲོད་པའི་ཇོན་མོངས་པ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་བསྟོམ་པ་ནི་ཡོད་ལ།

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དང་རོ་གཅིག་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཆོས་ཅན་དེ་སྟེང་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོག་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་ལ།

ཉན་རང་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ས་དང་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་ཟུང་དུ་མི་འཛིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡ་བྲལ་བར་བསྒོམ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་ལ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྟ་གཅིག་ཀྱང་མི་འཐུང་བོ།།

སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་སྟོང་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྣར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས།། ༡༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྣར་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྟེ་བཞི་དང་། བཅུ་དྲུག་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད།།
བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ།།
སྣར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།།
ཕེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞིད་པ་ཡིན།། ༡༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་མདོ་ལེ་བརྒྱད་མར་ཉི་ཤུ་དགྱུས་གཅིག་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་སེང་གིས་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ངེས་མཛད་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུས་མཐའ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུ་སོགས་ལས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་།

མདོ་ལེ་མང་ལས། ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང། ཡང་གྱུད་དུ་སྟོང་ཉིད་བཞི་གསུངས་ཤིང། དེའི་དོན་བཞི་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདུ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང། གནོད་འཇོམས་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་མ་བཞི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྣང་ཀྱང།

འདིར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་དང་པོར་བཅུ་དྲུག་དང། ཡང་བཞི་བཤད་པའི་མདོའི་དོན་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། བཞི་ནི་མདོར་བསྡུས་པར་དགོངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང། དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྣར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བཞིར་བཤད་ཅིང།

སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བཅུ་དྲུག །བསྡུ་ན་བཞི། ཤིན་ཏུ་བསྡུ་ན་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱན་ཛོ་བ་ཏུ་ཡིན་ཀྱི། དཔྱད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སོགས་ལྟར་ཏུ་བསྟད་པར་ཟད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

> གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད།།
> སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།།
> མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།།
> སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར།།

ཞེས་དང།

སྟོང་ངོ�།ཀུང་མི་བརྗོད་དེ།།
མི་སྟོང་ཞེས་ཀུང་མི་བྱ་ཞིང་།།
གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།།
གང་གས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྨོས་པ་དང་བཅས་པས་བཅུད་བྱ་ཆུ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོའོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།།
ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།།
དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྣ་དང་ཕྱེ།།
ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ།། ༡༥༧

ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།།
འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།།
མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།།
རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད།། ༡༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཅེ་ན། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་གི་ཕྱིར་མིག་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མཚན་དུག་པོ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་གངོད་ནས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་དཏུད་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པར་བདེན་གཉིས་བཟློས་ནས་འཇོག་སྒྲབས་དེར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཐུང་བ་ཇི་བཞིན་པར་སྣ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱགས་སྟེ་སྟོང་པའི་དབུ་མ་པ་དག་མ་དཏུད་པར་བདེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྱགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇོག་པ་ན་མིག་སོགས་དུག་གི་རང་ངོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོའམ་ཚོས་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཚོས་ཅན་མིག་གི་རང་ངོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆལ་ཐ་སྙད་དུ་རྙེད་གི། ཚོས་ཅན་མིག་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་གཞན་ལ་བཟློས་ནས་མིག་གིས་བཟློ་བར་བྱ་བའི་གཞན་འགྱུར་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཆལ་དེ་ཐ་སྙད་དུའང་མི་རྙེད་སྟེ། ཐེར་ཟུག་ནི་ཞ་ཀུ་ཏསྦ་ཞེས་ཀུ་ཏ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་སྦ་གནས་པ་དང་། ཞས་བཀག་པ་ལ་འཇུག་པས་མིག་རང་ངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་སྟེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཟློས་པའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ནང་གི་འབྲས་བུ་མིག་སྒྲ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཐེར་ཟུག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མདོ་དོན་ལ། ཀ་ཁི་སྟང་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུ་ཏ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞ་ཀུ་ཏ་སྦ་སྟེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྟེ་ཇི་ཞིག་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མཐར་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་གནས་ལུགས་དེ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྱུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས།།
འབྲུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།
རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར།།
རི་ལྟ་བུར་ན་རྩང་བར་འགྱུར།།
རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།།
གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།།

ཅེས་འབྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།།
ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།།
སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།།
ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།། ༧༥༣

གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།།
ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྒྲ་མཚན་དྲུག་གི་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།།
ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ༡༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིད་བྱེད་གཉིས་ཅར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་ནི་དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་ཁོག་པ་དང་། འཕགས་སེང་དབང་རྟེན་ལ་འདོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པའོ།།

བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།།
མ་ཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།།
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།།
ངོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན།། ༡༢༥

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།།
སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།།
སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི།།
འཇོན་པ་བློ་གྲོ་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་དབུས་མཐའ་དང་། རྒྱུ་སྟེ་དང་། འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ཀྱང་། འདི་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་མདོ་ཇི་ལྟ་བར་འདུས་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་མ་ཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་མེད་པ།།
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ།།

སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ནམ་དགག་གཞི་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཐུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཇི་ནང་པ་དང་དགེ་ལྡན་པ་བཞིད་པ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང། འདིར་

མི་སྟོང་བའི་ཆོས་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ཙམ་དང་གཞི་གྲུབ་ཙམ་དུའང་ལ་འཕད། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་ སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཞམ་བདེན་པར་ མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་གཞི་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར།།
སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་ བསྟན་པར་མཛད།།
གང་ལའང་དེ་ལ་འཛིན་ཡོད་པ།།
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨོད་པར་མཛད།།

ཅེས་དང་།

འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྲུང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ངས་གསུང་ རབ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཅམས་ཆེས་བཤད་དོ། །འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནི་བླའི། མདོར་བའི་ངརྒྱལ་ ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྲུང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རྩང་བོ་ཞེས་བགས་བཤད་དོ། །འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ ན་མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྨན་བཏང་ནས་སྨན་དེས་དེའི་ནད་ཐམས་ཅད་བསྲོད་དེ། སྨན་ལྷོ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན་འོད་ སྲུང་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ནད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ལགས་ཏེ། གང་ སྨན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྲོད་ནས་སྨན་ལྷོར་མཆིས་པ་ཉིད་མ་བྱུང་ན། མི་དེའི་བྱོ་ནད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེར་འགྱུར་ལགས་ ས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ ཡིན་ན། འོད་སྲུང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རྩང་བོ་ཞེས་བགས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྨྲག་པོ་བཀོད་པ་ ལས།

རི་རབ་རི་བོ་ཙམ་གྱུར་པའི།།
བདག་ཏུ་ལྟ་བས་མི་གཙོ་ཀྱི།།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གཙོ་པ་ནི།།
ངརྒྱལ་མི་བདེན་བརྟགས་པས་ས།།

རྣལ་འབྱོར་སྒྲོལ་པ་སྟོང་པ་ཉིད།།
གནས་མེན་པ་ལ་སྒྲོར་མི་བྱ།།
གལ་ཏེ་གནས་མེན་སྒྲོར་གྱུར་ན།།
བདུད་རྩི་རྒྱ་ཆུ་འཕྱང་བ་ཡིན།།

ལྷ་བ་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་།།
ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི།།
ལྷ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར།།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཐོས་ཀྱང་།།
ལ་ལའི་ལྷ་བ་མ་ཞིག་ན།།
གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་ཅན་ནོ།།
སྨན་པས་བཏང་བའི་ནད་པ་བཞིན།།

ཞེས་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་མཁན་གཞག་ལ་བློའི་སྣབས་སུ་གཞན་སྟོང་ལ་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཡང་། རྟེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་སྣབས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དག་མཁན་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་བཞག་ལས་གཞན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱས་གཟུགས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་སྟོང་བདེན་མེད་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཞི་སྨན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནད་མ་ལུས་པར་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨན་པ་ཆེན་པོ་ཛཿགས་པའི་ཐར་པ་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས། རྟེན་ཚོས་ཅན་དང་། སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི།།
མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།།
ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་མྱ་མཐའ་ནི།།
མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད།། ༡༢

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུན་རྣམས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོར་སྟེ། ཕྱོགས་ལས་ལོགས་སུ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་པོ་རིར་ཡང་བྱམས་སོགས་བསྟོམ་ན་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་བསྟོམས་པས་ཚད་མེད་པའི་དབེ་ཡིས་གནས་པས་མ་མཐའ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།

འདི་དག་བཅུ་ཚར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཏེ།།
ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།།
ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས།། ༡༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་དག་བཅུ་ཚར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཏེ་བྱ་བ་བ་སོགས་ཕྱོགས་རྣམས་ཚད་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྫས་སོ་སྐྱམ་དུ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དག་གི་འཛིན་པ་བློ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

དེ་ནི་དགོས་པ་མཚོག་ཡིན་པས།།
དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན།།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།
དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ།། ༡༥ཀ

མྱ་ངན་འདས་དང་ཟློ་ཅན་ཀྱི།།
འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
དོན་དམ་མཁྱེན་པས་དོན་དམ་པ།།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད།། ༡༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མྱང་འདས་དེའི་དོན་དམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། པ་རམ་ཨཏྲ་ཞེས་པར་མ་ནི་དམ་པའམ་མཆོག་ལ་འཇུག་གི། ཨཏྲ་ནི་དོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་དགོས་པ་དང་ཡུལ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། མྱང་འདས་དེ་སྒྲུས་བྱའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མྱང་འདས་དེའི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་དང། དངོས་མེད་དང། གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་མཉྫེན་པ་ས་ངར་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དེ། ཕྱི་སྣྲས།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང།།
བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན།།

ཅེས་ལྷན་ཕ་ཚས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་བྲལ་ཕ་ཚས་དེ་སྙེད་དུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་དང། ཆལ་འཕྱོར་སྟོང་པ་མྱང་འདས་འགོག་བདེན་བདེན་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ཆུམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།།
འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང།།
དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས།། ༡༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཆུམས་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ལ་སྒྲ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།།
དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང།།
དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།། ༡༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་ཐོག་མར་སྒྲ་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟག་འཇོན་བརྗོག་པའོ།།

དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།།
དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།།
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན།། ༡༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དོ། །ཁ་ཅིག་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པའང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་གོ།།

བཅུ་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཐོག་མ་དང་བོ་ཐ་མ་མཐའ།།
དེ་དག་མེད་པས་འགོར་བ་ནི།།
ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད།།
འགྲོ་འོང་བྲལ་ཕྱིར་རྒྱུ་ལམ་ལ་ཡང་།། ༡༥༤

ཐོད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།།
དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།།
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།།
བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་འདས་པར་བསྟན།། ༡༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོར་བ་ནི་ཐོག་མ་ཕ་མ་མེད་པར་བརྟེད་དེ། ཐོག་མ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ནི་མཐའ་སྟེ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། ། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པོར་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དོན་ལ་མི་བཟུང་གི། འགོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇོག་གོ །སྒོ་ལམ་ལྔ་བྱའི་སྒོ་ནས་འདི་དེའི་ངོས་བཟུང་པ་ཉིད་གང་དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་འདས་པར་བསྟན་དོ། །ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་བྲལ་བ་ལ་སྟ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།།
འབོར་བ་ལ་ནི་འདས་པར་བརྟེད།།
དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ།།
འགའ་ཡང་འབོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ།། ༡༥༦

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།།
དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།།
དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ།།
སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེད།། ༡༥༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འབོར་བ་ལ་ནི་འདས་པར་བརྟེད་ཅིང་དོར་མེད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ་དོར་བྱ་མིན་ཅིང་འགའ་ཡང་འབོར་བ་མེད་པ་བླང་བྱ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེད་དོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོས་ཉོ་ཉིད།།
གང་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་རང་སར་རས་རྒྱས།།

རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།
མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ།། ༡༥༢

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོའོ་ཉིད།།
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།།
དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད།། ༡༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོའོ་ཉིད་དེ་ནི་གང་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་དེ། དེ་དག་བྱོན་རྩང་མ་བྱོན་རྩང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོའོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མིང་བཏགས་པའོ།།

འོན་དབྱ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྡ་འདི་ར་མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་སོགས་ལའང་རང་བཞིན་དུ་བརྫོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འཕགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟེ། མ་དཔྱད་པ་དེར་བརྫོད་པ་མི་འགོག་མོད། འོན་ཏེ་ཚ་སོགས་འཕགས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་བཅོས་མིན་བཟློས་མིན་ཡིན་དགོས་པས་ཚ་སོགས་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འཕགས་པས་བྱས་ཟམ་སྟམ་པར་དོགས་གཞི་ཡོད་དེ། དེས་བྱིས་པའི་དུས་མ་རྟོགས་ལ་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དེ་འཕགས་པས་མ་མཛད་པས་མ་བྱས་པ་དང་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་བཟློས་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱི། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དེ་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ངོའོ་དང་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

།ཐམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རིག་རྟྭ་དང་།།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རྟྭ།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས།། ২০০

ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་འི་ཁམས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པ་བྱུག་དང། རེག་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བྱུག་དང། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བསྟན་དོ། །ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དག་གིས་དབེན་ཞིང་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རེག་བྱུག་ཚོར་བྱུག་འདུས་ཀྱང་རེག་བྱུག་དང་ཚོར་བྱུག་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་ནི་དེ་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྫུ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་འདུས་ཀྱང་དེ་དག་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་ནི་ཕྱི་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཀྱང་བསྡུ་ན་དེ་དག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ། ངོ་བོས་མདོར་བསྟན། ཚོས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། རྟེན་བསྡུ་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་གྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་རྣང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད།། ২০১

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རྣང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་བར་དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང། རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང། སྐྱེ་མཆེད་དང། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྣང་མཚན་ཉིད་ཅན།།
ཚོར་བ་སྡུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།།

འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།།
འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ།། ༢༠༢

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།།
རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།
ཕུང་པོ་སྔོན་བསྟལ་རང་མཚན་ཉིད།།
ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་གདུགས་འདོད།། ༢༠༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་རང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ན་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོར་བ་ནི་དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་སྨིན་སོགས་བོགས་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྔོན་བསྟལ་གསུམ་གང་རུང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུལ་གདུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་ནི།

སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུགཉིས་པོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔོན་བསྟལ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།
དེ་ནི་འདུ་འཛོད་མཚན་ཉིད་དོ།། ༢༠๔

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་དེ་ནི་འདུ་འཛོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱན་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕར་ཕྱིན་དང་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཏུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།།
བྱོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།།
བ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ།། ༢༠༥

བསམ་གཏན་སྙོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།
ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བྱུག་རྣམས་ཀྱི།།
མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༢༠༨

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།།
དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།།
དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།།
མི་འཁྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས།། ༢༠༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཞོན་འཚེ་སྤོང་ཞིང་ཕན་འདོགས་པས་ཉོན་མོངས་པས་གཏུང་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཟོད་པ་ནི་གཞོན་ཞྭད་ལ་ཁྲོ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཐ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྙོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་

བརྟོད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འགྲུགས་པ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་སྣང་བས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན།།
ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་སྨྲོ་གསུམ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།།
དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད།། ༢༠༤

མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ།།
གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུག་བསྔལ་དང་།།
གཏི་མུག་མེད་.....།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྨྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཉེ་བར་མ་སྦྱགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྨྲོ་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྨྲོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། རྣམ་ཐར་སྨྲོ་གསུམ་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྨོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །སྒྲུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དམིགས་ཡུལ་

གསུམ་པོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་སོགས་པའི་ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་ལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར
བརྗོད་དོ།།

བཞི་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

""""""

མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞུད་པ་ནི། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དྲུག ཐོག་བས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། ས་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ས་དས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ཐོག་བས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།།
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཐོག་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་ནི།

སྒྲོ་བ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི།།
ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།། ২৭০

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་བ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི། ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། ཚོས་འདི་བྱང་མ་ཆུབ་བོ་ཞེས་རྒོལ་བ་མེད་པར་རང་དོན་རྫོགས་པའི་ཚོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ངས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་ཟག་པའི་རྣམ་པ་འདི་མ་ཟད་དོ་ཞེས་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པར་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བར་ཚད་ཀྱི་ཚོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱང་བར་ཚད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པར་གཞན་དོན་བར་ཚད་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ངས་སྦྱིན་བསྲུང་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱང་སྦྱིན་བསྲུང་ལས་ངེས་པར་འགྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒོལ་བ་མེད་པས་གཞན་དོན་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་སྲས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྲུར་བར་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།།
སྒོ་བས་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཚད་འགྱུར་གྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་སྒོ་བས་པ་ལ་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པའམ་ཤུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཡུལ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ནི།

འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉིར་སྒྲུབ་པ།།
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། ২১১

སྙིག་བསྟལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲོལ་བའི།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་དག་ཉ་བ་ནི།།
རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་བཏང་སྙོམས་ནི།།
མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ།། ২১২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཉེབར་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སྙིག་བསྟལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་དུས་ཐམས་ཅད་པར་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་མ་འདྲེས་པ།།
བཐུད་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག།
གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།།
དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད།། ২১৩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུད་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དག་བཅོ་བརྒྱད་དེ། སྟོང་པས་བསྟན་པ་དྲུག་ནི། སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་མི་མངའ། གསུང་ལ་ཅཅོ་མི་མངའ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ། ཕྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ། འཁོར་འདས་བླང་དོར་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའོ།།

རྟོགས་པས་བསྟན་པ་དྲུག་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། ཁྱོད་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསུམ་ནི། སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐད་པའོ། ཁེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པའོ།།

དེ་དག་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བས་གླགས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འཕྲོགས་ཤིང་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

དྲུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།།
མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།།
གཞན་ནི་ཉེ་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།།
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ།། ২৭৬

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕུང་བམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཉན་རང་གི་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉེ་ཚེ་བ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་བསྟུ་ཞིང་སྟོངས་ཚུལ་གྱིས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་།།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད།། ২৭৫

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

བཅོ་ལྔ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ང་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།།
འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།།
གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།།
དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད།། ২৭৬

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།།
དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།།
ཐེར་ཟུག་གནས་མེན་འཇིག་མེན་པས།།
མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།། ২৭৭

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་ལྟར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཅིང་། སྐད་ཅིག་མཉང་ཐོག་མཐའ་དབྱས་གསུམ་གྱིས་དཔྱད་ན་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། འདས་པ་ཞིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གང་ལ་དུས་གསུམ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མིན་པ་དང་འཇིག་པ་མིན་པས་མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།།

བཅུད་བྱུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཀུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།།
འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།།

འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།།
སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ།། ༢༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་པའི་ངོས་མེད་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དོ།།

དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་དང་པོ་དྲུག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། དེ་འོག་བརྒྱད་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སྒྲོ་སྐྱར་སྒྲང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བས་ལ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཏུལ་བྱ་དག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དགེ་མ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོས་སྟོང་པ་འདི་ཁོ་ན་ཟབ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་ཚུལ་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྣོ་ཇེ་ཕྲེང་བ་དང་། ས་སྒྲ་ཀའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། དབུས་མཐའ་རྒྱ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྟོན་ཚུལ་མཐུན་པར་སྣང་ནའང་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདི་ནས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།།
ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།།
དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།
དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།། ༢༧༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་དེའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

མདོ་རང་བསྟན་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།།
འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན།།
དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།།
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ།། ২২০

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི་མདོ་རང་བསྟན་ན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལ། དངོས་མེད་དེ་ཉིད་དང་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྟེན་དོ།།

གསུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།།
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།།
འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།།
རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན།། ২২১

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་བྱས་པས་ན་རང་བཞིན་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན་དོ།།

བཞི་པ་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

མདོ་ལས། གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་རྡུབ་མ་བྱང་ཆུབ་རྡུབ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་དང། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང། ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་དང། གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ་གཞན་ཀྱིས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་བའམ།།
མ་བྱང་ཡང་རྡུབ་དངོས་སུ་ནི།།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།།
གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།། ২২২

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།།
དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འགྲུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཅིའི་ཏོར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་སམ། ཡེ་ཤེས་ལྷལ་དུ་བྱུང་བས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་སྒྲ་དང་། གཞན་སྒྲས་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟའི་རང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བདག་གཞན་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གང་གི་ཡང་རང་གི་ངོས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རང་ངོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། སྒྲར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་འཕགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་གྱི་ངོ་བོའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་གསུང་སྒྲ་བའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་འགོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཡང་དག་མཐའ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།།
དེ་དག་དེས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།། ২২৩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་མདོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱོས་ནས་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པོ་དེ་དག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་རྣོད་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ།།

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འཇུག ། སྟོང་ཉིས་ཐེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ། ས་གོང་མར་འཕགས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟིར་གྱིས་སྟོང་བ་གསལ་བྱས་པ།།
རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲ་རྡར་བཞིན་དུ།།
སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།།
རྟོགས་དེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱོ།། ২২৯

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྟག་པར་གནས་པའི་ཐེམས་དཔའི་ཕྱན་མོར་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུལ་བྱང་བརྗོད་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས་བྱང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཟིར་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱི་སྒྲུན་པ་བཅོམ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཐེམས་དཔའི་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲ་རྡར་ཕྱི་ནང་སྒྲིབ་མེད་དུ་མཐོང་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་འགོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་སྟོང་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་བྲལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱོའོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིས་ཐེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱུ་ཀུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི།།
འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱེ་བར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྒྱུ་ཀུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་ནུས་པ་ཕོབ་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྟོར་བ་དང་ཉིས་ཀྱི་དུས་ན་འགོར་བར་གཏོགས་པའི་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱེ་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ས་གོང་མར་འཕགས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི།

དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྒྲུས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་བཅས་ནི།།
མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཡིས་ཚམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།། ২২৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་ས་བྱུག་པ་དེའི་གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་བདེར་གཤེགས་གསུང་སྒྲུས་ཉན་ཐོས་དང། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་བཅས་ནི་རང་རྒྱལ་ཏེ་མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲུར་ཚུལ་ནི།

ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།།
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྒྲེ་བོའི་ངང་པ་ཡི།།
མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྩྭ་ཞུགས་སྟོབས་ཀྱིས།།
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ།། ২২৬

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་སྦྱར་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འབར་བ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཡངས་རང་དོན་གྱི་ཏི་མ་མེད་པས་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ས་བྱུག་པ་བ་དེའི་རང་གི་གདུལ་བྱ་སྒྲེ་བོའི་ངང་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་ཡི་མདུན་དུ་བདར་ནས་ཆོས་ཤེས་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩྭ་ཞུགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་ཏིང་མི་དཔོག་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། ।
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མདོར་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ||

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།

བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ནི།

རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྣོད་ཅིག་དང་།།
སྣོད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།།
ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ།། ༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྣོད་ཅིག་དང་སྣོད་ཅིག་ལ་ནི་ས་བྱུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་པར་མངོའི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ།།

འདིར་མདོ་ལས། འགོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གིས་ཚོགས་བྱུག་བཀག་པའི་འཕགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འདོད་ཅིང་། བྱ་སྒྲས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཟླས་གྱུབ་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲ་མཚན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་རྟེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བཏུན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བཏུན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པས་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བར་གནས་པར་འདོད་པས་ཚོགས་བདུན་འགོར་བཅས་བཀག་པའི་ཕུང་པོའི་གནས་སྣབས་ལ་བཏགས་པའི་ལྷན་མིན་དུ་བཤད་ཅིང་།

འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་ཐུས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདིར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།།

དེས་ན་ཁན་རང་ནི་འགོག་སྟོམས་ལ་ཡུན་རིང་མོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་ནས་སྣོད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྟང་བས་ཁན་རང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྣོད་ཅིག་གཅིག་ལ་ལྟང་འཇུག་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གོང་དུ་དཔྱད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྣོད་ཅིག་གཅིག་ལ་འགོག་པར་འཇུག་ནུས་མི་ནུས་དང་། སྣོད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེ་ལས་ལྟང་ནུས་མི་ནུས་ལ་བརྟོད་དེ། སྣོད་ཅིག་གི་ཡུན་ལ་ལྟང་འཇུག་གི་བྱེད་པས་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་ལྟང་འཇུག་གང་ཡང་རྩད་བ་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་སྣོད་ཅིག་མ་མང་ཙོའི་ཡུན་འགོར་བའོ།།

ས་བརྒྱད་པར་ནི་སྣོད་ཅིག་གིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣོད་ཅིག་གིས་ལྟང་བར་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྣབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེར་ནི་རྩོལ་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕུལ་ཆེས་ཆེབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ལ་སྣོད་ཅིག་རེ་རེ་ལྟང་འཇུག་ནུས་པ་དེས་ན་དེའི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕོད་བོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་ཡུལ་ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་ལ་སོགས་པར་བརྟོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ།། ||

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་གཉིས། སའི་ངོས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ཡང་སྟོར་དགེ་ལས་ལྟག་ཕོབ་བྱའི་ཕྱིར།།
གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།།
མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེའི་འཇུག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་སེམས་དཔའ་དེའི་སྟར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྟག་པ་སྟེ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕོབ་པ་ནི། ས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཕོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྟག་པ་ཕོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་གླུ་ཆེན། རྒྱ་མཚོ་དང་མ་ཕྲད་པ་ན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་ལ། ཕྲད་མ་ཐག་རྟུང་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར། དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཚོད་པ་དེའི་སྟོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ས་བརྒྱད་པ་ཕྱིན་ནས་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བགྲོད་པའི་དགེ་བ་དེའི། སྟོན་མ་དག་པ་ས་བདུན་དུ་བསླལ་པ་འབྱམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བས་ཀྱང་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་མི་སྟོམས་པར་མདོར་བཤད་ཅིང་། དེས་ན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐུན་ལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལམ་བགྲོད་པ་སྤྱར་བུལ་ཡོན་ཏན་ཕོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། སྒོ་གསུམ་བློ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ། འཕོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཏུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད།། ༧

ཅིས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱངས་མེད་བཅུ་བཏབ་པ་གང་དེས་རྒྱབས་འདིར་ཤེས་ཏུ་དགེ་བར་འགྱུར་བས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཆེས་ལྷག་ཅིང་ས་འདིར་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ས་བཞག་སྟེ། དགེ་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། བཅུ་པར་འགོར་ལོས་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་རོ།།

ས་འདིར་ཁོན་མོར་ས་དང་མཚན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྦྱངས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འགོག་སྟོམས་ལས་མི་ལྡང་བ་ལ། དེར་དུས་མིན་པར་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་ནས་མྱང་འདས་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པས་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བསྐུལ་བ་ནི། དེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཁེ་དག་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས་དེ་ལ་བཙོན་འགྲས་ཙོམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྨོང་བར་མཛད་དེ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་མྱང་འདས་དེ་མྱང་འདས་གང་ལ་འཛིག་སྟེ་ན། ཁེ་སྣང་ལས། འོན་དེའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིང་དུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་མ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེན། སྲོག་མྱང་འདས་ལ་རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་ནས་དེའི་ཡན་ལག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ན་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་གཅིག་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་མ་སྟེ་རེ་ཞིག་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མྱང་འདས་སུ་བཞག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྱིད་གསུམ་བློ་མར་གྱུར་ཀྱང་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི།

ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྡན་གཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།།
ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།།
ཁོན་མོར་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་བློ་མར་གྱུར་ཀྱང་ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི།། ༢
འཕྲོར་བ་མ་གཏའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེར་ཞིར་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། སྣང་སྲིད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ལྷར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིམ་ཤར་བས་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྲིད་པ་ལྷ་བྱའི་སྐྱོན་ཁོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁོན་མོངས་མ་ལུས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་བློ་མར་གྱུར་ཀྱང་སྣོད་བས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་མ་གཏད་ལྷར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་ཆེད་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་འཕོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཙུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།

འཕོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཙུལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།།
སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་འདིར་ཁོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེན། འདིར་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཁོན་གྱི་དབང་གིས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་འགགས་ཀྱང། དབང་རྣམ་པ་བཙུལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་གཞན་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་དགུར་བསྒྱུར་བ་ལ་མངའ་བཏེགས་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་འཕོར་བར་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་འཕོར་བའི་ལུས་དང་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པའམ་མ་སྤྲུལ་པ་རང་རྒྱུད་པར་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་བསགས་སྤྱངས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

དབང་བཙུའི། བསྐལ་པ་བརྗེད་མེད་ཀྱི་བརྗེད་མེད་དུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བླངས་པས་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒོ་དཔག་མེད་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཀོད་དུ་མས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང། སེམས་དཔའ་རང་གི་ལས་གང་བས་གང་ལའི་བྱིན་བླབས་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་དང་འཚམས་པར་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་ལ་དབང་བ་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གཏུལ་བྱ་དང་འཚམས་པར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུ་འཕྲལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཐུ་འཕྲལ་ལ་དབང་བ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་

དང་། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བས་ཚོས་ལ་དབང་བ་རྣམས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས།

དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི།

དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་མཐའ་དག་རྣོན་པར་དག་འགྱུར་ཞིང།།
དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕྲོ་བ།། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་འདི་ལ་ནི་སེམས་དཔའ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྡན་ཞིག་བརྩགས་པ་དང་སྒོམ་པས་མཐའ་དག་རྣོན་པར་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་ཕྲོ་བ་སྟེ། ཚོས་དང། དོན་དང། དེས་པའི་ཚིག་དང། སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དང་པོས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བ་ལ་ལན་འདེབས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན།

བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ་ནི།

བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ།།
དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན།།
ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།།
དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཚོས་ཆར་འབབ།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་བཅུ་པའི་ས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

མདོ་ལས། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱངས་མེད་པ་འབྱུམ་ཕྲག་བཅུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་ཕྲག་བཅུའམ་འབྱུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོར་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྡུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུམ་ཕྲག་བཅུ་བར་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྟེང་ཀྱི་བརྡའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམས་ཤིང་དེའི་རྒྱུན་དུ་བབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བརྡ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་རོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གཏན་འཛིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྣུ་ནས་འོད་ཟེར་དག་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཚེ་ས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ལ། ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་ཚད་མེད་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་ཚོས་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་བས་ས་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ།། ||

སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དྲུག་དང་པོའི་ཡོན་ཏན། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་བཞི་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཚེ་འདིས་ནི་ས་ངས་རྒྱས་བཏུ་མཐོང་ཞིང་།།
དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།།
དེ་ཉིད་ཚེ་ནི་བསྐལ་པ་བཏུར་གནས་ཤིང་།།
སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། ༧

བློ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་བཏུ་ཕྱག་སྟེ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།།
འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཏུ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ནུས།།
དེ་བཞིན་ཏུ་འཕྲལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བཏུ་ཕྱག་སྟེན་བྱེད་ཅིང་།།
བཏུ་ཕྱག་གྲངས་དང་རྟེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༢

དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཕྱབ་དབང་སྒྲས།།
རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།།
རང་གི་འཚོར་དང་བཅས་པས་མཛོས་འགྲོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།།
རྒྱལ་བའི་སྒས་པོ་བཏུ་ཕྱག་དག་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༧ ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་སྲས་འདིས་ནི་སྣང་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ལ་ས་ངས་རྒྱས་བཏུ་མཐོང་ཞིང་། ༢ ས་ངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། ༣ དེ་ཉིད་ཚེ་ནི་བསྐལ་པ་བཏུར་གནས་ཤིང་། ༤ བསྐལ་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་བསྐལ་པ་བཏུའི་མཐར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། ༥ བློ་ལྡན་སེམས་དཔའ་སྣང་ཅིག་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏུ་ཕྱག་ལ་སྟོ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྡང་བར་ཡང་བྱེད་དོ།། ༦ འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་བཏུ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་། ༧ བཏུ་སྣང་བར་ཡང་ནུས་ལ། ༨ དེ་བཞིན་ཏུ་འཕྲལ་

གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང། ༩ བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྟེས་འབྲེལ་གྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ། ༡༠ སེམས་དཔའ་དེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང། ༡༡ ཐུབ་དབང་སྒྲས་དེའི་རང་གི་ལུས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་རྣམས་ཀྱན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ༡༢ རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛོས་ཤིང་འབྱོར་པའི་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་གྱི་གྲངས་ཆུལ་བའི་སྒས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པའང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

མདོ་ལས་ས་དང་པོ་ཕོན་པ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཞེས་པའི་རབ་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཟླས་དབྱེའི་རབ་བྱུང་ལ་འཚང་པ་དང། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ས་དང་པོར་ཞུགས་ཙམ་ལ་འཚང་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱའི་གྲངས་དེས་ཀྱང་ས་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་སྟེད་དུ་བརྟོད་ཀྱི། ཐབས་མ་ཁས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲངས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།།
ཕོན་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།།
དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཕོན་པར་འགྱུར་ཏེ·····།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུགཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཕོན་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་མ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྲག་བཅུགཉིས་ནི་ཡང་དག་འཕོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

·····ས་ལྔ་པོ།།
འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྱམ་ཕྲག་དང།། ཅ

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཕོན་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཕོན།།
དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཕོན་བྱེ་བ་ཕྲག།

ཁྱག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་སྒྲུར་དང་སྣོར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཏུ།།
ཡང་དག་པར་ནི་སྒྲུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཕོད་པར་འགྱུར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ལྷ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འགྱུར་གང་དུ་བརྩེས་པའི་གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྱག་དང་། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཕོད་ཅིང་། ལྷ་པ་ལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཕོད་པ་དེ་ནས་དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཡང་ཕོད་ཅིང་། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྒྲུར་བ་དང་སྣོར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྲུར་བ་མཐའ་དག་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་འབུམ་རབ་ཏུ་འཕོད་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

མི་གཡོའི་ས་རགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།།
སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་འཇུག་རྟེན་ན།།
རྒྱལ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།།
གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕོད་པར་འགྱུར།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱིས་བགྲངས་པར་བཤད་པས་ས་ཡེས་བསྟེན་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་རགས་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་ནི་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་འཇུག་རྟེན་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཕོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྷ་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྔར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།
གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།།
བསྟོམས་པ་ཕྱག་བཅུའི་རྒྱལ་ཚད་ཕོད་པར་འགྱུར།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ནི་སྟར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོམས་པ་ཕྲག་བཅུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

དྲུག་པ་ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།
ངག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་གྱུར་ཞིང་།།
ངག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས་རྣམས་ན།།
རྟུལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རེ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་རྒྱལ་སྲས་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་ངག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ངག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བསྟོམས་པ་རྣམས་ན་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ངག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་གི་སྒྲ་ནི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བ་སྤྲེའི་ཤུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་།།
ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྒྲ་བགྲང་འདས་དང་།།
དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།།
སྣོད་ཅིག་སྣོད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་འདི་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྲེའི་ཤུང་བུ་རེ་རེར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཕོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་བགྲང་འདས་སྣོད་ཅིག་སྣོད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཕོར་བ་པ་དག་ཀྱང་མ་

འདྲེས་པར་བ་སྒྲུའི་ཁྱང་བུ་རེ་རེར་རྣོད་ཅིག་རྣོད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་ཤིང། ཀྱང་སྒྲས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་དང་ཉན་རང་
སོགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེའི་གཟུགས་སོགས་བཟུང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ།།

འབ
ས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།

གཞིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ་ལྔ། གནས་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་དང། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་དང། བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུའི་རྣམ་གཞག་དང། བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང། བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དེ་མ་མེད་ལ་བླ་སྟང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།
སྟོན་ཚེ་སྟོབས་བཅུ་བསྟེན་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང།།
འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞེ་བ།།
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། ། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དེ་མ་མེད་པ་ལ་བླ་བ་ཅ་གང་བ་སྟང་བས་མུན་པ་སེལ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་བྱེད་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་མུན་པ་སྟང་བར་མཛད་པས་ས་བཅུ་བརྟེས་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་པར་མཁྱེན་ནས་སྟོབས་བཅུ་བསྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣར་ཡང་འབད་པར་གྱུར་ཅིང། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་བླ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་འོག་མིན་དུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་དང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཅིང། དེའི་གོང་ན་གོ་འཕང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མེད་པའོ།།

གཞིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་གཞིས། དངོས་དང། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།།
དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
རོ་མ་ཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཕྱགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས།།
མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣང་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཕྱགས་སུ་ཆུད། ། ༡༡

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་དང་གཞོང་པ་སོགས་སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་མི་སྒྲིབ་པར་འདུ་བས་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ངོས་ཁྱེད་དང་། ཁྱད་པར་སྟ་ཚོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་རྣམས་སུ་བཏགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཁྱེད་སྐྱེ
མེད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཁྱད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་
སྒྲོས་པས་དབེན་པར་རོ་མཉམ་ཁྱད་དུ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཀྱར་ནས། དེ་འདམཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ།།

ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟར་འཛིག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྣྲ་བ་དག་གིས་མ་དཔྱད་པའི
ངོར་ཇི་ལྟར་འཛིག་ལུགས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་བའི་གཞན་གྱགས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྣྲས
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནལངས་ཕྱི་ངོ་ལ་པ་དང་། རང་སྟེ་བྱ་སྣ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱ་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཡེ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ
རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ། དེ་མི་འགྱུར་པས་དེ་འདྲ་མཁྱེན་ཚུལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་བའི
གཞན་གྱགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་འགར་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་གོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་ཞེ་བ་དེ་ཁྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།།
བློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ།།
ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲོན།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་མེད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁྱེད་ཡིན་ཅིང་། དེ་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གང་གི་ཚེ་སྒྲོས་པ་མ་ལུས
པ་ཞི་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡུལ
ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཁྱེད་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་གང་གི་འདར་རྣམ་ལྡན་དུ་མི
འཇུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཁྱེད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པས་སྟོང་ཁྱེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ
འདོད་ན་བློ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྟོང་ཁྱེད
འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འོས། ཡང་སྟོང་པ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཁྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ་སྨྲ་ན། མི་རིགས་

ཏེ། ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེར་སེམས་མེད་ན་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ།།
དེ་ཚེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།།
རྣ་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།།
དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣ་ལྟར་སེམས་ནི་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོ་སོགས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མངོ་སྤྱ་པ་སོགས་བརྟེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དེའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱགས་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པར་བཞག་གི། དངོས་སུ་ན་ཡུལ་འགལ་ཞིག་ཡུལ་ཅན་འགལ་ཞིག་གིས་བཅད་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་གི་དོན་ནི། དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ས་རས་ཆུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་སྣྲ་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྣྲ་བའི་རྫོས་སུ་བློ་ནས་ན་མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་རིག་ལ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་ཆུ་ཚོགས་གང་ས་ཚང་བས་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆུ་བ་ཡོད་ལ། ས་ར་ས་ཆུས་ལ་དེ་མེད་པས་ས་ར་ས་ཆུས་རང་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་ཆུ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་གདུལ་བྱ་གཞན་ངོར་ས་ར་ས་ཆུས་ལ་སྟོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་སྟེ། དེའི་ཆུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉེ་བར་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་རྟེན་འབྲེལ་རྩམ་དུ་བསྟུ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་གཞན་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་ལས་དྲི་བྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུར་འབྱུང་ན་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཅན་དུ་ཐལ་ཅེན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟའི་ཆུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་བཞག་གི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། ཞི་ཡང་འགྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚུལ། ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིང་འབྱུང་བ་དབེའི་སྨོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཅེས་པ་དེའི་ལན་དུ། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེན་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་མིན་ཏེ།

དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།།
ཟིན་དང་སྒྲོལ་པ་མ་གང་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།།
སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྐུ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱས་ཟིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ལོངས་སྐུ་དེ་ལས་ས་བས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གང་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་པའི་སྟོད་དེས་ཀྱང་འདས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ས་བས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྒྲོལ་པའི་སྐུ་ལས་ཀྱང་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་མཁའ་དང་གཞན་རྫ་ཤིང་སོགས་ལས་ས་བས་རྒྱས་དེའི་མཐུས་སྒྲ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིང་འབྱུང་བ་དབེའི་སྨོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྷན་པས་འདིར།།
ཡུན་རིངས་འབབ་པས་ཆེས་བསྐོར་འཁོར་ལོ་ནི།།
དེ་རྩོལ་བ་ལྟ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་།།
འཁོར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱུར་མཛོང་ལྟར།། ༡༥

དེ་བཞིན་བ་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏན་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།།

འཇུག་པ་སྒྲ་བོའི་དགེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི།།
ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་ཁྱབ།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐུ་མཁན་སྟོབས་ཆེར་ལྟན་པས་ཐུ་བྱེད་པ་འདིར་དངོས་པོར་ཡུན་རིང་པོར་ཆེས་འབད་པས་དགྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོན་བཞི་བོ་མཁས་པས་ལེགས་པར་བཞི་བྱས་པ་དང་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་བསྐོར་བའི་ཙོ་ལ་བ་དཀྱུ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདར་རང་གི་ངང་གིས་འཁོར་ཞིང་ཟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་དུ་མའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དཀྱུ་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྨོ་གསུམ་གྱི་ཙོ་ལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འདར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཕྱིན་ལས་མཁའ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལས་སྨིན་པ་དང་། སྟོན་སེམས་དཔའ་སྦྱང་བ་སྦྱོང་ཚེ་ཡིད་བཞིན་བོར་བ་སོགས་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱོ་དོན་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་གཡོ་བཞིན་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་དགོས་འདོད་སྐྱོང་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྫོགས་སངས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཏེ་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྐུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རང་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིར་སྣང་པོ་མ་ལུས་པ།།
བསྲེགས་པས་ཤེ་སྡེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐུ་སྟེ།།
དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།།
སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཞེན་པའི་བརླན་དང་བྲལ་བའི་བྱད་ཤིར་སྣང་པོ་མ་ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཞི་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ།།
འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ།།

ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་སྐུ་འདིའི་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྟར་ཡོད་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་ཚད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དེའི་ཆོག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་སེམས་བྱེད་མི་འཇུག་པར་འགག་པ་ན་ཆོས་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།།

སེམས་སེམས་བྱེད་འགག་ཅེས་པ་འདི་འང་སྟར་བ་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་མན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདི་ར་མེད་པར་སོང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་སྟར་ཡོད་ན་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཕྱིས་མེད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱེད་བའི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཞིག་པའམ་མ་རིག་པའི་འབྲེལ་སྟངས་ཡལ་བ་ལ་འགག་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། རྒྱ་མཚན་པའི་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།།
ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།
འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྣང་རྟག
འདིའི་སྟོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་གང་གིས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྐུ་དེའི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་

གྱུར་ཅིང། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏུ་ཞིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་ཚུལ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མ་གྲོལ་བ་སྟེ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་དག་གི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་སླད་དུ་ཡུན་རིང་པོ་ནམ་མཁའ་གནས་པ་ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱ་བར་བཞུགས་སོ། །ལོངས་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་སྨོས་པ་དང་བླལ་བ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་ཤེས་རབ་ཏུ་མེད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།།

ལོངས་སྐུ་ནི་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན། ངོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འགོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ། དུས་ངེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཚོས་འབྱོར་པ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི།།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་།།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་ཚོགས་གཟུགས།།
རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད།།

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས།།
བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས།།
ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས།།
དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་སོ།།

འདི་དེ་ཚོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པས།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱའོ།།
ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ།།
གནས་པའི་བློ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟེད།།

འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི།།
དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད།།

ཅེས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་བ། ཞེས་པས་དུས་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གོ་སྒྲོལ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྒྲ་ལ་གསུམ། སྒྲ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞིད་པ་ལ་མངའ་བསྒྲུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་བའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།།
གཟུགས་སྒྲ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྒྲ་གནས་སྐབས།།
སྟར་འགག་གས་གསལ་ལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།།
མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་བསྒྲེད་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྒྲ་གཞན་ཡང་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲའི་མཐུ་ལས་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲ་གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གཟུགས་སྒྲ་གཅིག་ལ་ས་བས་མ་རྒྱས་པའི་སྟ་ར་ལ་འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་རང་གི་སྒྲ་བའི་གནས་སྐབས་སྟར་འགག་ཟིན་པའི་བྱང་མཐའ་མ་ལུས་པ་གསལ་ཏ་དང་མ་འདྲེས་པ་མ་འཚོལ་བར་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་མི་ལོང་ལ་བྱད་བཞིན་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་། བ་སྤྲའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོན་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྟ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ས་བས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་ཐུབ་དབང་དང་།།
དེ་དག་སྒྲ་སྟོན་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།།
ཀན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་ཇི་ལྟ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་།། ༢༠

ཅི་འདྲའི་ཚོས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་དང་།།
ཚོས་ཐོས་སྟོན་པ་གང་ལ་སྟོན་པ་དང་།།

སྒྲིན་གང་ཧི་ཙཾ་དེ་དག་ལ་ཕྱལ་བ།།
དེ་ནི་མ་ལུས་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད།། ২৭

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་སྟོན་གྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་ན་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཅོ་ལྔའི་དང་པདྨ་རྣག་སོགས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་མཛོས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན་ཕྱབ་དབང་དེ་རྣམས་བཤམས་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་དེ་དག་སྒྲ་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་ལུས་ཏུ་གྱུར་བ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་དག་འདུན་གྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དང་། རང་གི་ཐར་པ་ལ་ནན་ཏན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ར་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚན་དཔེ་དང་ཚོས་གོས་ཟས་གནས་ཉེར་སྤྱོད་ཇི་འདྲ་བར་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཚོས་ཇི་འདྲ་བ་བསྟན་པའི་ཚོས་དང་། ཞིང་དེར་བདག་ཉིད་བླམ་ཟེའི་རིགས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་ཅི་འདྲར་གྱུར་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་ན་བསླབ་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་བསྟུས་པ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ལྷ་བུ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་རྒྱས་པ་དག་སློང་གི་སྟོམ་པ་ལྷ་བུ་ཁས་བླང་ནས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བཟའ་གོས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་སྒྲིན་པ་གང་ཧི་ཙཾ་དེ་དག་ལ་ཕྱལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྟ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་ཏིང་འཛིན་དང་།།
ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཚེ་སྟར་ཀྱི་གནས་སྣབས་གང་།།
མ་ཚང་མེད་དེ་དག་.....།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྒྲིན་པའི་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་བྱང་བ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚེ་སྟར་ཀྱི་གནས་སྣབས་གང་ཡིན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་ལ་གསུམ། ཞིང་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ས་ངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

……ཞིང་སྨོད་པ་ཀུན།།
སྒྲ་ཡི་བ་སྒྲའི་ཁྱད་བྱའང་གསལ་བར་སྟོན།། ২২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟའི་སྨོད་པ་སྟོན་པར་མ་ཟད་ཞིང་ཀྱི་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྨོད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཀུན་བ་སྒྲའི་ཁྱད་བྱར་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོད་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་།།
གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱོགས་པར།།
གདངས་མཛོད་ཆོས་སྟོན་སྒྲུག་བསྟལ་གྱིས་བཟུང་བའི།།
འགྲོ་དབྱགས་འཕྲིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང།། ২৩

དང་པོའི་ཕྱགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར།།
དེ་དག་སྨོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱིས།།
རང་བཞིན་མཉྙེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྒྲ་ཡི།།
ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན།། ২৪

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང། མ་བྱོན་པ་འབྱུང་འགྱུར་གང་དང། གང་དག་ད་ལྟ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱོགས་པར་གསུང་གི་གདངས་མཛོད་པོ་ཚངས་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་སྒྲུག་བསྟལ་གྱིས་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབྱགས་འཕྲིན་ཅིང་འཛིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དང་བཞུགས་པ་དེ་དག་དང་པོ་ཕྱགས་བསྒྲིད་པ་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སྨོད་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་མཉྙེན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྨོད་པ་སྟོན་པ་བཞིན་སྒྲའི་བ་སྒྲའི་ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲལ་ཡོངས་མཉྙེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲལ་དུ་སྟོན་པར་སྨོད་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྨོད་པ་བ་སྒྲའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།།
རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།།
སྨོན་དང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བོའི་གནས་སྣབས་ནི།།
ཐམས་ཅད་བ་སྨྲའི་ཁྱང་བུར་གཅིག་ཚོ་སྟོན།། ২৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གཞན་གྱི་སྨོན་པ་བ་སྨྲའི་ཁྱང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྨྲ་བོའི་གནས་སྣབས་ཀྱི་ནི་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་བ་སྨྲའི་ཁྱང་བུར་དུས་གཅིག་གི་ཚོ་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྟན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དང་། དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།།
རྒྱལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མ་གང་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་།།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྒྱལ་སྟོན་མོད།།
རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྱ་མི་འགྱུར།། ২৬

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟོགས་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱལ་རགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཕྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར།།
སྣོད་ཅིག་དེ་ར་ར་ལ་སྨྲོད་སྣ་ཚོགས།།
ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་འཛོམ་བྱའི་གྲོང་།།
མ་ལུས་རྒྱལ་གང་དེ་དག་ལ་གྲངས་མེད།།২৭

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་རྣམ་རྒྱ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་རྣད་ཅིག་དང་རྣད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་སྨྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་འཛམ་བུའི་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གང་དེ་སྙེད་ལ་སྦྱ་མའི་གྲངས་ཀྱི་ཚན་མ་ཡང་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྡུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་གཉིས་སུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།།
དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྨིན་བློ་དང་།།
མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཕྱགས་རྒྱུ་དང་།།
སྣ་ཚོགས་བམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།། ༢༧

དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།།
མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།།
སྟོན་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།། ༢༨

སྔོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།།
དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བྱེ་དང་།།
ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།།
སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་འགྲེལ་བཤད་དུ། སྟོབས་རེ་རེ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་པ་ནི་གོང་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞན་སྣང་ཡིན་ན་ཡང་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པས་མཚུངས་ལྡན་སྣུར་མི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྡུས་ལྟར་བཀྱེའི། དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

རྒྱ་གར་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་དེས་པར་སྒྲ་འགྱུར་བ།།
དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།
བཤད་པ་ལས་བརྗོད་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།།
མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྣང་བ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད།། ২৭

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ཞིག་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དེས་པར་སྒྲ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྒྲ་བ་ཅན་འབྲས་བུ་དེའི་གནས་སུ་གནས་དེ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྐྱབ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་པ་རྒྱ་མི་ནས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེ་གནས་མིན་ཏེ། དལེར་ན་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་གནས་ཡིན་མིན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཚགས་ཐོགས་སྣང་བ་དེ་ནི། སྟོན་པའི་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བརྗོད་དང་ཟད་དང་ཟོས་ཀྱི།།
ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་།།
མཁྱེན་པ་ནུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་ས་ས་ཕར་འཇུག་འགྱུར་ལ།།
དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད།། ২৫

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་ལས་བརྗོད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགེ་མི་དགེ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེས་མ་དང་། ལས་ཟད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་སྟེ། མདོ་ལས། ལས་གཅིག་ཏུ་དགར་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གནག་པ་དང་། དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བཞི་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ལས་དེ་བཞི་ལས་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པས་གཞན་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དུས་གསུམ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་རབ་དབྱེ་སོགས་མཁྱེན་པའི་ནུས་མཐུ་ཐོགས་

མེད་གཏུལ་བྱའི་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་མོས་པ་སྔ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

འདོད་ཆགས་སོགས་གྱི་འཕྲུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།།
ཤིན་ཏུ་སྔ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད།།
དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།།
དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་དད་སོགས་དགེ་ཚོས་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལྷག་པར་མོས་བསམ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྔ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད་པ་དང། འདོད་པ་དེ་ནི་ཡང་མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཆགས་སོགས་མངོན་འགྱུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པའི་མོས་པ་དེ་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་མཁྱེན་པ་དེ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པས་སངས་རྒྱས་དག་གི་མོས་པ་སྔ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཁམས་སྔ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།
མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།།
ཕྱོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།།
རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད།། ༢༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའམ་སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པས་ཕྱོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རབ་དབྱེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཁམས་སྔ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།།

ལྷ་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྟོ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ།།
འཕྲིན་གནས་སྣབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།།
མིག་ལ་སོགས་དང་ལན་ཚུན་སྣྲུབ་ནུས་ཆུབ་པ་ལ།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས།། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་བསྟེད་པའི་མངའ་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པའི་སྣྲས་དང་སོགས་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ཚོས་བསྟེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱེར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཆེས་དབང་པོ་རྟོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བཞེད་ལ། འཕྲིན་གྱི་གནས་སྣབས་དང་རྒྱལ་པོ་ཚུང་དུ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་མིག་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། མིག་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས། རྣ་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་ནས་མིག་གི་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་ལྟ་བུ་ལན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ།།

དྲུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།།
བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དཔྱས་དང་།།
དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དམྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།། ༣༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་ནི་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་ཡི་དཔྱས་དང་། དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་། དམྱལ་བ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་སྟོན་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།།

བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད།།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།།
སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ལྡན་པ།།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད།། ༣༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་མཐའ་ཡས་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཐ་དད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཡིན་དང་། ཞི་གནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གང་དག་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་དགུའོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།།

བརྒྱད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

རྗེ་གྲོད་གཏི་མུག་དེ་གྲོད་གྲོད་གནས་འདས་བདག་དང་།།
སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་གྲོད་པ་སེམས་ཅན་ནི།།
རྗེ་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།།
བཅས་རྣམས་ལ་བློ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད།། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་གྲོད་གཏི་མུག་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་པ་ཐོགས་མེད་དེ་གྲོད་ཀྱི་གྲོད་པར་གནས་པ་འདས་པའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་གྲོད་པར་སེམས་ཅན་ནི་རྗེ་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་དག་གི་སྟོན་འདས་པའི་གྲོད་པ་སྐྱེ་བ་གཞི་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་བློ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་གནས་རྣམ་བྱང་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།།

དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཚེ་འཕོ་དང་།།
སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱིན་དང་།།
བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།།
མ་ཚགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།། ২৫

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་འཚེ་འཕོ་བ་ཕུང་པོ་འཇིག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བཟོ་བོས་སྣང་བ་ཆེས་བཀྲ་ཞིང་མང་བ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས་ཡུལ་ལ་མ་ཚགས་པར་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐའ་ཡས་འདི་ནི་སྟོན་པའི་འཚེ་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།།

བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།།
ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཚགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།།
སྨོ་བ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་བློ་ཡིས་འགོག་པ་ཡང་།།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཚགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།། ৩০

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་རྒྱུད་འགག་པ་བསྟོ་བར་རྫོས་སུ་བགྱོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་མྱ་མཐར་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་དང་། ཇ་བ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་བརྗོད་པའི་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་འཇིག་ཅིང་འགོག་འགྱུར་དང་། སྨོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་ཡིས་འགོག་ཀྱང་བག་ཚགས་སྒང་མི་ནུས་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་མེ་ཏོག་དང་ཏིལ་མར་སོགས་བསལ་ཀྱང་དེའི་དྲི་དམིགས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྒང་བག་ཚགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་སྟོན་སྒྲེའུར་ཀྱང་པ་མཆོང་ཞིང་འགྱོ་བ་དང་། སྟོན་བྱམ་ཟེར་ཀྱང་པ་དམངས་མོར་བརྟོད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟློག་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཚགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་པ་ཚབ་ལོ་ཐུས་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཏྲིང་ལ་ལར་རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་དེར་ཤེས་པ་ཞེས་པས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་

བཞག་སྟང་བས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེ་རྟོགས་སངས་རྒྱས་བཟློག་གི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་འདིར་གསལ་བར་བཤད་སྟངས་བས་བོད་གང་དག་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་མི་འཛིག་ཅེས་འབད་པ་ནི་རྩ་འགྲེལ་འདི་ཚར་གཅིག་བཀླག་པའི་ངལ་བ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བག་ཆགས་དེས་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་གང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ནི་ཟག་བཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བྱིས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།།
འདི་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།།
སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།།
ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྟོག་པར་འགྱུར།། ༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསླུ་བ་གྲངས་མེད་བས་མ་འདས་སུ་སླུ་ཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བརླབས་ནས་ཕྱིན་པས་གཞན་མེད་པར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་ན་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ནུས། དབེར་ན་མཁའ་ལྟེང་འདབ་གཤོག་གི་རྩལ་རྫོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་རང་གི་གཤོག་རྩལ་གྱི་མཐུ་ཅི་ཙམ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་མི་ནུས་པས། ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་དག་མ་བརྗོད་པར་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་ན་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱིས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།།
ཤེས་པ་དང་ནི་བརྩོན་པར་ནུས་འགྱུར་རམ།།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།།
བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྒྲར་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྒྲས།། ༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་བརྩོན་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲ་མ་རིག་པས་མིག་ལྷོངས་པས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་ལྷོག་གྱུར་ཀྱི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྩོན་པར་ནུས་འགྱུར་རམ་སྟེ་གা་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་ཐུང་ཟད་སྒྲས་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྩོན་སྤྱོད་པའི་དོགས་པ་སྒྲར་ཏེ་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚན་ཤས་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྒྲས་ཤིང་གླེངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེབ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།།
ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེབའོ།།
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།།
ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་རབ་བསྟན་བཅོས་འདི་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ལས་ཟབ་མོ་ནི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ནི་མཐའ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུལ་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ནི།

སྣར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས།།
གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བགཱ་སྟོངས་ཅན་པའི་ཞགས་པ་ནི།།
མངས་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བཀྲི་བར་མཛད།། ৩৩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་གདུལ་བྱ་དག་པའི་དོན་མཛད་ནས་སྣར་ཡང་ཚེས་སྤྱི་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྤྱི་མཚའ་བས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཞིན་ཀྱང། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་དུ་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་འཚམས་པར་བྱོན་ནས་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་པ་དང་། རྗོ་རྗེའི་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྦྱིག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་རིམ་པ་གསུམ་དུ་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་སྟོན་པར་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་གཡོ་བགཱ་གི་སྟོངས་པ་ཅན་ཡུལ་ལ་སྲིད་པའི་རི་བའི་ཞགས་པ་ནི་མངས་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་གྲགས་པ་དང་ཕན་ལན་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པར་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕར་བཀྲི་བར་མཛད་དོ།།

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་རིས་དོན་དུ་བསྟན། གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།།
ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་།།
དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན།། ৩৪

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་ལྷུར་བྱེད་པའི་གཞན་ཡོ་གཞན་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།

དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ལའང་ས་ས་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལམ་གཞི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་འགྲུར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེང། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།

ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གཞན་མེད་པས་ས་བོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་གྱི། ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་གཅིག་ཡིན་གྱི། གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དགེ་དོན། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང། དེ་རྟོགས་བྱེད་ལམ་གྱིས་དེ་མ་རྟོགས་པར་དྲི་མ་སེལ་མི་ནུས་ལ། རྟོགས་ན་དེ་ལའང་དབྱེ་བ་མེད་པས་བགྲོད་བྱེད་ལམ་དང་བགྲོད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐར་ཕྱག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཅེན། འདི་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྟེགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་པ།།
དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང།།
བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཕྱགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ།།
མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གི་སེམས་ཅན་དགྲོ་ལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ།། ९८

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སེམས་ཅན་དང། བསྐལ་པ་དང། ཚོན་མོངས་པ་དང། ལྟ་བ་དང། ཚེའི་སྟེགས་མ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་ཀྱང་པ་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་གེགས་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང

ཟབ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེ་བཀའི་ཕན་རྒྱལ་བ་སྟོང་གཏུལ་བ་སྟོང་ལ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷག་པར་སྨོན་ལ་བ་ལ་གཡེལ་བར་མི་མཛད་དེ། གང་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ལ་གཏུལ་བ་འདུལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་སྟོན་བྱང་ས་ཆེན་ལ་ཀྱི་སྨྱོད་པ་སྨྱོད་ཚེ་བདག་གིས་ས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཐུར་གྱི་སྨོན་ལམ་གསལ་བས་དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་འཚོལ་ཞིང་སྟོམས་ལས་མི་མཛད་དེ། ཞལ་བཞེས་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་མ་ཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྒྲེ་ཚོགས་ཀྱི།།
ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྱོང་ཁྲེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒོ་བ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།།
སྒྲུབ་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་བློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོག་ས་ག་ས་ངས།། ৬৩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གེགས་མངའ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མྱང་འདས་ལ་འགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་དང་པོར་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྒྲེ་བོའི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་ནས་བསྟེ་བའི་ཆེད་དུ་གྱོང་ཁྲེར་ཡིད་འོང་རིན་ཆེན་གླིང་གི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་ཅིང་སྒྲུལ་ནས་དེར་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ། སྒར་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་འཕྲིད་པ་ཡུར་ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོར་བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བ་བཀྱི་ཆེད་ཐབས་མ་ཁས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་གསུངས་ནས་སྒོ་བ་མ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་པོར་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྒྲུབ་ཞིང་ཕྱི་ནས་རྣམ་པར་དབེན་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལའང་སྒྲོར་ཏེ། འགོར་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བློ་སྦྱངས་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནས་ཐེག་ཆེན་ལོག་ས་ག་ས་ངས་ནས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་ཏེ་ཐུན་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

ལྔ་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།།
ཕ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ།།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ།།
འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནོ།། ৩২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་བའི་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཇི་ཙམ་པ་དེའི་ཚད་བཟློད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་དག་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པའི་གྲངས་ནི་བདེ་རག་ཤེགས་ཁྱོད་ཚེས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་རབ་ཏུ་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའི་གྲངས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདིན་སྟོན་དགེ་རྒྱ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་དབང་རྡུལ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བཀྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེས་འཚོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པར་བསྟན། ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།།
འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།།
ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིན།།
ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ལ་མངའ།། ৩৫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆོས་སྐྱར་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་འགྱུར་མིན་པ་སྟེ་མ་ཞིག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་འི་མ་མས་འཚོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ལ་མངའ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྲན་ནས་སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ལ་གཏད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།

གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།།
སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་རྗེ་ལྟ་བ།།
དེ་ལྟར་དུག་ཆོས་ཉིན་བའི་བུ་ལ་མ་ཡིས་སྟུག་བསྟལ་མིན།།
དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དེའི་གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱི་སྒྲིབ་པས་འཇིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་ལྟའི་ཁ་ཟས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བའི་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བ་པ་ལ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མཛད་པས་ན་ནང་མི་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུག་ཆོས་ནས་སྟུག་བསྟལ་ཀྱིས་ཉིན་བའི་བུ་གཅིག་པ་ཕངས་པ་ལ་མའི་སྟུག་བསྟལ་དེ་ཙམ་དུ་གདུང་བ་མིན་ཏེ། དེས་ན་མགོན་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བཙས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།

འཇིག་རྟེན་དག་སྟུག་བསྟལ་བའི་གཞིར་གཟིགས་པས་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཐུགས་ལྷོག་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་གྱིས།།
སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་དང་མི་སྟུག་བླལ་ཐུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྟུག་བསྟལ་དང་།།
ཕྲིག་ཅན་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེ་འཁོར་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།།
བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བརྒྱོ་བས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདའ་མི་མངའ།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་མིར་སྐྱེས་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་། སྟུག་པ་དང་བླལ་བ་དང་། མི་སྟུག་པ་དང་ཐུད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་བསྟལ་མྱོང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལོག་ལྟ་ལྟན་པ་མེད་པ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཕྲིག་ཅན་གྱི་དམྱལ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྟལ་ཡང་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྟལ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ཁའ་མཉམ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བརྩེ་འཁོར་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་སྟེ། དེར་སོང་ནས་ཐུགས་རྗེས་དེའི་སྟུག་བསྟལ་ལ་དམིགས་པས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཕྱག་རྡེའི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཕྱག་ཞི་བ་ལས་བརྒྱ་པས་ཁྱོད་ལ་ཇི་ཕྱིད་འགྲོ་ཀུན་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཕྱིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་
བ་མི་འདའོ།།

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕྱོགས་སོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབས་པའི་ཆབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་པ་དང་། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུགས་འདི་དགེ་སློང་བྲྀ་གགས་ཀྱིས།།
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས།།
ལུང་རྟེ་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།།
རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་བརྩོད་པར་ཡིན།། ༥༢

འདི་ལས་གཞན་ན་ཚོས་འདི་ནི།།
རྟེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།།
འདི་ར་འཕྲུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།།
མེད་ཅེས་མ་གས་རྣམས་རེས་པར་མཛོད།། ༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཕྲུལ་མེད་དུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་བྲྀ་གགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་དོན་བཏུས་ནས་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ། ས་བཅུ་པ་དང། ཤེར་ཕྱིན་དང། ལང་གཤེགས་དང། ཏིང་རྒྱལ་སོགས་ཆབ་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་དང། ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་བརྩོད་པ་ཡིན་ལ། རྟེ་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ར་འཕྲུང་བ་ཁོ་བོ་བླ་གགས་ཀྱི་ལུགས་བཏུས་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟད་པ་འདི་དག་ཀྱང་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་མ་གས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རེས་པར་མཛོད་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ལྟར་ཚོགས་བཅད་དང་པོས་དངོས་སྨྲ་བས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་དབུ་མ་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་པར་བསྟན། ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མས་རང་རྒྱུད་པ་ལས་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ལུགས་འདི་ཁྱད་འཕགས་སུ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གླུ་སྒྲུབ་བློ་མཆོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་བ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།།
སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྒྲུབས་པས་དེ་ཡི་ཚོག།
ལེའུར་བྱས་པའི་བ་འབྲས་ཀུ་མུ་ཏ་བྱེ་བའི་ཚུས།།
དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐོང་བར་བྱེད།། ५९

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་འཇི་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་མཐའ་དག་འབའ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བ་དོག་གནག་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡི་ཡི་གེ་ཙམ་མཐོང་བས་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་བཅོས་མཁན་དག ། སྒོ་བ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པས་སྒོ་བ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་མཆོ་ལས་འཕྲུངས་པ་དབུ་མ་དེའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁ་འབྲས་པའི་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དཔལ་བྱ་དག་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བསོལ་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱི་ནས། དེའི་ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚུཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྐལ་ལྡན་གྱི་གཏུལ་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཏོག་པར་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་སྐོང་བར་བྱེད་དོ།།

འགྲེལ་པར་གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང། ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་སོ།།

སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་སྨྲ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཏེགས་པའི་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཀྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་དུ་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉན་འཛིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་ཁོ་ནས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞེས་འཕྲུང་ལ། འདིར་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་

ཐོག་མེད་འཁོར་བ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཆེད་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ལས་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་བཞེད་དེ། རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བཞེད་པར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རྩེ་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།།
ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་བློས་སྦྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟོད་པ་ཡི།།
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར་བྱ།། ५५

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་གོ་ན་ཉིད་བཤད་ཟིན་པའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་སྐལ་བ་མེད་པས་འཇིགས་རྩེ་འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་དགེ་ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས་རྟོགས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་བསགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་མི་རིགས་པར་མཐོང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། མུ་སྟེགས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཚགས་མ་བཞག་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་སྒྲུབ་ཤིང་གྱུབ་མཐའ་གཞན་སྟོན་ནུས་ཀྱང་། ཐུབ་བསྟན་ལ་མི་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བའི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐར་འདོད་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལུགས་རང་བློས་སྦྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟོད་པའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་འདོར་རིགས་པ་ལྟར། གཞན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་བློ་ཆུང་བཞིད་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་གཞུང་དག་ལ་དགའ་བའི་བློ་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཞན་ནི་ཐ་ན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟློ་ཞིང་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པས་ཡ་མི་མཚན་ལ། འདིར་ནི་དེ་དང་མཐུན་པས་ཡ་མཚན་པར་རིགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བརྗམས་པའི་དག་བ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི།

སྨོན་དཔོན་གྱུ་ཟླུབ་ལུགས་བཟང་ངས་བསྟད་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།།
ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་གའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ།།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།།
འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་པོཏི། ५८

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོ་རྒྱུ་སྨོན་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་ལས་ཟླ་གྲགས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པར་ཞུབ་ཅིང། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁར་གློ་བུར་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སྟོ་ཞིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ལས་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བར་གྱུར་པའམ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅེག།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པ་ནི།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཕེག་པ་མཆོག་ལ་ཕྱགས་གཞོལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཕྱགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོམ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པས་སྒྲུར་བ་རྫོགས་སོ།།

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་སུ་རིན་ཆེན་སྒྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་དང། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བཟླ་པ་ཚབ་ཅེ་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་རས་རམོ་ཆེར་བརྡ་སྦྱོང་པའི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལས་ཀྱི་ཞོ་ཚད་ལ། འཇིག་རྟེན་སྲིད་པར་བྱེད་པས་སམ། འཇིག་རྟེན་འདུན་པར་བྱེད་པའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེའོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ཚོག་གི་ཚལ་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་དོན་གྱི་ཚགས་ངན་གག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

ཞེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱས་འགྲེལ་དྭགས་བརྒྱད་གྱུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཉིད། རང་གིས་སྨོན་ཕྱག་འགའ་ཞིག་ལ་བཤད་ཁྲིད་ཞུས་པ་དང་གཞན་ལ་འཚང་སྒྲེལ་གནང་བཅོལ་བའི་སྐབས། ཕྱག་དཔེ་གསར་བུ་བ་རྣམས་ལ་ཐུང་ཟད་རྒྱ་ཆེའི་དགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས། དང་པོར་ཚོག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུང་དེ་རྟེས་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་ལ་འཇུག་ན་སྨོན་པས་པ་དང་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བར་སྣྲེ་ལ་ཕའི་ཀུན་སྨོན་གིས། ཁ་འགྱ་སྒྲུལ་མིང་པས་ཚོག་འགྲེལ་རྣམས་རྟེ་བརྒྱད་པའི་གསུང་ས་ོར་བཞག་ལས་རང་བཟོས་མ་བསྣད་པར་ཟུར་བཀོལ་ཞུ་བའི་སྐབས་ཉེ་བར་གནས་པ་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིག་མཛོད་དུ་བཏུག་ནས་

བསྟོན་པྲི་སྟབས་བདེའི་རོགས་རམ་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་དགེ་བས། ཐོས་བསམ་གནང་བ་པོ་རྣམས་རིག་པའི་རྩལ་ཆུས་ནས་རང་གཞན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་ཆྱུར་གྱུར་ཅིག།

དེ་ལྟར་འབད་པའི་ལེགས་བྱས་འདི་ཡི་མཐུས།།
དབུ་མའི་ཟབ་གནད་ཇི་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བའི།།
སྨོན་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཀྱང་།།
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག།